

Hallitus 31.3.2014
Hallituksen hyväksymä tilintarkastajaa varten tulostettu

Hämeenkyrö

TASEKIRJA

2013

TASEKIRJA 2013

1	TOIMINTAKERTOMUS	
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
	Organisaatiokaaviot ja luottamushenkilöt	2
1.3	Yleinen ja oman alueen kehitys	5
	Yleinen kehitys	5
	Oman alueen kehitys	5
	Kunnan talouden kehitys	7
1.4	Olellaisia muutoksia kunnan toiminnassa	10
1.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.6.	Kunnan henkilöstö	11
1.7	Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	12
1.8	Ympäristötekijät	12
1.9	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	12
1.10	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	13
1.10.1	Kunta	
	Tilikauden tuloksen muodostuminen - tuloslaskelma ja tunnusluvut	13
	Toiminnan rahoitus - rahoituslaskelma ja tunnusluvut	15
	Rahoitusasema ja sen muutokset - tase ja tunnusluvut	17
	Kunnan kokonaistulot ja menot	20
1.10.2	Konserni	21
	Rakenne, toiminnan ohjaus, konsernivalvonta ja tavoitteet	21
	Konsernitilinpäätös	
	Tuloslaskelma ja tunnusluvut	23
	Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	24
	Konsernitase ja tunnusluvut	25
1.11	HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	27
2	TOTEUTUMISVERTAILUT	
2.1	Sopeuttamisohjelman toteutuminen	28
2.2	Käyttötalouden toteutuminen	30
	Hallintopalvelut	31
	Perusturvapalvelut	34
	* Terveyspalvelut	34
	* Sosiaalipalvelut	40
	Sivistyspalvelut	48
	Tekniset palvelut	65
	Vesihuoltolaitos	70
	Investoinnit	71
	Tuloslaskelma	75
	Rahoituslaskelma	75
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	76
4	LIITETIEDOT	84
5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	100
6	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	103
7	LUETTELOT JA SELVITYKSET	104

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Menot saatiin hallintaan ja uudistuminen lähti käyntiin

Talouden tilanne 2013 oli kulunutta ilmaisua käyttäen enemmän kuin haasteellinen. Edellisen vuoden tilinpäätös oli historian huonoin, koska siinä myös vuosikate oli alijäämäinen. Normaali tulot eivät siinä tilanteessa riittäneet edes normaaleihin menoihin. Puhumattakaan valmistautumisesta moniin edessä oleviin välttämättömiin investointeihin.

Tilannetaju oli saatava koko organisaatioon ja henkilöstö mukaan tilanteen korjaamiseen. Lähdimme tavoittelemaan ratkaisua osallistavalla johtamisella ja siihen saimme Tekesin myöntämän rahoituksen Liideri -hankkeemme tueksi. Keväällä käynnistynyt hanke sai aikaan vähintään 400 henkilön aktiivisen osallistumisen toiminnan kehittämiseen. Kaikilla palvelualueilla niiden eri yksiköissä suunniteltiin toiminnan uudistamista ja tehostamista menojen hillitsemiseksi. Vaikutusten nopeuttamiseksi lokakuun alussa asetettiin vielä kielto muille kuin aivan välttämättömille hankinnoille ja rekrytoinneille. Se viimeistään herätti huomaamaan karun todellisuuden.

Valmistunut tilinpäätös on osoitus yhteistyön tehosta. Vuosien vääjäämätön menokasvu (jopa 11 % TP 2011) pysäytettiin nyt vain 0,5 prosenttiin. Toimintakate pieneni jopa yhden prosenttiyksikön tilinpäätöksen 2012 alle. Alijäämäinen vuosikate käännettiin 1,9 milj. euroa positiiviseksi. Talousarvio toteutui 96 prosenttisesti, koska kaikki palvelualueet onnistuivat pitämään nettomenonsa alle 100 prosentissa. Tämän käänteen aikaansaaminen vajaan vuodessa on erinomainen osoitus henkilökunnan kyvystä tarttua tilanteeseen.

Edellä olevasta huolimatta taloushuolet eivät todellakaan ole ohi. Hämeenkyrölle on ollut tyyppillistä hyvien ja huonojen talousvuosien nopeita vaihteluita. Nyt haltuun otettu tilanne on saatava ylläpidettyä niin kauan, että tilanne todella korjaantuu. Hyvää tulosta auttavat osin satunnaiset verotulotilitykset, joita ei 2014 ole luvassa. Vuodelle 2015 synkkiä pilviä enteilee valtionosuusuudistus, joka tulee laskemaan valtionosuuksien tasoa. Tilinpäätös 2013 on kaikista huolimatta edelleen 356 990 euroa alijäämäinen. Edellisten vuosien ylijäämä ei vahvaa puskuria tarjoa, koska se on enää vain 2,4 miljoonaa euroa. Siksi sitkeä työ ylijäämäisen talouden aikaansaamiseksi on edelleen aivan välttämätöntä.

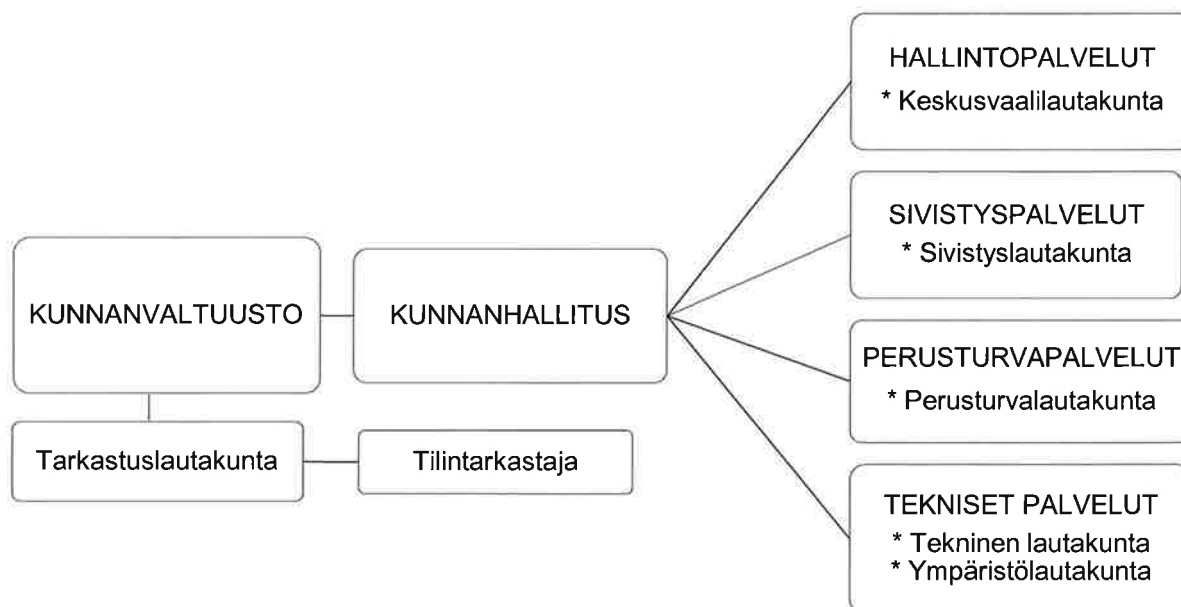
Kulunut vuosi on ollut myös päätöksenteon kannalta ratkaiseva kun ajatellaan kunnan investointitarpeita. Vuoden loppuun mennessä tehdyillä päätöksillä on lopulta valittu ne palveluverkon kohteet, jotka ylläpidetään ja ne, joista on samalla luovuttava. Hämeenkyrön monitoimikeskuksen suunnittelu käynnistettiin elinkaarimallin mukaisella toteutuksella ja tällä ratkaisulla Hämeenkyrö nousee Pirkanmaan kiinnostavimmaksi julkisten tilojen rakentajaksi. Itäisen alueen palvelutarpeita kehitetään ensin Sasin päiväkodin rakentamisella ja seuraavaksi Mahnalan koulun tiloilla. Terveyskeskuksen tilojen saneeraus eteni vuoden aikana. Kunnan rakennuskanta tulee uudistumaan, mutta samalla lukumääräisesti keskittymään aikaisempaa taloudellisemmaksi kokonaisuudeksi. Kasvava kunta on nyt vihdoin saamassa ajanmukaiset puitteet palvelutuotannolleen.

Olen tyytyväinen, että joukkueeni on nyt pelannut onnistuneesti ensimmäisen erän. Meidän on kuitenkin jaksettava pelata ottelu yhtä hyvin loppuun asti, vain siten voitto saavutetaan!

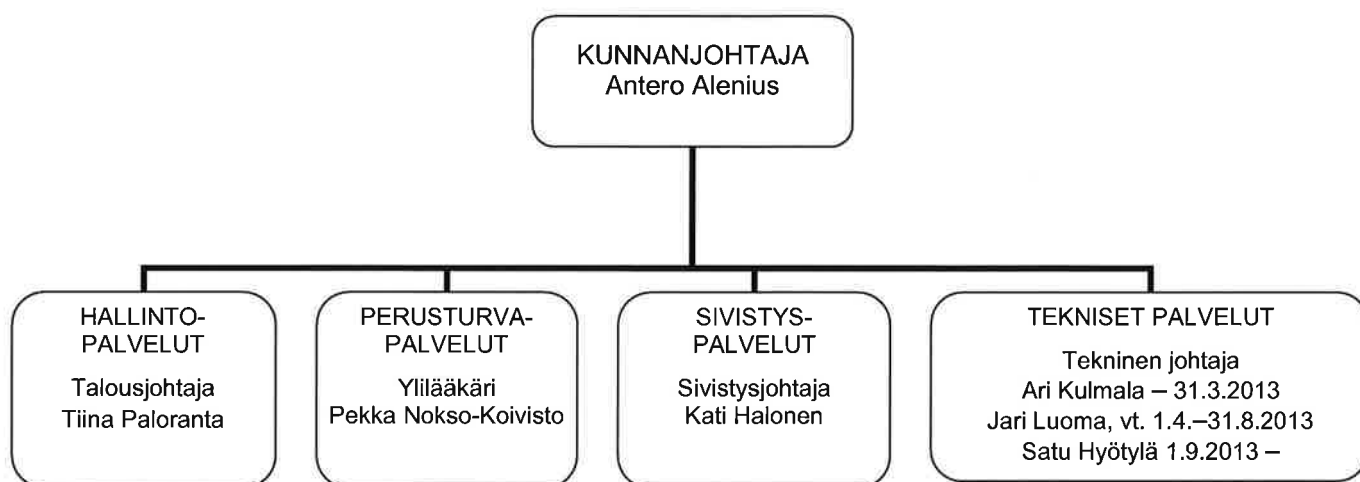
Antero Alenius
Kunnanjohtaja

1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Luottamushenkilöorganisaatio

Viranhaltijaorganisaatio

Tilintarkastus

Kunnan tilintarkastajana toimii BDO Audiator Oy, vastuullinen tilintarkastaja JHTT Jorma Kesä

TARKASTUSLAUTAKUNTA

puheenjohtaja	Linnainmaa Risto
varapuheenjohtaja	Lahtinen Kati
jäsen	Kivimäki Pertti
jäsen	Kortet Johanna 23.9.2013 – (Kortteisto Margit 1.1.–23.9.2013)
jäsen	Uusitalo Heikki

Valtuusto 2013 – 2016

Valtuustoon kuuluu 35 valtuutettua	Poliittiset voimasuhteet:		
	Suomen Keskusta (Kesk.)		10
	Kansallinen Kokoomus (Kok.)		7
	Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)		6
	Perussuomalaiset (PS)		5
	Vasemmistoliitto (Vas.)		4
	Suomen Kristillisdemokraatit (KD)		2
	Vihreäliitto (Vihr.)		1
<i>Puheenjohtaja</i>	Parhankangas Kirsi		Kok.
<i>I varapuheenjohtaja</i>	Perkiömäki Kauno		Kesk.
<i>II varapuheenjohtaja</i>	Lepola Mauri		SDP
<i>Jäsenet:</i>			
Alakastari Atso	Vas.	Kuivanen Antero 4.11.2013 saakka	PS
Autio Kauko	Kok.	Lampinen Jouni 4.11.2013 alkaen	PS
Eloranta Pasi	Kesk.	Lahtinen Kati	Vihr.
Evikoski Teemu	Kesk.	Lepistö Maarit	SDP
Hakala Pekka	Kesk.	Leskinen Päivi	Kok.
Haukipää Sari	Vas.	Linnainmaa Risto	Kesk.
Hiltunen Päivi	Kesk.	Mäensivu Raija	Kesk.
Härkki-Santala Maria	Kesk.	Mäki Rauno	PS
Immonen Anna-Kaisa	KD	Nieminen Marita	SDP
Isokivijärvi Kari	PS	Nordfors Heimo	Kok.
Isomuotia Harri	Kok.	Ovaska Jouni	Kesk.
Juvonen Jukka	PS	Palomäki Susanna	KD
Järvenpää Esa	SDP	Ponkiniemi Vilho	Vas.
Järvinen Jarmo	SDP	Rikala Erkki	PS
Kalliola Jarmo	Kesk.	Soukko Tarja	Kok.
Kola Mari	Kok.	Vatajaniemi Juhani	SDP
		Westergård Raija	Vas.

Hallitus 2013 - 2016

Hallituksessa on 9 jäsentä	Poliittinen voimasuhde:		
	Suomen Keskusta (Kesk.)		3
	Kansallinen Kokoomus (Kok.)		2
	Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)		2
	Vasemmistoliitto (Vas.)		1
	Perussuomalaiset (PS)		1
<i>Puheenjohtaja</i>	Ovaska Jouni		Kesk.
<i>I varapuheenjohtaja</i>	Leskinen Päivi		Kok.
<i>II varapuheenjohtaja</i>	Mäki Rauno		PS
<i>Jäsenet:</i>			
Hiltunen Päivi	Kesk.	Lepistö Maarit	SDP
Härkki-Santala Maria	Kesk.	Nordfors Heimo	Kok.
Järvenpää Esa	SDP	Ponkiniemi Vilho	Vas.

Lautakunnat

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

puheenjohtaja	Niinenmaa Jussi
varapuheenjohtaja	Helpiö Marko
jäsen	Mäenpää Tanja
jäsen	Pyly Katariina
jäsen	Turvala Pirjo
sihteeri	Vänttinen Pirkko-Liisa

PERUSTURVALAUTAKUNTA

puheenjohtaja	Mäensivu Raija
varapuheenjohtaja	Ankelo Aku
jäsen	Järvinen Jarmo
jäsen	Kiukainen Pekka
jäsen	Kola Mari
jäsen	Korpijaakko Lauri
jäsen	Palomäki Susanna
jäsen	Vatajaniemi Juhani
jäsen	Ylivakeri Paula
esittelijät	Nokso-Koivisto Pekka ja Niiranen Taina

SIVISTYSLAUTAKUNTA

puheenjohtaja	Autio Kauko
varapuheenjohtaja	Eloranta Pasi
jäsen	Laaksonen Jouni
jäsen	Lampinen Jouni
jäsen	Mäkelä Harri
jäsen	Nordfors Hannele
jäsen	Seppä Kati
jäsen	Viitaniemi Ida
jäsen	Westergård Raija
esittelijä	Halonen Kati

TEKNINEN LAUTAKUNTA

puheenjohtaja	Hakala Pekka
varapuheenjohtaja	Nieminen Marita
jäsen	Evikoski Teemu
jäsen	Koivisto Eija
jäsen	Kortesoja Rauno
jäsen	Mänty Mikko
jäsen	Rautiainen Pauliina
esittelijä	Kulmala Ari/ Hyötylä Satu

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

puheenjohtaja	Isokivijärvi Kari
varapuheenjohtaja	Kalliola Jarmo
jäsen	Alakastari Atso
jäsen	Haavisto Hannele
jäsen	Hannula Anne
jäsen	Hollo Tommi
jäsen	Hätönen Tarja
esittelijä	Pieniluoma Kaisa

Jaostot

TIEJAOSTO

puheenjohtaja	Hakala Pekka
jäsen	Evikoski Teemu
jäsen	Nieminen Marita
sihteeri	Vänttinen Pirkko-Liisa

PERUSTURVALAUTAKUNNAN JAOSTO

puheenjohtaja	Palomäki Susanna
varapuheenjohtaja	Järvinen Jarmo
jäsen	Kola Mari
jäsen	Korpijaakko Lauri
jäsen	Ylivakeri Paula

Neuvostot

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTOT

puheenjohtaja	Mäensivu Raija
jäsen	Niiranen Taina
jäsen	Soukko Tarja
muut jäsenet	yhdistysten ja järjestöjen edustajat

1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN KEHITYS

1.3.1 YLEINEN KEHITYS

Taantuma heikentää julkisen talouden näkymiä edelleen. Suomen talouden tilanne näyttää synkältä. Bruttokansantuotteen kasvuun ei ole päästy kiinni. Talous supistui vuonna 2013 ja vuodelle 2014 ennustetaan vain niukkaa kasvua.

Kotitalouksien näkymät ovat heikot. Työllisyystilanne heikkeni nopeasti kuluneen vuoden aikana. Työllisyyden heikentyminen jatkuu myös kuluvana vuonna. Yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit laskevat merkittävästi.

Menoaste eli julkiset menot suhteessa kokonaistuotantoon kohoaa korkeammaksi kuin kertaa-kaan yli 15 vuoteen. Työttömyydestä ja väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot lisäävät menojen kasvua. Veroastetta nostavat veronkorotukset. Julkinen velka lisääntyy edelleen sekä nimellisesti että kokonaistuotantoon suhteutettuna. Velkasuhde nousee 60 prosenttiin kuluvana vuonna.

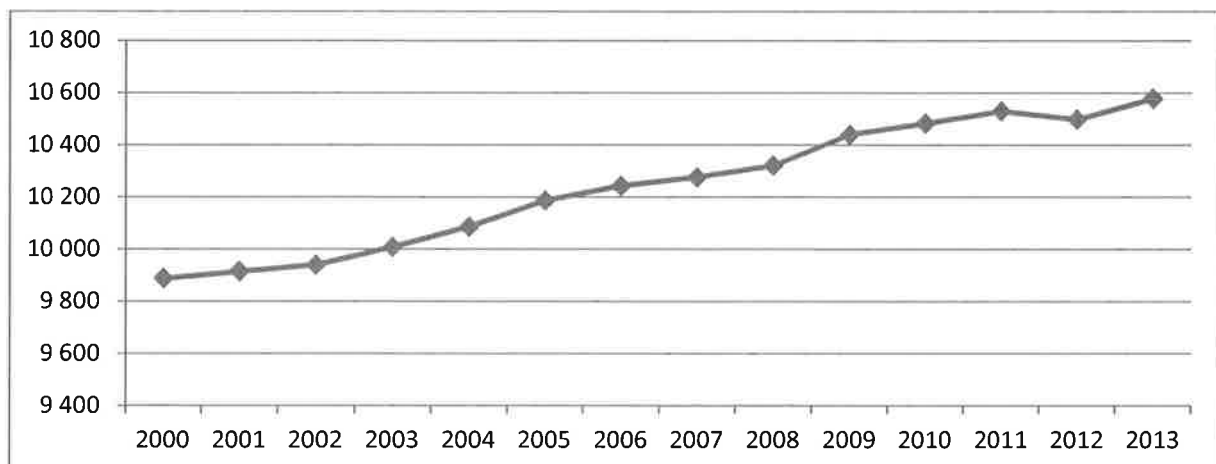
1.3.2 OMAN ALUEEN KEHITYS

Vuoden 2013 lopun Tilastokeskuksen antama ennakkoväkiluku on 10 571. Väestökisterikeskuksen vuoden lopun väkilukutieto on 10 579. Väkiluku kasvoi 70 hengellä. Kasvuprosentti oli 0,7.

Vuoden aikana syntyi 108 (107), kuoli 114 (141) ihmistä, kuntaan muutti 584 (559) ja kunnasta pois 504 (560) henkilöä.

Kuntastrategiassa asetettua 1-2 prosentin väestönkasvutavoitetta ei saavutettu.

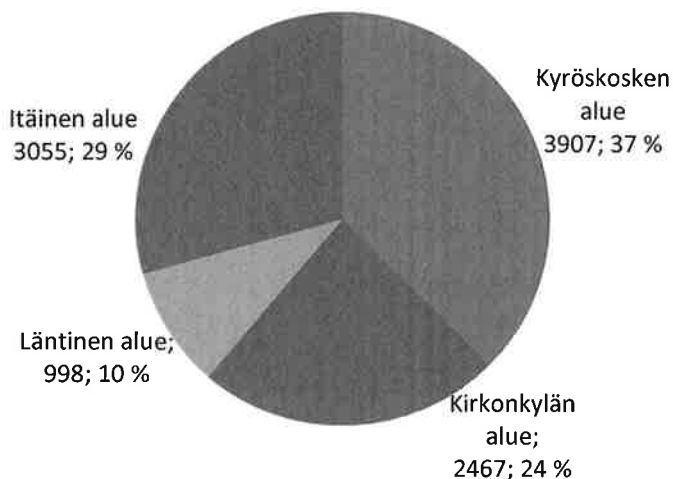
Väkiluvun kehitys 2000 - 2013

Ikärakenne

Ikä	2008	2009	2010	2011	2012
0 – 6	862 (8,3)	888 (8,5)	860 (8,2)	850 (8,1)	821 (7,8)
7 – 15	1 134 (11,0)	1 148 (11,0)	1 185 (11,3)	1 188 (11,3)	1 193 (11,4)
16 – 25	1 045 (10,1)	1 062 (10,2)	1 016 (9,7)	1 044 (9,9)	1 030 (9,8)
26 – 45	2 498 (24,2)	2 486 (23,8)	2 463 (23,5)	2 432 (23,1)	2 419 (23,0)
46 - 64	2 909 (28,2)	2 943 (28,2)	3 002 (28,6)	3 000 (28,5)	2 949 (28,1)
65 - 79	1 350 (13,1)	1 366 (13,1)	1 390 (13,2)	1 434 (13,6)	1 505 (14,3)
80 -	529 (5,1)	543 (5,2)	573 (5,5)	585 (5,6)	585 (5,6)

Väestö osa-alueittain

Asuntotuotanto

Valmistuneet asunnot

Vuosi	2009	2010	2011	2012	2013
pientalot	37	47	40	37	32
rivitaloasunnot	0	0	0	10	5
kerrostaloasunnot	0	20	0	49	0
yhteensä	37	67	40	96	37

Asuntotontit

Kunta myi asuintontteja:

- 1 kpl Kyröskosken harjun asuinalueelta
- 2 kpl Ahrolantien varren asuinalueelta
- 1 kpl Hakakujalla vuokralla ollut tontti (Länsi-Pirkanmaan koulutus kuntayhtymä rakentanut tontille)
- Ojakosken tilan talouskeskus Sasista

Lisäksi kunta myi lisäalueita yritystontteihin Kalalahdessa ja pientalotontteihin Ali-Niskalassa. Maa-alueista kirjattu myyntihinta oli yhteensä 216 010,00 euroa.

Heti myyntivalmiita omakotitontteja oli 31.12.2013 myynnissä yhteensä 29 kappaletta.

Vapaat asuntotontit

- Kyröskosken harjun asuinalue; 9 kpl omakotitonttia (4 hinnoittelematonta), 5 kpl rivitalotonttia, sekä 3 kpl kerrostalotonttia yhteisomistuksessa Nuutin kanssa (kunnan omistamien osuuskien pinta-ala yht. 2 630 m²). Lisäksi alueella on KTY, YL ja AL tontit, pinta-ala yht. 1,6 ha.
- Ali-Niskalan asuinalue; 17 kpl omakotitonttia (4 hinnoittelematonta) ja 2 kpl rivitalotonttia
- Ahrolantien varren asuinalue; 12 kpl omakotitonttia
- Selvagin mäki; kerrostalotonttialuetta AK II yhteensä 1,8 ha.
- Kyröskosken keskuskolmio; rakennusmaata YL 1, AL 2 tontteja yhteensä 9 440 m².
- Sumeliuksen asuntoalue; 3 kpl rivitalotonttia ja 2 kpl kerrostalotonttia.
- Korkomäki; yksi kerrostalotontti (varattu hotellin laajentamista varten) pinta-ala 1 750 m².
- Pappilanjoen asuntoalue; 4 kpl omakotitonttia. Tontit varattu ammattikoulun oppilastyönä rakentamista varten. Tontteja täytetään kunnan työmailta saatavilla puhtailla täytemailla.
- Nuijamiestentie 17; yksi rivitalotontti 4 884 m² sekä 2 kpl omakotitonttia yht. 3 175 m².

Elinkeinorakenne

Toimiala	1980	1990	2000	2011
Maatalous	23	19	13	10
Teollisuus	41	40	38	32
Palvelut	36	41	49	58

Työttömyys

Hämeenkyrön työttömyysaste oli joulukuussa 2013 14,1 %, mikä oli hieman alempi kuin Pirkanmaan keskiarvo 14,8 %. Työttömänä oli 682 (edellisenä vuonna 482) henkeä. Yli vuoden työttömänä olleita oli 184 (105).

1.3.3 HÄMEENKYRÖN KUNNAN TALOUDEN KEHITYS

Talousarvio on laadittu tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Hallitus antoi laadinnan pohjaksi talousarviokehityksen, jossa oli positiivinen tulos ja toimielinkohtaiset ulkoiset menot oli määritelty vuoden 2012 ulkoisten menojen suuruisiksi lukuun ottamatta perusturvalautakuntaa, jolle annettiin 1 milj. euroa lisää kehukseen. Tällä kehyksellä tulos olisi ollut + 0,8 milj. euroa. Lautakunnat eivät pystyneet tekemään kehuksen mukaisia talousarvioita. Alkuperäinen talousarvio oli alijäämäinen 1,5 milj. euroa. Vuoden aikana tehtiin 5 talousarviomuutosta. Näistä yksi koski käyttötaloutta ja muut investointeja. Muutosten jälkeen talousarvio oli 2,7 milj. euroa alijäämäinen

Henkilökunnan määräystä ohjaava hallituksen 24.8.2009 tekemä päätös oli edelleen voimassa. Sen mukaisesti tarvittiin kunnanjohtajan myöntämä täyttölupa virkoihin ja toimiin. Muutama palveluysikkö oli rajattu menettelyn ulkopuolelle

Loppuvuonna asetettiin hankinta- ja rekrytointikielto.

Verotulot

1 000 e	2010	2011	2012	2013
Kunnallisvero	27 012	27 787	29 179	30 792
Yhteisövero	1 075	1 261	785	835
Kiinteistövero	1 757	1 830	2 000	2 015
Yhteensä	29 844	30 878	31 964	33 642

Verotilitys yhteensä kasvoi 1,6 milj. euroa, 5,3 % (edellisenä vuonna 1,1 milj. euroa, 3,6 %). Kunnallisveron tuotto kasvoi 1,6 milj. euroa, 5,5 % (1,4 milj. e, 5,1 %). Yhteisöveron tuotto kasvoi 50 000 euroa, 6,3 % (edellisenä vuonna väheni) ja kiinteistöveron tuotto kasvoi 15 000 euroa, 0,8 %. (170 000 euroa, 9,2 %)

Veroprocentit	2013
Tuloveroprocentti	20,00
Kiinteistöveroprocentit	
- yleinen kiinteistövero	0,95
- vakituinen asunto	0,55
- muu asunto	1,15
- voimala	2,85
- rakentamaton tontti	3,00
- yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero	0

Valtionosuudet

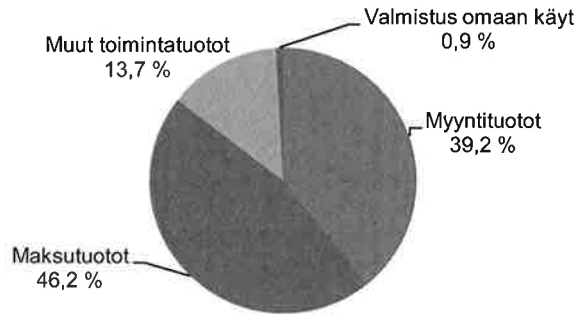
1 000 e	2011	2012	2013
Peruspalveluiden valtionosuus	16 119	17 348	17 463
Verotulotasaus	4 309	3 836	3 878
Yhteensä	20 428	21 184	21 341

Valtionosuudet yhteensä kasvoivat 156 000 euroa, 0,7 % (edellisenä vuonna 0,7 milj. e, 3,4 %). Verotulojen tasaus kasvoi 41 000 euroa, 1,1 %. Peruspalvelujen valtionosuus kasvoi 115 000 euroa.

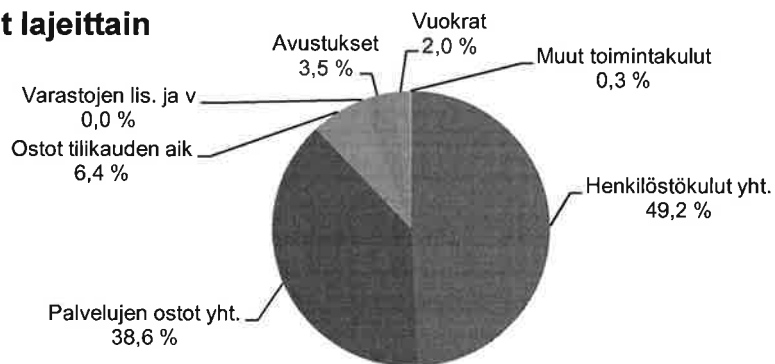
Toimintatuotot ja kulut

	TP 2012	TA 2013	TP 2013	Muutos 2012-2013 euroa	Muutos 2012-2013 %
Myyntituotot	3 559	3 285	4 234	675	19,0
Maksutuotot	5 056	5 021	4 987	-69	-1,4
Muut toimintatuotot	1 181	1 182	1 481	300	25,4
Tuotot yhteensä	9 796	9 488	10 702	905	9,2
Valmistus omaan käyttöön	140	134	102	-38	-27,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 936	9 622	10 803	867	8,7
Palkat ja palkkiot	-24 592	-24 789	-24 673	-81	0,3
Eläkekulut	-5 754	-5 689	-5 831	-69	1,2
Muut henkilösivukulut	-1 493	-1 966	-1 339	146	-9,8
Henkilöstökorvaukset	377	59	357	-21	-5,4
Henkilöstösivukulut	-6 869	-7 676	-6 813	56	-0,8
Henkilöstökulut yhteensä	-31 461	-32 465	-31 486	-25	0,1
Palvelujen ostot yhteensä	-24 546	-24 323	-24 680	-134	0,5
Ostot tilikauden aikana	-4 271	-4 319	-4 063	208	-4,9
Varastojen lis. ja vähennys	0	0	-3	-3	-835,4
Avustukset	-2 097	-2 175	-2 258	-161	7,7
Vuokrat	-1 175	-1 382	-1 273	-98	8,3
Muut toimintakulut	-93	-263	-170	-77	82,7
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-63 643	-64 927	-63 932	-289	0,5
TOIMINTAKATE	-53 707	-55 305	-53 129	578	-1,1

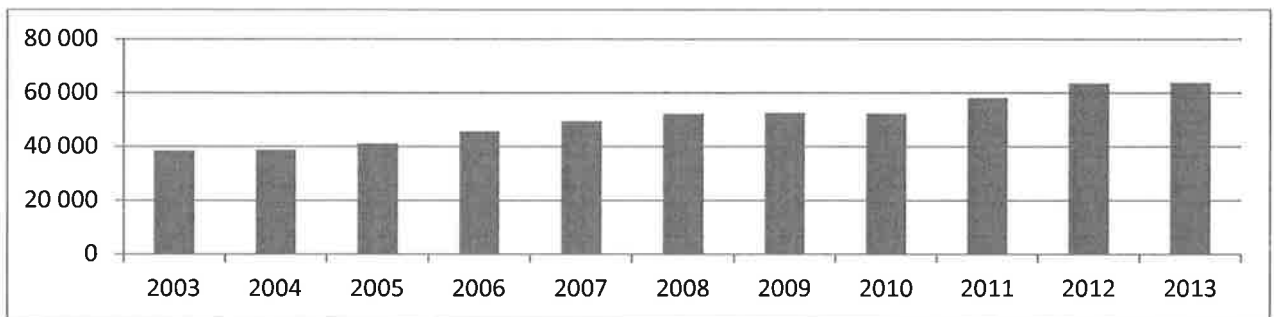
Toimintatuotot lajeittain

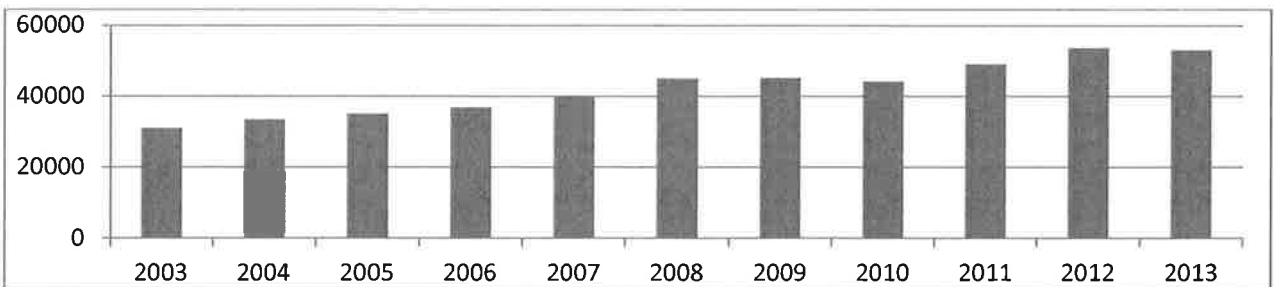
Toimintakulut lajeittain

Toimintakulujen kasvu

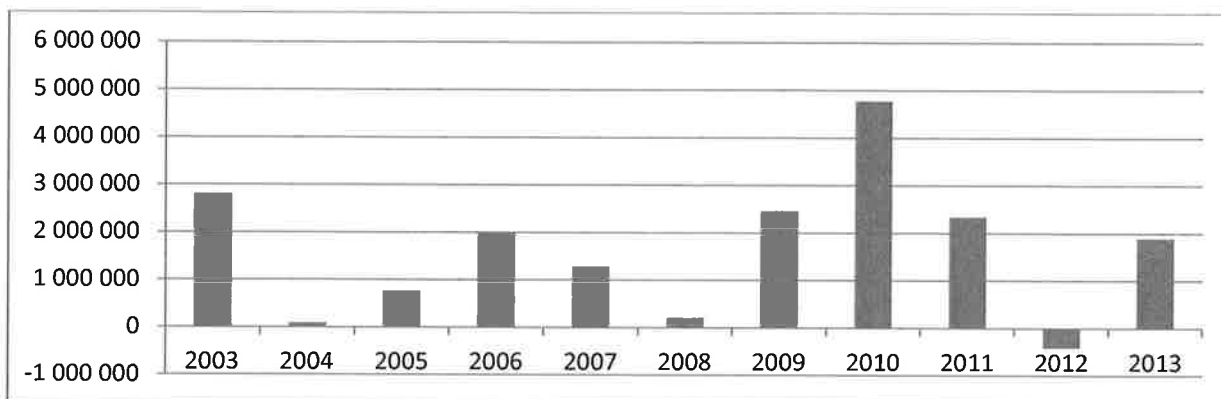

Toimintakatteen kasvu

Vuosikate

Vuosikatteen kehitys

Poistot

Uusi poistosuunnitelma hyväksyttiin loppuvuonna otettavaksi käyttöön vuoden 2013 alusta. Poistojen määrä oli 2,3 milj. euroa.

Rahoitus

Uutta lainaa otettiin 6 milj. euroa. Lainamäärän nettolisäys oli 4,8 milj. euroa. Lainamäärä on 16,3 milj. euroa, asukasta kohti 1 542 euroa. Se kasvoi 445 euroa/asukas edellisestä tilinpäätöksestä.

1.4 OLENNAISIA MUUTOKSIA KUNNAN TOIMINNASSA

Sote -yhteistoiminta-aluetta valmisteltiin Ikaalisten kaupungin kanssa. Toiminta oli tarkoitus aloittaa vuoden 2014 alusta. Vuoden 2013 alussa kunnanhallitus totesi, että kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen toteuttamiselle ei tässä tilanteessa ole vastuukuntamallin mukaisena ratkaisuna käytännön edellytyksiä ja sen täytäntöönpano ei siten ole mahdollista vuoden 2014 alusta lukien.

Kunnan isoista rakennushankkeista terveyskeskuksen remontti eteni suunnitelman mukaisesti. Mahnalan koulu- ja varhaiskasvatusyksikön arkkitehtikilpailu ratkesi. Hämeenkyrön monitoimihanke (koulu-, varhaiskasvatus-, kirjasto ja kansalaisopistohanke) päätettiin toteuttaa elinkaarihankkeena.

Teknisen palvelualueen johtaja vaihtui vuoden aikana. Tekninen johtaja Ari Kulmala lopetti työnsä 31.3.2013, uutena teknisenä johtajana aloitti 1.9.2013 Satu Hyötylä.

Sisäisenä toimintamuutoksena valmisteltiin ruokapalveluiden siirto sivistystoimelta tekniselle toimelle. Samalla siirtyi tekniselle myös päiväkotien siivous, joka on ollut varhaiskasvatuksen itse järjestämää.

1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arviota tulevasta kehityksestä on tällä hetkellä vaikea tehdä. Kuntarakennemuutos on kesken. Ei ole tietoa, miten sote- järjestämisvastuu ja -hallinto hoidetaan tulevaisuudessa. Valtionosuusuudistus sellaisena kuin se on tämän hetkessä valmistelussa, heikentää Hämeenkyrön valtionosuustuloja huomattavasti.

Menojen kasvun taittuminen on oltava pysyvää ja toiminnan sopeuttaminen jatkuu. Kuntastrategiassa mainitun tahtotilan "taloudellisesti vahva kotikunta" saavuttaminen on entistä hankalampaa.

1.6 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Vakinainen henkilökunta

Kunnan palveluksessa oli keskimäärin 775 henkilöä, joista vakinaisia viran ja toimenhaltijoita sekä tuntipalkkaisia työntekijöitä 576. Henkilöstökertomus julkaistaan erillisenä.

Kunnan koko henkilökunnalla oli sairauspoissaoloja yhteensä 10 972 kalenteripäivää (v. 2012 11 194). Näistä päivistä työpäiviä oli 8 145 (8 334). Kun kalenteripäivinä lasketut sairauslomapäivät jaetaan keskimäärin palveluksessa olevien määrällä, saadaan työntekijää kohti 14,2 sairauslomapäivää vuoden aikana (14,2).

Voimassa olevat palvelussuhteet (vakinaisen henkilökunta)

Palvelualue	31.12.09	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13
Hallintopalvelut	16	17	17	16	18
Perusturvapalvelut	231	216	217	219	221
- terveyspalvelut	114	103	100	105	101
- sosiaalipalvelut	117	113	117	114	120
Sivistyspalvelut	245	260	284	299	280
- opettajat	101	97	105	107	103
- muut	144	163	179	192	177
Tekniset palvelut	62	59	58	57	57
- kk-palkkaiset	41	36	33	31	34
- tuntipalkkaiset	21	23	25	26	23
YHTEENSÄ	554	552	576	591	576

Palkkamenojen kehitys

Palvelusuhteet ja palkkamenot	palvelu- suhteet	palkkamenot 1 000 euroa	palvelu- suhteet	palkkamenot 1 000 euroa
	2012	2012	2013	2013
Hallintopalvelut		837		786
- vakinaiset	16		18	
- määräaikaiset	1		2	
- muut	2		0	
Perusturvapalvelut		10 147		10 192
- vakinaiset	219		221	
- määräaikaiset	7		6	
- sijaiset	67		61	
- muut	8		11	
Sivistyspalvelut		11 844		11 738
- vakinaiset	299		280	
- määräaikaiset	97		87	
- sijaiset	17		22	
- muut	3		4	
Tekniset palvelut		1 932		1 944
- vakinaiset	57		57	
- määräaikaiset	2		1	
- sijaiset	6		4	
- muut	0		0	
YHTEENSÄ	801	24 760	775	24 660

Palkkamenosta ei ole vähennetty henkilöstötuloja.

Henkilökunnan määrä väheni toimintavuoden aikana. Helmikuun alussa toteutettiin virka- ja työehtosopimusten mukaiset yleiskorotukset ja järjestelyvaraerät, joiden kustannusvaikutus oli 2 %. Vapautuvien virkojen ja tehtävien kohdalla harkittiin eri vaihtoehtoja viran tai toimen täyttölle. Täyttölupamenettely oli voimassa koko vuoden. Palkkamenot laskivat edellisestä vuodesta.

1.7 ARVIO MERKITTÄVISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Kunnan toiminnassa suurin riski liittyy henkilöstöön. Kunnan toiminta perustuu lähes kokonaan henkilötyöhön eikä inhimillisiä tekijöitä voi koskaan täysin hallita. Osassa toiminnoissa on niukat henkilömitoitukset ja palveluvarmuuden takaaminen kaikissa oloissa on mahdollonta. Usein vain yksi henkilö osaa tehdä tietyn asian.

Väestön ikääntymisen palvelutarjonnalle asettama vaatimus määrällisessä ja laadullisessa mielessä aiheuttaa resurssiongelmia. Toiveet ja vaatimukset eivät kohtaa käytettävissä olevia resursseja.

Taloudellisen tilanteen heikkeneminen tuntuu kunnan taloudessa. Kunnan talouden riski on vieraan pääoman hinnan nousu. Lainamäärä kasvaa myös tulevina vuosina. Tietotekniikkarisikit ovat keskeisiä kunnan toiminnan riskejä. Koko toiminta perustuu käytettävissä olevalle tietotekniikalle.

1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Ympäristö aiheuttaa taloudellisia ja toiminnallisia riskejä. Uhkana ovat äkilliset voimakkaat sääilmiöt, joista aiheutuu seurausvaikutuksina esimerkiksi vesivahinkoja ja pitkiä sähkökatkoja.

1.9 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa kunnan toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus, päätösten pohjana olevien tietojen riittävyys ja luotettavuus, lakien ja ohjeiden noudattaminen sekä omaisuuden turvaaminen. Ohjeet sisäisestä valvonnasta sisältyvät riskienhallinnan yleisohjeeseen, joka on hyväksytty 13.1.2003. Hallitus vastaa riskienhallinnan yleisestä toimivuudesta koko kunnan tasolla. Riskienhallinnan toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla. Palvelujohtajat vastaavat riskienhallinnan järjestämisestä ja toimivuudesta omalla palvelualueellaan. Palvelupäälliköt toteuttavat riskienhallintaa erityisesti henkilöriskien ja omaisuuden vahinkoriskien osalta. Ohjeen mukaisesti riskejä arvioidaan päivittäistoiminnan ohella jokaista päätöstä tehtäessä.

Johtoryhmä tekee vuosittain suunnitelman sisäisen valvonnan kohteista ja arvioinnin toteuttajista. Riskienhallinnasta laaditaan raportti vuosittain. Erityisenä raportointikohteena on sisäisen tarkastus.

Vuoden 2013 aikana johtoryhmällä oli yhteisesti tarkastuskohteina palvelupäälliköiden päätöspöytäkirjojen tarkistus sekä henkilöstöön liittyvät riskit. Lisäksi jokaisella johtoryhmän jäsenellä oli oma tarkastuskohteensa. Raportti vuoden 2013 sisäisen tarkastuksen kohteista laadittiin alkuvuonna 2014.

Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus sekä tavoitteiden saavuttaminen raportoidaan toimintakertomuksen palvelualuekohtaisessa osuudessa. Merkittävien poikkeamien syyt on selostettu. Hallituksen tiedossa ei ole lakien ja ohjeiden noudattamattomuutta, josta seuraisi korvausvaateita. Omaisuus on turvattu vakuuttamalla. Vakuutusturvan kattavuus käydään läpi vuosittain. Merkittävät omaisuuden myynnit ja ostot on selostettu kunkin palvelualueen kohdalla toimintakertomuksessa. Kunnan rahavaroja on hoidettu valtuuston 29.2.2002 hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Kunnan vakuutusturva kilpailutettiin vuoden 2011 aikana. Kilpailutus hankittiin vakuutusmeklarilta.

1.10 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.10.1 KUNTA

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten, eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tunnuslukuja.

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA	31.12.2013	31.12.2012
Toimintatuotot	10 701 094,15	9 795 761,27
Toimintakulut	-63 931 783,33	- 63 642 640,94
Valmistus omaan käyttöön	101 837,13	139 944,62
TOIMINTAKATE	-53 128 852,05	- 53 706 935,05
Verotulot	33 642 524,14	31 964 194,55
Valtionosuudet	21 341 235,00	21 184 794,16
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	221 994,74	70 417,56
Muut rahoitustuotot	353 015,99	549 063,13
Korkokulut	-326 415,31	-253 582,03
Muut rahoituskulut	-205 167,56	-229 128,05
Rahoitustuotot ja -kulut	43 427,86	136 770,61
VUOSIKATE	1 898 334,95	-421 175,73
Poistot ja arvonalentumiset	-2 332 536,60	-2 087 982,12
Satunnaiset tuotot		130 000,00
TILIKAUDEN TULOS	-434 201,65	-2 379 157,85
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	77 211,11	77 211,22
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-356 990,43	-2 301 946,63
Tuloslaskelman tunnusluvut	2013	2012
Toimintatuotot/-kulut %	16,77	15,43
Vuosikate/poistot %	81,39	-20,17
Vuosikate euroa/asukas	179,44	-40,12
Asukasluku	10 579	10 498

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, on kunnan tulorahoitus riittävä.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnuslukuun vaikuttaa kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, oppilaitosten ylläpito. Luvussa on isoja kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, on kunnan tulo-rahoitus riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalennukset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100, kunnan tulo-rahoitus riittää poistojen kattamiseen. Oletus on kuitenkin pätevä vain silloin kun poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointimenoa. Hämeenkyrössä vuosittaiset investointimenot ovat reilusti poistoja suuremmat.

Tavoitearvo 100 ylitettiin viimeksi vuonna 2011. Edellisvuoden negatiivinen arvo johtui miinusmerkkisestä vuosikatteesta.

Vuosikate euroa/asukas

Tunnuslukua käytetään arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vuosikatteen tavoitearvo riippuu kunnasta. Hämeenkyrössä vuosittainen investointitaso on noussut viime vuosina ja nousee jatkossakin. Vuosikatteen pitäisi myös kasvaa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävä erä on poistoerokirjaus. Ylijäämäinen tilikauden tulos esitetään siirrettäväksi edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Tilikauden tuloksen pitäisi olla plus-merkkinen. Negatiivinen tulos vähentää edellisten tilikausien ylijäämää. Vuonna 2013 alijäämä oli noin 0,25 tuloveroprosentin suuruinen.

TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja sen tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2013	2012
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 898 334,95	-421 175,73
Satunnaiset erät	0,00	130 000,00
Tulo-rahoituksen korjaukset	-148 360,75	-176 588,30
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 022 107,84	-4 700 373,09
Rahoitusosuudet investointi menoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>216 010,00</u>	<u>306 802,96</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 056 123,64	-4 861 334,16
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-250 000,00	0
Antolainasaamisten vähennykset	937 999,13	132 492,42
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000,00	4 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 835 560,00	- 953 982,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	631 578,00	-500 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>-1 862 197,36</u>	<u>3 291 047,28</u>
Rahoituksen rahavirta	3 621 819,77	6 469 557,70
Rahavarojen muutos	565 696,13	1 608 223,54
Rahavarat 31.12.	7 844 680,67	7 278 984,54
Rahavarat 1.1.	7 278 984,54	5 670 761,00

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-14 308	-15 649
Investointien tulo-rahoitus, %	37,80	-8,96
Lainanhoitokate	1,03	-0,14
Kassan riittävyys, pv	41	38
Asukasluku	10 579	10 498

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Tunnusluku, joka on positiivinen, ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja katetaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus täyttyy, jos kertymä viimeksi

päättäneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tarkastelujaksolla vain vuonna 2010 tunnusluku oli positiivinen. Tämä tunnusluku pysynee negatiivisena tulevana vuosinakin suurien investointimenojen takia.

Investointien tulorahoitus

$\% = 100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Edellisvuoden negatiivinen tunnusluku johtui negatiivisesta vuosikatteesta. Vuonna 2010 tunnusluku oli yli sata.

Lainanhoitokate

$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokate riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on yksi (1) tai suurempi. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Tunnusluku laski alle kahden vuonna 2012.

Rahavarat 31.12

= rahoitusarvopaperit, rahat ja pankkisaamiset

Kassan riittävyys pv

$= 365 \text{ pv} * \text{rahavarat } 31.12 / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku kuvaa kassan riittävyyttä päivinä. Se ilmaisee, monenko päivän maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Kassan riittävyyttä kuvaa paremmin kuukausittainen lukusarja, sillä maksuvalmius vaihtelee vuoden mittaan.

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tase ja tunnusluvut

VASTAAVAA	2013	2012
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	160 050,66	216 981,02
Muut pitkävaikutteiset menot	545 262,66	524 937,13
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	705 313,32	741 918,15
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 517 288,19	6 544 885,19
Rakennukset	22 569 458,15	19 436 805,94
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 301 817,25	7 411 165,53
Koneet ja kalusto	244 336,00	226 691,42
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 143 136,64	2 497 961,33
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	38 776 036,23	36 117 509,41
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 393 032,71	7 393 032,71
Muut lainasaamiset	663 598,60	1 351 597,73
Pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	8 056 631,31	8 744 630,44
Pysyvät vastaavat yhteensä	47 537 980,86	45 604 058,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	30 121,61	44 123,37
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	246 434,02	249 474,58
Toimeksiantojen varat yhteensä	276 555,63	293 597,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	319 736,60	188 418,50
Vaihto-omaisuus yhteensä	319 736,60	188 418,50
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	40 000,00	42 500,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 016 586,37	904 152,45
Lainasaamiset	0,00	10 000,00
Muut saamiset	2 848 123,94	3 493 609,60
Siirtosaamiset	435 115,77	373 872,25
Lyhytaikaiset saamiset	4 299 826,08	4 781 634,30
Saamiset yhteensä	4 339 826,08	4 824 134,30
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	4 107 131,47	3 974 081,14
Rahat ja pankkisaamiset	3 737 549,20	3 304 903,40
VASTAAVAA	60 318 779,84	58 189 193,29

VASTATTAVAA	2013	2012
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	31 081 895,99	31 081 895,99
Muut omat rahastot	322 286,41	322 286,41
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 781 244,95	5 083 191,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-356 990,43	-2 301 946,63
Oma pääoma yhteensä	33 828 436,92	34 185 427,35
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 812 630,93	1 889 842,15
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	1 812 630,93	1 889 842,15
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	30 121,61	38 751,37
Muut toimeksiantojen pääomat	278 812,51	326 452,49
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	308 934,12	365 203,86
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 474 079,00	10 309 639,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	14 474 079,00	10 309 639,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 835 560,00	1 203 982,00
Saadut ennakot	1 900,00	
Ostovelat	2 565 041,65	3 012 856,18
Muut velat	1 003 776,04	1 082 987,38
Siirtovelat	4 488 421,18	6 139 255,37
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	9 894 698,87	11 439 080,93
Vieras pääoma yhteensä	24 368 777,87	21 748 719,93
VASTATTAVAA	60 318 779,84	58 189 193,29

Taseen tunnusluvut

	2013	2012
Omavaraisuusaste	59	62
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	37	35
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	16 310	11 514
Lainat euroa/asukas	1 542	1 097
Lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	664	1 352
Kertynyt yli-/alijäämä 1 000 euroa	2 424	2 781
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	229	265
Asukasluku	10 579	10 498

Omavaraisuusaste

$\% = 100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan kuntataloudessa pitää keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta.

Tunnusluku laski alle 70 % tavoitearvon vuonna 2011.

Suhteellinen velkaantuneisuus

$\% = 100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainamäärän kasvu heikentää tätä tunnuslukua.

Lainakanta 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainakanta tarkoittaa korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa / asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla em. lainakanta vuoden lopun asukasmäärällä.

Vuonna 2012 lainamäärä/asukas keskiarvo Suomessa oli 2 261 euroa.

Lainasaamiset 31.12

= sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

KOKONAISTULOT JA MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	2013
Toiminta	
Toimintatuotot	10 701 094
Verotulot	33 642 524
Valtionosuudet	21 341 235
Korkotuotot	221 994
Muut rahoitustuotot	353 015
Satunnaiset tuotot	0
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	-148 360
Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	216 010
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	937 999
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	631 578
Oman pääoman lisäykset	0
Kokonaistulot yhteensä	73 897 089

MENOT	2013
Toiminta	
Toimintakulut	63 931 783
- Valmistus omaan käyttöön	-101 837
Korkokulut	326 415
Muut rahoituskulut	205 167
Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisten varausten muutos	0
- Pakollisten var. lis. (+), väh. (-)	0
- Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustappiot	0
Investoinnit	
Investointimenot	5 022 107
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäykset	250 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 835 560
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaismenot yhteensä	71 469 195

Täsmäytys:

Kokonaistulo – kokonaismenot =	2 428
Muut maksuvalmiuden muutokset – rahavarojen muutos =	2 428

1.10.2 KONSERNI

RAKENNE

Tytäryhteisöt

- Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy, kunnan omistusosuus 100 %
- Ki Oy Hämeenkyrön Jokimetsä 65,5 %
- Hämeenkyrön Yrityspalvelut Oy 100 %
- Ki Oy Hämeenkyrön Teollisuustalo 100 %
- Hämeenkyrön Jäähalli Oy 52 %
- Hämeenkyrön Vesi Oy 50 %
- Hämeenkyrö Vanhustentalosäätiö 100 %

Osakkuusyhteisöt

- Ki Oy Kyrelinpuisto 33,3 %

Kuntayhtymät

- Pirkanmaan sairaanhoitopiiri 2,38 %
- Pirkanmaan liitto 1,96 %
- Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä 20,89 %

Kunnan konsernitilinpäätöksen tarkoituksena on selvittää ne varat, velat ja vastuut, joihin kunnalla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa, velvoitteita ja vastuita.

TOIMINNAN OHJAUS

Konserniohje hyväksyttiin valtuustossa vuonna 2010. Konserniohjeen tarkoituksena on luoda puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelylle, hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä ja näiden tytäryhteisöjä.

KONSERNIVALVONTA

Hallitus ohjaa konsernia antamalla ohjeita edustajilleen konserniyhtiöissä. Konserniyhtiöt toimittavat kerran vuodessa raportin toiminnastaan sekä tiedot konsernitilinpäätöstä varten. Tarvittaessa hallitus on pyytänyt raportteja useamminkin.

MUUTOKSET KONSERNISSA VUODEN 2013 AIKANA

Kunta oli antanut vuoden 2012 tavoitteeksi fuusioida Hämeenkyrön Jaakonkoti Oy Hämeenkyrön Asunnonhankinta Osakeyhtiöön. Fuusio toteutui vuoden 2013 alusta.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän omistusosuudet muuttuivat edellisestä vuodesta omistajakuntien muuttumisen takia.

ARVIO MAHDOLLISESTA TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Hämeenkyrön kuntakonsernin rakenteessa ei ole näkyvissä isoja muutoksia.

Vuoden 2014 alkupuolella kunta päätti myydä Ki Oy Kyrelinpuiston osakkeet, joten yhtiö poistuu konsernista. Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä yhdistyi Saskyyn.

TAVOITTEET KONSERNIYHTEISÖLLE

Kuntalain 13 §:ssä säädetään valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Valtuusto päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Vuonna 2010 valmistui uusi konserniohje, joka selvensi konsernivalvonnan menettelyt ja omistajaohjauksen toimivuuden.

Hämeenkyrön Yrityspalvelut Oy

Tavoite: Perustettujen/lopetettujen yritysten suhde kehittyi positiivisesti.

Toteutunut: Uusyritysperstanta kehittyi positiivisesti. Uusia yrityksiä perustettiin 32 ja yrityksiä lopetettiin 28 kpl. Yritysperstanta oli hieman alhaisemmalla tasolla kuin aikaisempina vuosina (v. 2012 47 uutta yritystä ja 31 lopetettiin). Todennäköisesti yleinen yhteiskunnallinen tilanne aiheuttaa varovaisuutta yritysperustantaan.

Tavoite: Vapaana oleviin toimitiloihin saadaan toimintaa ja yritystonttien myynti edistyy.
Toteutunut: Toimitilojen käyttöaste Kirkonseudulla on erittäin hyvä. Vapautuviin toimitiloihin on kysyntää eikä katutasen liiketiloja ole tällä hetkellä tyhjänä. Vuokrataso on vakaa. Myös Tippavaarassa täyttöaste on hyvä. Vapaita liiketiloja ei juurikaan ole. Vuokrataso vakaa. Kyröskoskella on liiketiloista ylitarjontaa. Osa tiloista on huonokuntoisia. Vuokrataso laskeva. Tuotantotilojen kysyntä on ollut kohtuullisella tasolla ja tiloja on saatu osittain täytettyä.

Yritystonttien osalta Kalalahden tontit ovat täyteen varattuja. Tippavaarassa kysyntä on vaatimattomalla tasolla.

Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy

Tavoite: Luopuu osasta asuntokantaa uudisrakentamisen edistämiseksi ja rahoittamiseksi.
Toteutunut: Yhtiön hallitus on todennut, että markkinatilanne on sellainen, että luopuminen asuntokannasta ei ole järkevin ehdoin mahdollista.

Ki Oy Hämeenkyrön Jokimetsä

Tavoite: Ylläpitää asuntojen korkea täyttöaste.
Toteutunut: Asuntojen täyttöaste on hieman laskenut aiemmista vuosista. Se oli v. 2013 92,3 ja aiempina vuosina yli 94,4 %. Täyttöasteen laskun syynä on osittain se, että voimalaitostyömaan komennusmiesten lähdettyä vuokra-asuntomarkkinoilla oli hetkellisesti ylitarjontaa.

Tavoite: Ylläpitää asuntokannan kunto sellaisena, että ne ovat haluttuja vuokra-asuntoja.

Toteutunut: Asuntokanta on pidetty kunnossa.

Hämeenkyrön Jäähalli

Tavoite: Päästä kestävään taloudelliseen kehitykseen.
Toteutunut: Yhtiön talous on ollut vaikeuksissa monta vuotta. Rahoitusjärjestelyt ja käyttösopimus kunnan kanssa uusittiin vuoden 2012 aikana. Tämä helpotti taloutta jonkin verran. Yhtiö on joutunut rahoittamaan energiaprojektia lainalla. Projektin avulla yhtiön kuluja on tarkoitus saada pieneneväksi.

Hämeenkyrön Vesi

Tavoite: Vahvistaa kunnan vesihuollon taloudellisuutta, toimivuutta ja riskienhallintaa.
Toteutunut: Kaikki asetetut tavoitteet on saavutettu. Talouden toteumatiedot saadaan kuukausittain tilitoimistolta ja raportit käsitellään hallituksen kokouksissa. Vesilaskutus hoidetaan neljännesvuosittain. Veden laatua tarkkaillaan Pirtevan kanssa yhteistyössä tehdyn valvontasuunnitelman mukaisesti. Kaukovalvonnan kautta seurataan veden laatua, kaivojen pintoja ja virtaamia reaaliajassa.

Hämeenkyrön Vanhustentalosäitiö

Tavoite: Tukee osaltaan erityisryhmien asumispalveluiden tuottamista.
Toteutunut: Säätöön rakennukset on vuokrattu kunnalle ja kunta edelleenvuokraa ne vanhuksille ja vajaakuntoisille SAS (Selvitä-Arvioi-Sijoita) -työryhmän päätöksellä. Kunta vastaa kiinteistön käyttö- ja hoitokuluista.

Ki Oy Kyrelinpuisto

Tavoite: Käyttöasteen nostaminen yhteistyössä Hämeenkyrön Yrityspalvelut Oy:n ja kunnan kanssa.
Toteutunut: Vuoden 2014 alussa kunta päätti myydä osuutensa Ki Oy Kyrelinpuistosta yhtiön toiselle osakkaalle Kyrel Oy:lle.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	31.12.2013	31.12.2012
Toimintatuotot	34 125 265,75	32 652 212,68
Toimintakulut	-84 848 235,88	-83 541 442,73
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta	2,85	-2 694,24
TOIMINTAKATE	-50 722 967,28	-50 891 924,29
Verotulot	33 588 021,52	31 899 596,16
Valtionosuudet	21 341 235,00	21 184 794,16
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	231 896,89	63 839,10
Muut rahoitustuotot	358 534,86	576 314,94
Korkokulut	-671 584,55	-663 842,15
Muut rahoituskulut	-300 319,86	-326 099,61
VUOSIKATE	3 824 816,58	1 842 678,31
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 882 918,23	-3 567 990,57
Tilikauden yli- ja alipariarvo	0,00	-134,10
Arvonalentumiset	0,00	-4 318,98
Satunnaiset erät	0,00	130 099,91
TILIKAUDEN TULOS	-58 101,65	-1 599 665,43
Tilinpäätössiirrot	-258 088,46	-696 400,72
Vähemmistöosuudet	-55 170,99	-53 775,86
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-371 361,10	-2 349 842,01
Tuloslaskelman tunnusluvut	2013	2012
Toimintatuotot / toimintakulut, %	40	39
Vuosikate / poistot, %	98,50	51,58
Vuosikate, euroa/asukas	362	176
Asukasmäärä	10 579	10 498

Konsernituloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan tuloslaskelman tunnusluvut.

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnuslukujen arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	31.12.2013	31.12.2012
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 824 816,58	1 842 678,31
Satunnaiset erät	0,00	130 099,91
Tulorahoituksen korjaukset	-370 198,28	-811 931,31
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 613 027,53	-5 677 148,70
Rahoitusosuudet investointimenoihin	242,93	33 130,03
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	117 386,14	1 142 067,46
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 040 780,17	-3 341 104,30
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-250 000,00	-
Antolainasaamisten vähennykset	937 999,13	132 492,42
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 866 658,22	3 570 218,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 955 516,20	-1 115 319,99
Lyhytaikaisten lainojen muutos	476 296,94	-513 904,96
Oman pääoman muutos	23 918,58	-49 905,61
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-53 849,12	44 990,37
Vaihto-omaisuuden muutos	-40 242,53	38 798,33
Saamisten muutos	131 136,42	1 569 367,83
Korottomien velkojen muutos	-2 005 447,26	1 805 121,61
Rahoituksen rahavirta	3 130 954,17	5 481 858,00
RAHAVAROJEN MUUTOS	90 174,00	2 140 753,70
Rahavarat 31.12.	10 953 001,09	10 889 561,77
Rahavarat 1.1.	10 862 827,09	8 748 808,07
	90 174,00	2 140 753,70

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa	-15 740	-17 157
Investointien tulorahoitus, %	58	33
Lainanhoitokate	1,2	1,4
Kassan riittävyys	42	44

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan rahoituslaskelman tunnusluvut.

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnuslukujen arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

KONSERNITASE JA TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2013	2012
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	428 162,20	512 557,06
Muut pitkävaikuttiset menot	649 300,69	588 774,70
Ennakkomaksut	46 653,65	21 576,40
	1 124 116,54	1 122 908,16
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 120 170,61	7 144 201,18
Rakennukset	38 141 872,71	35 159 612,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 441 100,67	7 541 180,05
Koneet ja kalusto	1 186 199,59	1 164 562,23
Muut aineelliset hyödykkeet	34 660,08	29 491,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 677 630,34	2 961 127,76
	56 601 634,00	54 000 174,82
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	61 265,03	173 155,56
Muut osakkeet ja osuudet	743 358,16	626 609,24
Muut lainasaamiset	205 474,69	200 000,00
Muut saamiset	2 416,97	7 884,17
	1 012 514,85	1 007 648,98
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	132 261,67	203 236,74
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	247 071,13	249 474,58
Muut toimeksiantojen varat	0,00	794,16
	379 332,80	453 505,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	583 958,25	518 992,38
Keskeneräiset tuotteet	34 313,28	55 754,44
Valmiit tuotteet	12 934,04	13 105,63
Muu vaihto-omaisuus	164 334,74	167 445,34
	795 540,31	755 297,79
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	0,00	366,46
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 400 722,96	2 010 220,99
Lainasaamiset	1 068,94	1 665,52
Muut saamiset	3 201 624,70	3 849 238,45
Siirtosaamiset	786 390,52	661 685,87
	6 389 807,12	6 522 810,83
Saamiset yhteensä	6 389 807,12	6 523 177,29
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	4 201 297,61	4 066 250,21
Rahat ja pankkisaamiset	6 751 703,48	6 823 311,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	77 255 946,72	74 752 274,29

VASTATTAVAA	2013	2012
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	31 081 895,99	31 081 895,99
Arvonkorotusrahasto	7 788,21	7 919,10
Muut omat rahastot	354 520,30	355 128,01
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä	-558 016,37	1 903 193,79
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-371 361,10	-2 349 842,00
	30 514 827,03	30 998 294,88
VÄHEMMISTÖOSUUDET	419 077,26	388 343,14
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 427 246,09	2 502 610,29
Vapaaehtoiset varaukset	1 812 904,08	1 457 428,60
	4 240 150,17	3 960 038,89
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	882,44	1 410,11
Muut pakolliset varaukset	600 829,99	452 374,96
	601 712,43	453 785,07
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	30 121,61	39 210,45
Lahjoitusrahastojen pääomat	67 812,80	400 542,24
Muut toimeksiantojen pääomat	390 530,89	176 734,41
	488 465,30	616 487,10
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 484 815,32	21 929 117,96
Lainat julkisyhteisöiltä	50 799,14	54 839,64
Lainat muilta luotonantajilta	654 720,98	95 131,04
Liittymismaksut ja muut velat	22,75	986,14
	26 190 358,20	22 080 074,77
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 676 496,56	2 117 079,62
Lainat julkisyhteisöiltä	1 253,90	1 274,97
Lainat muilta luotonantajilta	9 583,36	11 356,07
Saadut ennakot	22 799,36	19 806,65
Ostovelat	3 569 819,19	3 815 648,15
Liittymismaksut ja muut velat	1 541 183,75	1 626 568,91
Siirtovelat	6 980 220,22	8 663 516,07
	14 801 356,34	16 255 250,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	77 255 946,72	74 752 274,29

Konsernitaseen tunnusluvut	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	46	47
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	46	45
Kertynyt yli-/alijäämä. 1 000 euroa	-929	-447
Kertynyt yli-/alijäämä/euroa/asukas	-88	-43
Konsernin lainat euroa/asukas	2 730	2 306
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	28 878	24 210
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	205	200
Kunnan asukasmäärä	10 579	10 498

Konsernin taseen tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan taseen tunnusluvut.

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan yleisesti pitää 50 % ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnuslukujen arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

1.11 HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Hallitus esittää tilikauden tuloksen -434 201,62 euroa käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan poistoeroa suunnitelman mukaan 77 211,11 euroa ja
- katetaan tilikauden alijäämä 356 990,43 euroa taseen edellisten tilikausien ylijäämästä.

Kertynyt ylijäämä 31.12.2013 on 2,4 milj. euroa.

2 TOTEUTUMISVERTAILU

2.1 SOPEUTTAMISOHJELMAN TOTEUTUMINEN

KOKO KUNTAA KOSKEVAT HANKKEET

Hanke	Hankkeen kuvaus	Toteutuminen
Tulevaisuus tehdään yhdessä	<p>Hallituksen 10.9.2012 päättämä kuntaorganisaation kehittämistavoitteet -hanke. Tähän sisältyy henkilökunnan kannustaminen tuottavuuden kehittämiseen palkitsemiskokeilun avulla.</p> <p>Tavoite: innostaa henkilökuntaa jatkamaan oman työn ja työyhteisön toiminnan ja tuottavuuden kehittämistä. Osallistumisen laajentaminen.</p>	<p>Tulevaisuus tehdään yhdessä -hanke muuttui Liideri-hankkeeksi.</p> <p>Vuoden aikana kirjattiin 24 eri Liideri-tilaisuutta. Tämän lisäksi oli epävirallisempaa valmistelutyötä. Kirjattuihin tilaisuuksiin osallistui 378 henkilöä ja niihin käytettiin 1 322 tuntia.</p> <p>Aloitepalkkioiden maksaminen ei merkittävästi lisännyt aloitteiden tekemistä.</p> <p>Henkilöstön osallistuminen laajentui, kehittämissesityksiä tehtiin, mutta esitysten arviointi ja kehittäminen ei ole vielä alkanut.</p>
Yhteistyö muiden kuntien kanssa	<p>Vuoden aikana selvitetään yhteistyömahdollisuudet naapurikuntien kanssa muidenkin toimintojen kuin sote -palvelujen osalta. Työ aloitetaan johtoryhmien tapaamisella alkuvuodesta.</p> <p>Tavoite: listata asiat, joissa yhteistyöllä tai työnjaolla voidaan saada toimintaan tehokkuutta ja tuottavuutta lisää (mm. henkilöstökoulutus, liikuntatoimi, nuorisotoimi)</p>	<p>Vuoden aikana tavattiin Oriveden ja Ylöjärven johtoryhmät. Nokian johtoryhmä tavattiin alkuvuonna 2014.</p> <p>Keskusteluissa käytiin läpi yhteisiä asioita.</p>
Virkojen ja toimien täyttömenettely	<p>Virkojen ja toimien avautuessa selvitetään mahdollisuudet niiden täyttämättä jättämiseen tai täytön siirtämiseen puolella vuodella = hidastettu täyttö</p>	<p>Vuoden aikana kunnanjohtaja teki 59 täyttölupaa. Täyttölupien määrä ei kerro vaikeutetun täyttömenettelyn vaikuttavuudesta. Menettelyn vaikutus on ennalta ehkäisevä. Vuoden viimeisenä päivänä kunnan palveluksessa oli 14 vakinaista henkilöä vähemmän kuin vuoden 2012 lopussa. Määräaikaisten palvelusuhteiden lasku on vielä suurempi.</p>
Ruokapalveluyksikön hallinnollinen sijoituspaikka	<p>Selvitetään ruokapalveluyksikön hallinnollinen sijoituspaikka kunnan organisaatiossa. Samassa yhteydessä selvitetään päiväkotien keittiöhenkilökunnan siirtyminen ruokapalveluyksikköön ja päiväkotien laitoshuoltajien siirtyminen siivousyksikköön</p>	<p>Ruokapalvelut on linjattu ns. tukipalveluksi ja valmisteltu siirrettäväksi vuoden 2014 alusta tekniselle toimelle. Sivistyslautakunta käsitteli siirtoja kokouksessaan 18.4.2013 § 23, § 24 ja § 25. Kunnanhallitus päätti siirroista kokouksessaan 3.6.2013 § 78 ja § 79. Kaikki ruokapalvelun työntekijät ja siivoustyötä tekevät laitoshuoltajat ovat teknisen palvelualueen työntekijöitä vuoden 2014 alusta alkaen.</p>

SIVISTYSPALVELUIDEN HANKKEET

Hanke	Kuvaus	Toteutuminen
Kansalaisopisto-toiminnan toiminta-alue	Selvitetään seudun kansalaisopistojen yhdistymisen tarkoituksenmukaisuus. Tavoite: Poistaa päällekkäisyyksiä ja tehostaa toimintaa.	Neuvottelut on käyty 22.5.2013 Pirkan opiston, 24.5.2013 Ikaalisten kansalaisopiston, 29.5.2013 Petäjä-opiston (LPKKY), 3.6.2013 Kyröskosken kansalaisopiston ja 4.6.2013 Tampereen seudun työväenopiston kanssa. Neuvotteluissa ei löydetty merkittäviä toiminnan tehostamisen muotoja. Sivistyslautakunta on käsitellyt asian 22.8.2013 § 60 ja esittänyt neuvotteluista laaditun muistion tiedoksi kunnanhallitukselle. Kunnanhallitus on käsitellyt asian 9.9.2013 § 106.
Toisen asteen opetuksen yhteistyömahdollisuudet	Selvitetään toisen asteen koulutuksen (lukio ja ammatillinen koulutus) mahdollisuudet yhteistyöhön koulutuksessa. Tavoite: Poistaa päällekkäisyyksiä ja tehostaa toimintaa	Neuvottelu on käyty 10.4.2013. Neuvotteluissa ei löydetty merkittäviä toiminnan tehostamisen muotoja. Sivistyslautakunta on käsitellyt asian 22.8.2013 § 59 ja esittänyt neuvotteluista laaditun muistion tiedoksi kunnanhallitukselle. Kunnanhallitus on käsitellyt asian 9.9.2013 § 105.

TEKNISTEN PALVELUIDEN HANKKEET

Hanke	Kuvaus	Toteutuminen
Yksityisteiden hoito-malli	Kunta hoitajasta avustajaksi 1.5.2014 alkaen.	Ei ole toteutunut. Asia on käsitelty valtuustossa (17.6.2013) ja palautettu valmisteluun. Tavoitteena on edelleen järjestelmän kehittäminen ja avustusjärjestelmän luominen.
Koskilinnan juhlatilojen käytön tehostaminen	Kunnan oman käytön lisääminen ja/tai vuokraus ulkopuoliselle toimijalle vuoden 2013 aikana.	Koskilinnan juhlatilat on vuokrattu ulkopuoliselle toimijalle.
Vesihuoltolaitoksen yhtiöittäminen.	Alueellisen yhteistyön aikaansaaminen ja vesihuollon kustannusten kohdentaminen käyttäjille.	Vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisselvitys on käynnistetty ja valmistuu vuonna 2014. Valmistelu viivästyi resurssivajeen vuoksi.

2.2 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimintakate on toimintatuottojen ja kuluja erotus. Se kertoo paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on sama kuin nettomenot. Talousarvioluvut on pyöristetty tuhannen euron tarkkuuteen. Pyöristyksen takia nettoluku ei ole aina suoraan menojen ja tulojen erotus.

Menovertailu, ulkoiset ja sisäiset menot (1 000 e)	TA 2013	TP 2013	poikkeama 1 000 e	toteut. %
Hallintopalvelut	4 226	3 618	-609	85,60
Perusturvapalvelut	36 468	36 644	176	100,48
Sivistyspalvelut	23 359	22 473	-886	96,21
Tekniset palvelut	6 790	6 851	61	100,90
Vesihuoltolaitos	1 039	1 113	75	107,20
Yhteensä	71 881	70 699	-1 183	98,35
Tulovertailu, ulkoiset ja sisäiset tulot (1 000 e)	TA 2013	TP 2013	poikkeama 1 000 e	toteut. %
Hallintopalvelut	740	704	-36	95,18
Perusturvapalvelut	5 442	5 856	414	107,62
Sivistyspalvelut	3 823	3 847	24	100,62
Tekniset palvelut	4 981	5 453	472	109,48
Vesihuoltolaitos	1 591	1 709	119	107,46
Yhteensä	16 577	17 570	993	105,99
Nettomenovertailu (1 000 e)	TA 2013	TP 2013	poikkeama 1 000 e	toteut. %
Hallintopalvelut	3 486	2 913	-573	83,57
Perusturvapalvelut	31 026	30 788	-238	99,23
Sivistyspalvelut	19 535	18 626	-909	95,34
Tekniset palvelut	1 809	1 398	-411	77,27
Vesihuoltolaitos (nettotulo)	552	596	44	107,20
Yhteensä	55 305	53 129	-2 176	96,07
Verorahoitus (1 000 e)	TA 2013	TP 2013	poikkeama 1 000 e	toteut. %
Kunnallisvero	30 010	30 795	782	103,6
Yhteisövero	840	835	-5	99,4
Kiinteistövero	1 950	2 015	65	103,4
Yhteensä	32 800	33 643	843	102,60
Valtionosuudet (1 000 e)	TA 2013	TP 2013	poikkeama 1 000 e	toteut. %
Peruspalvelujen valtionosuus	17 580	17 463	-116	99,3
Verotulojen tasaus	3 920	3 878	-42	98,9
Yhteensä	21 500	21 341	-159	99,3
Investoinnit (1 000 e)	TA 2013	TP 2013	poikkeama 1 000 e	toteut. %
menot	7 010	5 022	-1 988	71,64
tulot	500	68	-432	13,53
netto	6 510	4 954	-1 556	76,11

Investointien toteutuminen hankkeittain on käyttötalouden osan jälkeen erillisenä listana.

HALLINTOPALVELUT**Palvelujohtaja talousjohtaja Tiina Paloranta****Toimielimet valtuusto, hallitus, tarkastuslautakunta ja vaaliviranomaiset****HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ**

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	3 613 900	4 226 400	3 617 800
. palkat ja palkkiot	670 200	892 500	775 500
. henkilöstömenot yhteensä	953 700	1 243 300	984 200
Tulot	787 900	740 000	704 300
Netto	2 826 000	3 486 400	2 913 400

TOIMIELIMET JA JOHTO**Kunnanjohtaja Antero Alenius**

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	870 100	992 500	791 400
. palkat ja palkkiot	327 700	308 700	281 700
. henkilöstömenot yhteensä	412 600	388 300	343 100
Tulot	66 600	15 100	82 200
Netto	803 500	977 400	709 200

Toimielimet ja johto –yksikköön kuuluvat valtuuston ja hallituksen menot, vaalit, tarkastuslautakunnan toiminta, kunnanjohtajan ja hallintojohtajan menot sekä yrityspalveluiden hoidon menot.

Valtuusto kokoontui 7 kertaa ja hallitus 19 kertaa. Lisäksi pidettiin teemailtoja ja valtuustoseminaareja.

Vuoden aikana hallitus ja tarkastuslautakunta siirtyivät sähköiseen kokouskäytäntöön. Liiderihanke käynnistyi.

HENKILÖSTÖ

Kunnanjohtaja, hallintojohtaja (0,6), talousjohtaja.

TAVOITTEET

Elinvoimainen Hämeenkyrö.

Mittarit: Tasapainoinen talous: velkaantuminen hallinnassa. Toimintakatteen muutos.

Tavoitetaso: Talouden tasapaino suunnitelmakaudella. Muutos suhteutettu verorahoitukseen.

Toteutunut: Taloudessa menojen nopea kasvukäyrä saatiin taittumaan. Menojen kasvu oli 0,5 % ja verotulojen kasvu 5,3 %. Talous ei ole silti tasapainossa, sillä tilinpäätös on alijäämäinen ja kuluttaa aiempien vuosien kertynyttä ylijäämää.

Kehittyvä yhteistyöasema.

Mittarit: Vuorovaikutus Pirkanmaalla.

Tavoitetaso: Aktiivinen toiminta Tampereen vaikutusalueella.

Toteutunut: Hämeenkyrö on Tampereen seutukunnan kunta, mutta ei kuulu kaupunkiseudun kuntayhtymään. Kunta on kuitenkin monella tavalla mukana kaupunkiseudun yhteistyössä.

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT

Talousjohtaja Tiina Paloranta

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	888 600	1 324 400	1 057 200
. palkat ja palkkiot	189 900	433 000	333 000
. henkilöstömenot yhteensä	274 400	591 600	459 000
Tulot	508 900	551 700	500 100
Netto	379 900	772 600	557 200

Hallintopalvelut hoitaa valtuuston ja hallituksen toimistotyöt, keskusarkiston ja viestiliikenteen. Talouspalvelut hoitaa kirjanpidon, tilinpäätöksen, talousarvion kokoamisen, maksuliikenteen, vuokra-asuntoasiat ja löytöeläimet. It-palvelut hoitaa perustietotekniikan ja nettisivujen yleisen ylläpidon.

Perustietotekniikkapalvelujen ostamisesta on yhteistyösopimus Nokian kaupungin kanssa. Palveluntoimittaja perustietotekniikassa on Fujitsu ja datapalveluissa TeliaSonera.

HENKILÖSTÖ

Kirjanpitoapäällikkö, arkistosihteeri (1,6), hallintopalvelusihteeri, kirjanpitäjä, maksuliikennesihteerit (1,6), taloussuunnittelija (työvapaalla koko vuoden), it-asiantuntija ja 1,5 palvelusihteerä.

TAVOITTEET

Hyvin hoidetut valtuuston ja hallituksen kokoukset

Mittarit: Esityslistat selkeät ja sovituksessa ajassa valmiina, riittävät oheismateriaalit.

Tavoitetaso: Hyvin toimivat kokousjärjestelyt.

Toteutunut: Siirtyminen sähköiseen kokouskäytäntöön sujui ennakoitua nopeammissa aikatauluissa. Sähköinen kokouskäytäntö helpottaa kokousrutiineja merkittävästi. Kokousjärjestelyt toimivat hyvin.

Ajantasainen tieto taloustilanteesta

Mittarit: Talousraportointi.

Tavoitetaso: Hallitus ja johtoryhmä kuukausittain.

Toteutunut: Raportointi toteutui suunnitelman mukaisesti. Vuoden aikana pohdittiin raportoinnin aikatauluja ja todettiin nykyisen käytännön olevan hyvä. Lisäksi sovittiin, että avoimen kauden raportteja tuotetaan johtoryhmän käyttöön.

HENKILÖSTÖPALVELUT

Henkilöstöpäällikkö Erkki Jortikka

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	437 900	433 000	444 700
. palkat ja palkkiot	149 300	147 800	158 100
. henkilöstömenot yhteensä	181 000	184 500	193 100
Tulot	93 700	75 000	92 800
Netto	344 200	358 000	351 800

Henkilöstöpalvelut hoiti työnantajatehtävät: palkanlaskennan, työnantajailmoitukset ja –tilitykset, henkilökunnan neuvonnan ja ohjauksen työsuhteasioissa. Henkilöstöpäällikkö toimi työsuojelupäällikkönä.

Voimassaolevien palvelusuhteiden lukumäärä vaihteli 757 ja 804 välillä.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöpäällikkö ja 3 palkkasihteerä

TAVOITTEET

Palkanmaksun ja työnantajatilitysten oikeellisuus ja oikea-aikaisuus

Mittarit: Korjattavien virheiden ja viivästysten lukumäärä.
Tavoitetaso: Alle 0,3 % tapahtumista.
Toteutunut: Tavoite toteutui.

Ajantasainen tieto henkilöstömäärän kehityksestä

Mittarit: Henkilöstöraportointi.
Tavoitetaso: Kuukausittain johtoryhmä.
Toteutunut: Tavoite toteutui.

Henkilöstöasioiden ohjaus- ja neuvontapalvelut

Mittarit: Tyytyväisyyskysely. Esimiesten ja pääluottamusmiesten tyytyväisyys henkilöstöpalveluilta saatujen vastausten sisältöön (selkeys ja hyödyllisyys) ja vastausaikaan.
Tavoitetaso: Vastaus kysymykseen kahden päivän kuluessa.
Toteutunut: Esimiehille ja pääluottamusmiehille tehtyyn tyytyväisyyskyselyyn saatiin 21 vastausta. Vastaaajista 95 % oli saanut vastauksen tekemäänsä kysymykseen kahden päivän kuluessa. 95 % vastaaajista piti vastauksia selkeinä ja hyödyllisinä.

YHTEISTOIMINTA

talousjohtaja Tiina Paloranta

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	1 417 200	1 476 500	1 324 500
. palkat ja palkkiot	3 300	3 000	2 700
. henkilöstömenot yhteensä	85 700	78 900	11 000
Tulot	118 700	98 200	29 200
Netto	1 298 600	1 378 300	1 295 200

Yhteistoimintayksikössä on Kuntaliiton ja Pirkanmaan liiton jäsenmaksut, Tampereen aluepelastuslaitoksen maksuosuus, maaseutuelinkeinoviranomaistehtävien hoidon ostaminen, alueyhteistyömenot, osuus Joutsenten Reittiin, osuus verotuskustannuksiin ja yleinen joukkoliikenne.

Palkkameno on osuus joukkoliikenneasioita hoitavan sivistyspalvelujen hallintopäällikön palkasta.

PERUSTURVAPALVELUT

Palvelujohtaja ylilääkäri Pekka Nokso-Koivisto
Lautakunta perusturvalautakunta

PERUSTURVALAUTAKUNTA

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	36 778 000	36 467 600	36 644 000
. palkat ja palkkiot	9 973 000	10 045 300	10 020 400
. henkilöstömenot yhteensä	13 084 100	13 398 500	13 202 300
Tulot	5 346 600	5 441 900	5 856 400
Netto	31 101 400	31 025 700	30 787 600

Perusturvapalvelujen talousarvio toteutui 99,23 %:sti. Lisämäärärahat: avohoitoon 150 000 euroa, suun terveydenhuoltoon 250 000 euroa, erikoissairaanhoidon 380 000 euroa, hallinto- ja sosiaalipalveluihin 200 000 euroa, kotihoitoon 60 000 euroa, vanhusten palvelukeskukseen 80 000 euroa, yhteensä 1 120 000 euroa.

Perusturvapalvelut järjestää väestön tarpeita vastaavat, lainsäädännön vaatimuksia noudattavat ja hyvien ammattikäytäntöjen mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut kuntalaisille kunnan voimavarojen puitteissa.

Toiminnallisena muutoksena ensihoito siirtyi 1.1.2013 alkaen Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin vastuulle.

Perusturvan tavoitteena oli vuonna 2013 pysäyttää kustannusten kasvu palveluiden kärsimättä. Erityisesti kiinnitettiin huomiota suurimpaan kustannuksiin tuottavaan osaan, TAYS-VAS-terveyskeskuslaitoshoidon ja tehostettu palveluasuminen kokonaisuuteen. Kokonaisuus saatiin aikaisempaa paremmin hallintaan. Vuonna 2013 sairaalapäivien käyttö erikoissairaanhoidossa oli 30 % vähäisempää kuin edellisellä vuonna. Samanaikaisesti terveyskeskuksen vuodeosaston hoitoaikoja kyettiin lyhentämään ja hoitopäiviä vähentämään, eikä tehostetussa palveluasumisessa ollut vuoden 2013 lopussa useampia potilaita kuin edellisen vuoden lopussa.

TERVEYSPALVELUT

ylilääkäri Pekka Nokso-Koivisto

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	22 309 500	21 368 900	21 470 200
. palkat ja palkkiot	4 819 400	4 813 000	4 601 500
. henkilöstömenot yhteensä	6 386 000	6 479 000	6 139 200
Tulot	2 323 700	2 398 700	2 323 300
Netto	19 985 800	18 970 200	19 147 000

Terveyspalvelut järjestää kunnan asukkaille terveyspalvelut terveydenhuoltolain mukaisesti. Väestön hoidon saatavuus toteutui lain vaatimien kriteerien puitteissa. Terveyskeskussairaalaan otettiin kaikki sitä hoitoa tarvitsevat. Myös erikoissairaanhoidon kykeni lyhentämään jonotusaikoja. Peruserikoissairaanhoidon konsultaatiota ostettiin yksityissektorilta.

Lisämäärärahoja saatiin avohoitoon, suun terveydenhoitoon ja erikoissairaanhoidon yhteensä 780 000 euroa. Terveyspalvelujen budjetti ylittyi 176 800 eurolla.

HALLINTO- JA HUOLTOPALVELUT
 talouspäällikkö Leila Koskinen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	741 500	756 100	749 000
. palkat ja palkkiot	311 600	305 900	288 200
. henkilöstömenot yhteensä	632 700	638 100	630 900
Tulot	24 600	24 100	38 800
Netto	716 900	732 000	710 200

Hallinto- ja huoltopalvelut -yksikköön kuuluu perusturvalautakunta, terveyspalvelujen hallinto, keskusvarasto, laitoshuolto ja vaatehuolto.

Hallinto- ja huoltopalvelut turvasivat perusterveydenhuollon palvelut kuntalaisille pitämällä huolta terveystoimen henkilöstön työskentelyedellytyksistä ja tuottivat sisäisiä palveluita perusturvapalveluille. Perusturvalautakunta kokoontui 8, jaosto 6 ja vanhusneuvosto 5 kertaa.

Keskusvarasto hoiti keskitetysti hoito-, puhdistus- ja siivoustarvikkeiden toimituksen nopeasti eri osastoille edullisin hinnoin. Tavaratoimituksia yksiköille kertyi 7 765 (7 215) kpl 372 300 (389 500) eurolla.

Vaatehuoltopalvelujen omassa pesulassa pestiin potilaspyykkiä, potilaiden omia vaatteita ja siivousliinoja. Henkilökunnan suojavaatepalvelut ostettiin Lindström Oy:ltä ja potilaiden vaatehuolto Ravannin Pesula Oy:ltä.

HENKILÖSTÖ

ylilääkäri (70 %), johtava hoitaja, talouspäällikkö, toimistos sihteeri, varastonhoitaja, ammattimies ja laitosapulainen (91 %)

TAVOITTEET

Hyvin valmisteltu ja oikea-aikainen päätöksenteko, mikä kestää mahdollisessa muutoksenhakumenettelyssä

Mittarit:	oikaisuvaatimusten lukumäärä	hyväksytyt	hylätyt	käsittely kesken
Tavoitetaso:	0	0	0	0
Toteutunut:				
- lautakunta	0	0	0	0
- jaosto	9	0	9	0

Hyvin hoidetut lautakunnan kokoukset

Mittarit:	Esityslistat selkeitä ja sovitussa ajassa, riittävä oheismateriaali.
Tavoitetaso:	Sujuvat kokoukset.
Toteutunut:	Toteutunut

AVOHOITO

johtava hoitaja Tarja Soukko

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	4 504 500	4 195 300	4 067 500
. palkat ja palkkiot	1 878 300	1 801 100	1 702 300
. henkilöstömenot yhteensä	2 340 700	2 289 000	2 122 300
Tulot	885 200	900 000	872 600
Netto	3 619 300	3 295 300	3 194 900

Lisämääräraha 150 000 euroa.

Avohoito sisältää seuraavat toiminta-alueet:

- terveydenhuolto
- sairaanhoito
- työterveyspalvelut
- röntgenpalvelut
- fysioterapia ja lääkinnällinen kuntoutus
- välinehuolto
- sairaankuljetus

Tietotekniset uudistukset jatkuivat. Avoterveydenhoidossa käynnistyi valtakunnallisena hankkeena kansalaisen terveysarkisto KanTa-arkisto.

Terveydenhoitajat tekivät laajat terveystarkastukset 100 %:lle lapsista sekä odottajista. Asetuksen mukaiset laajat lääkärintarkastuksen sisältävät terveystarkastukset toteutuivat myös 1-, 5- ja 8-luokkalaisille. Koululääkäri osallistui isojen alakoulujen oppilashuoltoryhmiin tavoitteen mukaisesti.

Poliklinikan toimintaan kuului lääkäreiden ajanvaraus-, akuutti- ja päivystysvastaanotto toimipiteineen. Lääkäritilanne oli hyvä ja palvelut järjestettiin hoitotakuun asettamassa määräajassa. Ilta- ja viikonloppupäivystykset hoidettiin vuoroviikoin Ikaalisten terveyskeskuksen kanssa ja yöpäivystys Acutassa.

Työterveys tuotti palveluita 103 yritykselle, joissa oli yhteensä 1 294 työntekijää. Röntgenissä tehtiin keuhko-, luusto- ja hammasröntgen- sekä ultraäänitutkimuksia pääasiassa oman kunnan asukkaille terveyskeskuslääkärin läheteellä.

Fysioterapia ylläpiti ja edisti kunnan väestön terveyttä sekä työ- että toimintakykyisyyttä. Toiminta oli ennaltaehkäisevää, terveyttä edistävää, hoitavaa ja kuntouttavaa toimintaa. Avaimeksi tullut sosiaalityöntekijän virka jätettiin täyttämättä. Tehtävät hoidettiin yhteistyössä sosiaalipalvelujen kanssa.

HENKILÖSTÖ

terveydenhuolto:	7 terveydenhoitajaa, ylilääkäri (10 %), terveyskeskuslääkäri (66 %), ja terveyskeskusavustaja (25 %).
sairaanhoito:	ylilääkäri (16 %), 5 terveyskeskuslääkäriä (4.1 htv), erikoistuva lääkäri (40 %), euro-lääkäri, osastonhoitaja, 9 sairaanhoitajaa, 2 perushoitajaa, 2 terveyskeskusavustajaa, atk-kanslisti
työterveyshuolto:	2 terveydenhoitajaa, terveyskeskusavustaja (75 %)
röntgen:	2 röntgenhoitajaa. Röntgenlääkäripalvelut (ultraäänitutkimukset ja röntgenlausunnot) ostetaan konsultaatiopalveluna Suomen Terveystalo Oyj:ltä fysioterapia ja sosiaalityö: 3 fysioterapeuttia, 1 kuntohoitaja
välinehuolto:	1 välinehuoltaja

TAVOITTEET

Reseptit kirjoitettu pääsääntöisesti sähköiseen muotoon

Mittarit:	Sähköisten reseptien osuus kokonaisreseptimäärästä.
Tavoitetaso:	70 %
Toteutunut:	94 %

Sähköinen potilasjärjestelmäkokonaisuus toimii moitteettomasti

Mittarit:	Järjestelmän toimimattomuudesta johtuvat merkittävät toimintakatkot/manuaaliset potilaskirjaamisten määrä.
Tavoitetaso:	Ei merkittäviä toimintakatkoksia, joiden johdosta kirjaaminen/toiminta häiriintyy, lukuarvo 0
Toteutunut:	Kuusi lyhyttä 15 minuutin - 2 tunnin katkoa.

Määrälliset tavoitteet	Tavoitetaso 2013	Toteuma 2013
Terveystenhoitokäynnit	11 000	12 263
Sairaanhoito; lääkärikäynnit	27 000	22 889
Sairaanhoito; hoitajakäynnit	6 000	6 512
Työterveyshuoltokäynnit	2 9003	322
Fysioterapiakäynnit	8 500	6 766
Sosiaalityökäynnit	900	toiminta siirtynyt sosiaalipalveluihin
Röntgentutkimukset	4 500	4 344
Röntgenkäynnit	4 000	3 812

SUUN TERVEYDENHUOLTO vastaava hammaslääkäri Eija Lammi

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	1 133 000	1 147 900	1 055 800
. palkat ja palkkiot	429 000	393 000	373 000
. henkilöstömenot yhteensä	540 200	491 400	470 500
Tulot	283 300	335 800	286 300
Netto	849 700	812 100	769 500

Lisämääräraha 250 000 euroa.

Hammashoidon tavoitteena on parantaa väestön suun terveydentilaa, edistää väestön oma-toimista suun terveydenhoitoa ja itsehoitoa sekä lisätä hammashoidon kattavuutta ja tarjota riittävät hammashoidon palvelut kuntalaisille.

Suun terveydenhuollon viikonloppu- ja arkipyhäpäivystyksen sekä arki-iltapäivystyksen 2.9. alkaen järjesti Tampereen kaupunki kiireellisen hammashoidon hoitotiloissa Acutassa. Päivystysvuorot hoidettiin Attendo Terveyspalvelut Oy:n toimesta ostopalveluna. Lisäksi hammashoitopalveluita ostettiin yksityisiltä palveluntuottajilta.

HENKILÖSTÖ

Neljä hammaslääkärinä, suuhygienisti ja 5 hammashoitajaa.

Avoimena ollut hammaslääkärin virkaa ei saatu täytettyä, joten tehtävät hoidettiin ostopalveluna. Yhtä virkaa hoiti 50 % oikojahammaslääkäri ja 50 % puolen vuoden ajan ostopalveluhammaslääkäri.

TAVOITTEET

Hoidon saatavuus, pääsy kiireettömään hammashoittoon.

Mittarit:	aika, kuukautta
Tavoitetaso:	hoitotakuu, alle kuusi kuukautta.
Toteutunut:	6 kuukautta, osin ostopalvelujen avulla

Määrällinen tavoite

Mittarit:	potilaskäynti
Tavoitetaso:	12 000 käyntiä.
Toteutunut:	12 188 käyntiä

Laadullinen tavoite.

Mittarit:	DMF-indeksi. (12-vuotiaan henkilön vaurioituneiden hampaiden lukumäärä)
Tavoitetaso:	12-vuotiailla alle 1,3
Toteutunut:	1,41 (1,77)

VUODEOSASTOT

johtava hoitaja Tarja Soukko

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	4 249 300	4 420 900	4 225 800
. palkat ja palkkiot	2 200 500	2 313 000	2 238 000
. henkilöstömenot yhteensä	2 773 600	2 959 700	2 806 500
Tulot	1 130 600	1 138 900	1 125 600
Netto	3 118 700	3 282 000	3 100 200

Akuuttivuodeosasto vastaanotti erikoissairaanhoidosta entistä nopeammin jatkohoitoon tulleet potilaat. Toiminnan tehostuminen näkyi lisääntyneinä hoitajaksoina ja erikoissairaanhoidon vähentyneinä kuluina. Vanhusväestön tulevaan hoidon tarpeeseen varauduttiin ja kotona selviytymisen tukemista kartoitettiin osaston intervallijaksoilla. Saattohoitoa järjestettiin omassa terveyskeskuksessa ja hoidon laatua kehitettiin yhdessä Taysin palliatiivisen yksikön kanssa. Päihdeongelmaisten katkaisuhoidoa toteutettiin edelleen vuodeosastolla.

Toiminnan muutoksesta johtuen potilaat olivat monisairaampia ja vaikeahoitaisempia. Käytössä olleet kalliit lääkkeet ja hoitotarvikkeet lisäsivät hoidon kustannuksia.

Vuodeosastojen saneerauksen ensimmäinen vaihe päättyi 19.4.2013 ja akuuttiosaston potilaat siirrettiin valmistuneelle osastolle. Saneerauksen toisen vaiheen aikana potilaiden hoito sujui hyvin Kurjenmäkikodin väistötiloissa. Kurjenmäkikodin käyttö väistötilana toi kunnalle huomattavat säästöt kustannuksissa, joita olisi voinut tulla ulkopuolisten tilojen vuokrasta ym. käyttökustannuksista.

Vuodeosastolla kehitettiin hiljaista raportointia ja lääkärintuottoa käyttämällä potilaan luona mobiiliyöpistettä. Hiljainen raportointi on kirjallista ja sähköistä tiedonvälitystä, tietojen siirtämistä työvuorosta toiseen tulevalle työntekijälle hoitotyön kirjaamisen perusteella. Kirjaamisen kehittyminen on mahdollistanut suullisten raporttien vähenemisen. Hiljaisella raportoinnilla on saavutettu ajansäästöä sekä kirjaamisen laatu on parantunut ja se vastaa yksilöllisiin tiedontarpeisiin vähentäen asenteita ja tulkintoja.

Vuodeosastojen kuormitus oli hoivaosastolla 97,7 % (99,9) ja akuuttiosastolla 91,1 % (100,2).

HENKILÖSTÖ

yllääkäri (4 %) ja erikoistuvallääkäri (60 %), 1 osastonhoitaja, 2 apulaisosastonhoitajaa, 17 sairaanhoitaja, 23 perushoitaja ja yksi terveyskeskusavustaja sekä 5 sairaanhoitajaa varahenkilöinä, joista kaksi kokoaikaisesti dialyysissa.

TAVOITTEET vuodeosasto

Toimiva hoidon porrastus

Mittarit:	Asiakas pääsee omalta poliklinikalta samana päivänä osastolle. Asiakas pääsee erikoissairaanhoidosta vuorokauden kuluessa osastolle huolimatta osastosaneerauksen aiheuttamasta kolmen potilaspaikan vähentämisestä.
Tavoitetaso:	99 %
Toteutunut:	99 %

Tyytyväinen asiakas

Mittarit:	Asiakastyytyväisyyskysely.
Tavoitetaso:	>3, asteikolla 1 – 5.
Toteutunut:	molemmilla vuodeosastoilla taso > 3.

Rai (Resident Assessment Instrument) - toimintakyky arvioinnin tekeminen.

Mittarit:	Tehdyt tutkimukset.
Tavoitetaso:	Kaikilla pitkäaikaispotilailla on Rai -arviointi asianmukaisessa kunnossa.
Toteutunut:	Vuodeosasto 2:lla on potilaiden Rai arvio tehty kaikille

TAVOITTEET dialyysiyksikkö

Järjestetään uusille oman kunnan ja lähikuntien dialyysipotilaille hoitopaikka heti kun se on potilaalle mahdollista.

Mittarit:	Asiakas pääsee viikon kuluttua ilmoituksesta dialyysihoitoon.
Tavoitetaso:	99 %
Toteutunut:	100 %

Tyytyväinen asiakas.

Mittarit:	Asiakastyytyväisyyskysely.
Tavoitetaso:	3, asteikolla 1 – 5.
Toteutunut:	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos oli >3.

Vapaiden dialyysipaikkojen myyminen.

Mittarit:	Täyttöaste.
Tavoitetaso:	Lisäys > 50 myytyä hoitoa tai taso pysyy samana.
Toteutunut:	Dialyysipaikkoja on myyty ulkopaikkakuntalaisille ja taso pysynyt lähes samana.

Dialyysihoitojen tiukennetut laatuvaatimukset

Mittarit:	Veden laadun hyvä taso.
Tavoitetaso:	Veden laadusta johtuvia hoitojaksojen peruuntumisia ei tule.
Toteutunut:	Remontin aikana on tullut yksi veden laadusta johtuva epäpuhdas tulos, jolloin 21 hoitoa jouduttiin tekemään Taysissa.

Määrälliset tavoitteet:	tavoitetaso 2013	toteutuma
Hoitopäivät, omat	20 370	20 361
Ostetut hoitopäivät	1 365	1 633
Hoitojaksot	685	824
Dialyysihoidot	1 491	1 651
Mydyt dialyysit	1 391	1 389

ERIKOISSAIRAANHOITO ylilääkäri Pekka Nokso-Koivisto

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	11 681 200	10 848 800	11 372 100
. palkat ja palkkiot	0	0	0
. henkilöstömenot yhteensä	98 800	100 800	109 000
Tulot	0	0	0
Netto	11 681 200	10 848 800	11 372 100

Erikoissairaanhoidon budjetti ylittyi 523 300 eurolla. Ylitys johtui pääosin lopullisen kalliin hoidon tasauslaskun ja erityisvelvoitemaksun lisälaskusta. Lisämääräraha 380 000 euroa.

Sairaanhoitopiirin tilaus tapahtui tilaaja-tuottajamallin mukaisesti Kolmostien renkaassa, johon Hämeenkyrö kuuluu. Kolmostien renkaan palvelujen käytöstä Hämeenkyrön osuus oli 35,8 %.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä Hämeenkyrölle kertyi 6 428 (9 426) hoitopäivää, 14 871 (15 447) avohoitokäyntiä ja siirtoviivemaksuja 2 064 (26 327) euroa.

Yksityisiltä palveluntuottajilta ostettiin erikoislääkärikonsultaatioita ja tutkimuksia yhteensä 139 000 (141 600) eurolla.

TAVOITTEET

Kustannusten kasvun hallitseminen

Mittarit:	Hoidon oikea porrastus.
Tavoitetaso:	99 %
Toteutunut:	Ei toteutunut.

SOSIAALIPALVELUT

sosiaalijohtaja Taina Niiranen

SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	14 138 500	15 098 800	15 173 700
. palkat ja palkkiot	5 153 600	5 232 400	5 418 900
. henkilöstömenot yhteensä	6 698 000	6 919 500	7 063 200
Tulot	3 022 800	3 043 200	3 533 100
Netto	11 115 700	12 055 500	11 640 600

Sosiaalihuolto edistää ja ylläpitää henkilön, perheen sekä yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä. Sosiaalihuoltoon sisältyy erilaisia palveluita ja tukimuotoja, kuten sosiaalityö, perheneuvonta, vanhustyö, vammaispalvelut, kehitysvammahuolto, päihdehuolto, sosiaalipsykiatriset palvelut, toimeentulotuki ja työtoiminta. Palvelut järjestettiin ja tuotettiin pääosin itse, mutta myös yhteistyössä kolmannen sektorin, muiden kuntien ja yritysten kanssa.

Hämeenkyrön väestön ikääntyminen näkyi mm. vanhuspalveluiden lisääntyvänä kysyntänä sekä tehostetussa palveluasumisessa että kotihoitossa. Perhetyössä ja lapsiperheiden sosiaalisissa ja psyykkisissä palveluissa painotettiin ennaltaehkäisyyn sekä tuettiin perheiden omia voimavaroja.

Sosiaalipalvelujen budjetti alittui kokonaisuudessaan n. 415 000 eurolla. Vuosittain toteutettu asiakastytyväisyyskysely jätettiin säästösyistä tekemättä vuonna 2013.

HALLINTO- JA SOSIAALITYÖ

johtava sosiaalityöntekijä Päivi Niemi

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	5 418 400	6 103 600	6 173 500
. palkat ja palkkiot	690 100	760 400	766 000
. henkilöstömenot yhteensä	950 900	1 057 200	1 049 700
Tulot	1 051 400	1 241 400	1 237 500
Netto	4 367 000	4 862 200	4 936 100

Lisämääräraha 200 000 euroa.

Hallinto- ja sosiaalityö sisältää seuraavat toiminta-alueet:

- Hallinto
- Sosiaalityö
- Asumispalvelut
- Lastensuojelu
- Lastenvalvoja
- Perhetyö
- Toimeentulotuki
- Päihdehuolto
- Perheneuvonta
- Kelan yhteis palvelupiste

Sosiaalityöllä vahvistettiin tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuettiin yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Tehostetussa asumispalvelussa oli vuoden lopussa 47 henkilöä. Palveluista ostettiin 10 eri toimintayksiköstä, palveluasumispäiviä oli 15 791.

Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvoi aikaisemmasta merkittävästi. Ilmoituksia tuli 150 (102). Lastensuojeluilmoituksen yleisimmät syyt olivat yleinen huoli lapsen kokonaistilanteesta, vanhemman päihteyden käyttö, perheväkivalta tai muu kriisitilanne perheessä ja lapsen

päihteiden käyttö. Lastensuojelun avohuollon asiakkaina oli 109 lasta. Vuoden aikana oli sijoitettuna 28 lasta. Huostaanottoja tehtiin kaksi, vuoden lopussa huostassa oli 20 lasta. Kiireellisiä sijoituksia tehtiin kolme. Lastensuojelutyö tehtiin lain edellyttämässä määräajossa.

Lastenvalvoja vahvisti 186 (224) elatus- ja huoltosopimusta ja isyyden selvittäminen koski 41 (47) lasta. Lisäksi tuomioistuimelle valmisteltiin kaksi olosuhdeselvitystä lasten huolto- ja ta-paamisoikeutta koskevista asioista.

Perhetyö on eriytynyt lastensuojelun perhetyöhön (22 perhettä), ennalta ehkäisevään perhetyöhön (40 perhettä) ja kotipalvelun perhetyöhön (17 perhettä). Asiakkaat ohjautuivat perhetyöhön sosiaalityön, lastenneuvolan, perheneuvonnan ja koulun kautta sekä itse hakeutumalla.

Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun tarve on vuosittain maltillisesti lisääntynyt. Henkilökohtaisen avun päätös oli 17 (14) asiakkaalla. Vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluita sai 133 (122) henkilöä ja sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluita 14 (12) henkilöä.

Toimeentulotukea sai 345 (353) kotitaloutta ja bruttomenot olivat 691 160 euroa (636 641 e). Hämeenkyrössä toimeentulotuen menot ja asiakasmäärät ovat sijoittuneet valtakunnallisten keskiarvojen alapuolelle. Useimmat toimeentulotuen saajat olivat työttömiä, opiskelijoita tai eläkeläisiä. Välitystiliasiakkaita oli vuoden aikana 43 (44).

Hämeenkyröön palkattiin 1.8.2013 alkaen päihdekuntoutusohjaaja, jonka työpanoksesta 50 % myytiin Ikaalisten kaupungille. Aikaisemmin tehtävä oli järjestetty ostopalveluna. Kuntoutusohjaajalla oli Hämeenkyrössä yhteensä 58 (50) asiakasta. Kuntoutuslaitoksiin ohjattiin katkaisuhoidon 8 asiakasta ja laituskuntoutusjaksoja oli 8 eri henkilöllä, yhteensä 232 hoitovuorokautta.

Perheneuvontapalvelut on suunnattu perheille, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia ja nuoria. Asiakkaat hakeutuivat perheneuvontaan erilaisissa lapsen tai nuoren kehitykseen, kasvatukseen ja tunne-elämään liittyvissä huolissa tai vanhempien parisuhteeseen, vanhemmuuteen tai vanhempien omiin asioihin liittyvissä ongelmatilanteissa. Perheneuvonnan psykologit, puheterapeutit ja lastenpsykiatri tekevät yhteistyötä mm. päiväkotien, koulujen, lastensuojelun, terveyskeskuksen ja erikoissairaanhoidon kanssa. Perheneuvonnassa kävi psykologien, puheterapeutin ja lastenpsykiatrin vastaanotolla yhteensä 609 (547) asiakasta. Puheterapeutin vastaanotolla kävi yhteensä 108 (106) lasta. Psykologien ja lastenpsykiatrin asiakkaita oli yhteensä 401 (334).

Hämeenkyrön kunta ja Kelan Etelä-Pirkanmaan vakuutuspiiri solmivat yhteispalvelusopimuksen 1.1.2013 alkaen. Yhteispalvelupisteessä kunnan toimistosihteerien kanssa asioi 594 asiakasta. Toimistosihteerit hoitivat avustavia asiakaspalvelutehtäviä kuten kela-asioiden neuvontaa, asiakirjojen vastaanottoa ja kelan palvelujen käytön opastusta. Lisäksi Kelan oma virkailija oli tavattavissa kahtena päivänä viikossa, asiakaskäyntejä yhteensä 1 856.

Hankkeisiin osallistuminen vuonna 2013:

Eetu-hanke: lastensuojelun ennaltaehkäisevän tuen ja intensiivisen työotteen toimintamallien kehittäminen

Alma-hanke: maahanmuuton kehittämishanke

SOS II hanke: Sosiaalisesti osalliseksi sosiaalityöllä -kehittämishanke edistää aikuissosiaalityön palvelujen käyttäjien hyvinvointia

LasSe-hanke: lastensuojelutarpeen selvittämisen kehittäminen Väli-Suomessa

HENKILÖSTÖ

Sosiaalijohtaja, johtava sosiaalityöntekijä, 4 sosiaalityöntekijää, 3 toimistosihteeriä, puheterapeutti, päihdekuntoutusohjaaja, 2 perhetyöntekijää, Eetu-hankkeen projektikoordinaattori ja 2 kehittäjätyöntekijää.

Sosiaalipäivystyksestä virka-ajan ulkopuolella vastasi Tampereen kaupunki, talous- ja velka-neuvontapalvelut ostettiin Oriveden kaupungilta ja adoptioneuvonta Pelastakaa Lapset ry:ltä.

TAVOITTEET

Lastensuojelun määräajoissa pysyminen

Mittarit: 1) päivä

2) kuukausi

Tavoitetaso: 1) 7 päivää lastensuojeluilmoituksesta.

2) lastensuojelutarpeen selvitys valmistuu 3 kk kuluessa asian vireille tulosta.

Toteutunut: Toteutunut.

Toimeentulotuen määräajoissa pysyminen.

Mittarit: päivä

Tavoitetaso: 7 päivää vireille tulosta.

Toteutunut: Toteutunut.

Perheneuvonnassa psykologien asiakkaat hoidetaan ilman jonoa

Mittarit: viikko

Tavoitetaso: Ensimmäinen tarjottu aika 1-4 viikon sisällä.

Toteutunut: Toteutunut osittain.

Laadukas asiakaspalvelu

Mittarit: Asiakastyytyväisyyskysely.

Tavoitetaso: Palautteen keskiarvo 3 (arviointiasteikko 1-5).

Toteutunut: Asiakastyytyväisyyskyselyä ei tehty.

SOSIAALIPSYKIATRINEN TYÖ

sosiaalipsykiatrisen työn esimies Tiina Pikkarainen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	577 500	592 600	542 900
. palkat ja palkkiot	376 800	387 800	367 700
. henkilöstömenot yhteensä	471 100	484 700	454 600
Tulot	140 500	145 700	172 400
Netto	437 000	446 900	370 500

Kotorinnekotijärjestö tarjosi kuntouttavaa psykiatrista tehostettua asumispalvelua kodinomaisessa ympäristössä. Kuntouttavalla työotteella aktivoitiin kuntoutujaa omatoimisuuteen henkilökohtaisten asioiden sekä kodinhoidollisten töiden hoidossa.

Tuulensuun päivätoimintakeskus, avohuollon tukipiste, tarjosi kuntouttavaa päivätoimintaa, ryhmätoimintaa ja kotikäyntejä mielenterveyskuntoutujille. Päivätoiminta tarjosi mahdollisuuden yhdessäoloon, vertaistukeen, ryhmätoimintaan, kodinhoidollisten töiden harjoitteluun, ruokailuun, peseytymiseen, pyykkihuoltoon sekä tukeen lääkehoidon toteutuksessa. Toiminta suuntasi aktiivisesti yhteisöstä ulospäin yhteisten asiointimatkojen ja retkien muodossa vähentäen yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, tarjoten sisältöä arkeen sekä yhteisön, johon kuuluu.

HENKILÖSTÖ

sosiaalipsykiatrisen työn esimies, mielenterveystyön ohjaajaa/lähihoitaja, 1 psykiatrinen sairaanhoitaja ja 7 mielenterveystyön ohjaajaa/lähihoitajaa

TAVOITTEET

Laadukkaiden palveluiden tuottaminen taloudellisesti.

Mittarit: Henkilökunnan koulutus.

Tavoitetaso: Henkilökunnalla mielenterveystyön koulutus ja/tai kokemus.

- Toteutunut:** Kaikilla työntekijöillä on vähintään lähihoitajan tutkinto. Kaksi lähihoitaja suoritti mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautumisopinnot oppisopimuskoulutuksena. Nyt kaikilla työntekijöillä on alalle suuntautuva koulutus.
- Mittarit:** Käyttöpäivän hinta verrattuna muihin kuntiin, laitoshoitoon ja yksityisiin palveluntuottajiin.
- Tavoitetaso:** Kilpailukykyinen hinta muihin palveluntuottajiin nähden.
- Toteutunut:** Vammalan psykiatrisen sairaala, hoitopäivän hinnat: 229,-/330,-/413,-. Kotorinnekodin käyttöpäivän hinta oli 128,89 euroa. Ostopalveluiden hinnat eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia keskenään, koska palvelusisällöt poikkeavat toisistaan.

Asiakkaiden aktivoiminen omaan kuntoutumiseensa.

- Mittarit:** Palvelu-/kuntoutussuunnitelman tarkistus 1-2 kertaa vuodessa.
- Tavoitetaso:** 95 %.
- Toteutunut:** yli 95 %

Asiakkaat ja omaiset tyytyväisiä palveluun

- Mittarit:** Asiakastyytyväisyyskysely. (arviointiasteikko 1-5)
- Tavoitetaso:** Palautteen keskiarvo 3.
- Toteutunut:** Asiakastyytyväisyyskyselyä ei tehty.

KEHITYSVAMMAPALVELUT

kehitysvammapalveluiden esimies Satu Vina

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	1 693 100	1 893 000	1 762 400
. palkat ja palkkiot	461 500	486 500	468 500
. henkilöstömenot yhteensä	565 900	608 100	572 000
Tulot	158 300	137 500	167 400
Netto	1 534 800	1 755 500	1 593 000

Kehitysvammapalvelujen toimintakeskuksessa järjestettiin työtoimintaa 23 kehitysvammaiselle henkilölle (4 655 käyttöpäivää). Työtehtävät muodostuivat yrityksille tehtävistä alihankintatehtävistä, mm. erilaisista pussitus- ja pakkaustöistä. Työnteon ohella opittiin tärkeitä arkielämän taitoja, säännöllistä päivrytmiä ja yhteisöllisyyttä. Avotyötoimintaan kunnan toimintayksiköissä tai yksityisissä yrityksissä osallistui neljä asiakasta ja tuetussa työssä kävi kaksi asiakasta.

Pähkinäpolun päivätoimintayksikkö tarjosi laadukasta, turvallista ja mielekästä kuntouttavaa päivätoimintaa vaikeasti kehitysvammaisille henkilöille. Päivätoiminnalla ylläpidettiin fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä 8-11 asiakkaalle (1 361 käyttöpäivää).

Palveluohjaus on suunnitelmallista kehitysvammaisen asiakkaan kasvun, kehityksen, oma-toimisuuden ja itsenäistymisen tukemista ja se on tarkoitettu kotona asuville kehitysvammaisille sekä heidän perheilleen. Palveluohjaajalla oli 37 asiakasta (404 asiakaskäyntiä).

Kehitysvammaisten tehostettua asumispalvelua järjestettiin kunnan omassa asumisyksikössä Oikopolulla. Oikopolun asumisyksikössä on kymmenen asumispaikkaa. Lisäksi Oikopolun ohjaajilta sai tukea/ohjausta neljä itsenäisesti asuvaa asiakasta sekä Kivimäentien tuettu kolmen hengen asumisryhmä, yhteensä 5 284 käyttöpäivää. Tehostettua palveluasumista yhdeksälle vaikeammin kehitysvammaiselle henkilölle ostettiin Aspa-koti Koskensiivistä.

Omaishoitajien vapaapäivät sekä muu tarvittava tilapäishoito järjestettiin perhehoitona ja ostopalveluna Kehitysvammaisten Palvelusäätiöltä. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa Ylisen hoivayksiköissä oli kolme henkilöä ja kahdelle henkilölle ostettiin kehitysvammahuollon asuminenohjausta ja/tai päivätoiminnan ohjausta toiselta kunnalta/yksityiseltä palveluntuottajalta.

HENKILÖSTÖ

Kehitysvammapalveluiden esimies, palveluohjaaja, yksitoista kehitysvammatyönohjaajaa ja työvalmentaja (30 %).

TAVOITTEET

Laadukkaat palvelut.

Mittarit: Asiakastytyväisyyskysely. (arviointiasteikko 1-5)
Tavoitetaso: Palautteen keskiarvo 3.
Toteutunut: Asiakastytyväisyyskyselyä ei tehty.

KOTIHOITO

kotihoidon esimies Sirpa Hiltunen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	3 365 500	3 425 300	3 446 800
. palkat ja palkkiot	1 819 900	1 849 000	1 938 700
. henkilöstömenot yhteensä	2 400 900	2 472 500	2 528 500
Tulot	796 200	714 400	943 700
Netto	2 569 300	2 711 000	2 503 000

Lisämääräraha 60 000 euroa.

Kotihoidon toiminta-alueet:

- asiakkaiden kotona tapahtuva työ; asiakkaina vanhukset, lapsiperheet, vammaiset, pitkäaikaissairaat, päihde- ja mielenterveyskuntoutuvat
- Kyröskosken terveysasemalla kotisairaanhoidajien vastaanottopalvelut
- tehostetun palveluasumisen yksiköt: Pihlajakoti (8), Jaakonkoti (8) ja Siljankoti (18)
- tukipalvelut; ateria-, turvaphelin-, sauna-, saatto- ja pyykkipalvelut
- ryhmätoimintaa eri asiakasryhmille
- omaishoidontuki

Kotihoidon säännöllisen palvelun piirissä oli 284 asiakasta (291), joista 66 (82) asiakasta tarvitsi ainoastaan kotisairaanhoidajan säännöllisiä käyntejä. Tilapäistä kotisairaanhoidoa sai 182 asiakasta, sisältäen muistitestiä ja terveysasemalla kävijät. Kyröskosken terveysasemalla vastaanottokäyntejä oli 517 (716). Tukipalvelua sai 216 (221) asiakasta, joista yli 65-vuotiaita oli 196 (198).

Kotiin annettavilla palveluilla ja erilaisilla tukipalveluilla tuettiin ja autettiin asiakkaita selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Palvelut järjestettiin 3-7 päivän kuluessa. Laitoksista kotiutuville palvelut järjestettiin 1-3 päivässä, jotta laitoshoidojakso jäi mahdollisimman lyhyeksi. Kotiin annettavia palveluita järjestettiin paljon toimintakykyä menettäneille henkilöille, pääasiassa vanhuksille, jotka tarvitsivat apua monta kertaa päivässä tai viikossa.

Omaishoidontukea maksettiin 71 (63) hoitajalle. Omaishoitajista 65- ja yli 65-vuotiaita oli 45 (38) henkilöä. Omaishoidon tukea maksettiin vuonna 2013 yhteensä 316 759 euroa (281 448).

Vuoden aikana tehostetussa palveluasumisessa asui 47 (47) eri asukasta, käyttöpäiviä oli yhteensä 12 160.

Kotorinteen alueella sijaitsevassa asumiskokeilu / kuntoutusasunnossa asui vuoden aikana 8 eri asukasta. Palvelun tavoitteena oli tarjota tilapäishoitoa omaishoitajan vapaan ajaksi, kotiuttaa asiakas turvallisesti ja kuntouttavasti laitoshoidosta kotikokeiluun arvioiden asiakkaan toimintakykyä sekä hoidon ja palvelun tarvetta. Asiakkaat muuttivat jakson jälkeen omaan kotiin tai vuokrasivat asunnon Kotorinteeltä.

Syyskuussa kaksi kodinhoitajaa aloitti opiskelun oppisopimuskoulutuksella lähihoitajaksi ja kaksi ulkopuolista lähihoitaja oppisopimusopiskelijaa palkattiin määräaikaiseen työsuhteeseen.

HENKILÖSTÖ

Kotihoidon esimies, palveluohjaaja, 3 sairaanhoitajaa, 2 terveydenhoitajaa, 29 lähihoitajaa, 8 kodinhoitajaa, perushoitaja, kotiavustaja (50 %).

TAVOITTEET

Lakisääteliset kotiin annettavat palvelut tuotetaan inhimillisesti ja kustannustehokkaasti

- Mittarit: 1) Asiakastyytyväisyyskysely.
2) Kotihoidon talousarvio.
3) THL:n (Terveystieteiden tutkimuskeskus) valtakunnallinen tilasto.
- Tavoitetaso: 1) Asiakastyytyväisyys vastaa tavoitetta (4,2).
2) Talousarvion toteutuminen vastaa suunnittelua.
3) Kustannustehokkuus verrattuna valtakunnallisiin keskiarvoihin on yhtä hyvä tai parempi.
- Toteutunut: 1) Asiakastyytyväisyyskyselyä ei toteutettu.
2) Talousarvion menot toteutuivat suunnitellusti, tulot ylittivät arvion.
3) Mittari ei ole käyttökelpoinen, koska THL:n tilastosta ei ole vertailukelpoista hintavertailua saatavilla.

Asumispalveluiden tuottaminen taloudellisesti

- Mittarit: Käyttöpäivän hinta.
Tavoitetaso: Hinnan vertailtavuus muiden kuntien vastaaviin asumispalveluihin, samaa tasoa tai alhaisempi.
Toteutunut: Hinnat eivät ole vertailukelpoisia keskenään, koska palvelu- ja hinnoittelusisällöt poikkeavat toisistaan.

Riittävä henkilöstömäärä palveluasumisessa.

- Mittarit: Hoitajaa/asukas. Ikäihmisten hoito- ja palvelutasoa koskeva laatusuositus
Tavoitetaso: 0,6 – 0,7
Toteutunut: 0,63 – 0,67 hoitajaa/asukas

Asiakkaiden yksilölliset tarpeet ja toiveet otetaan huomioon palveluja tarjottaessa

- Mittarit: Asiakastyytyväisyyskysely, asteikko 1-5.
Tavoitetaso: Palautteen keskiarvo 4,2.
Toteutunut: Asiakastyytyväisyyskyselyä ei toteutettu.

KURJENMÄKIKOTI

palvelupäällikkö Kati Kola-Huhtala

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	2 595 200	2 567 100	2 718 400
. palkat ja palkkiot	1 568 000	1 505 800	1 623 500
. henkilöstömenot yhteensä	2 011 500	1 987 400	2 122 400
Tulot	662 800	633 000	796 200
Netto	1 932 400	1 934 100	1 922 200

Lisämääräraha 80 000 euroa.

Toiminta-alueet:

- tehostettu palveluasuminen
- päivätoiminta
- tilapäinen palveluasuminen
- virkistystä ja ennaltaehkäisevää palvelua

Kurjenmäkikoti tarjosi hoitoa tarvitseville vanhuksille inhimillistä ja kokonaisvaltaista hoivaa. Kodin paikkaluku on 50, joista 7 oli tilapäishoitopaikkoja. Vanhusten omaisia ja muita verkostoja tuettiin neuvoilla ja keskusteluilla. Kurjenmäkikodin palveluasumisen hoitopäiviä oli yhteensä 18 001, joista tilapäishoitoa 2 250 (2 612) hoitopäivää.

Jokaiselle asukkaalle tehtiin yksilölliset hoitosuunnitelmat, joita arvioidaan säännöllisesti (Rai-arviointijärjestelmä). Perusturvan moniammatillinen työryhmä, Sas- työryhmä (suunnittele – arvioi - sijoita), kartoitti Hämeenkyröläisten palvelutarvetta sekä käsitteli palveluasumishakemukset. Työryhmän yhteisen näkemyksen perusteella vanhustyön sosiaalityöntekijä teki palveluasumis päätökset.

Vuoden aikana toimi torstaikahvila. Aunen Salilla tarjottiin ikäihmisille suunnattua kuntosalitoimintaa ikäihmisten fyysisen kunnan ylläpitämiseksi. Kurjenmäen päivätoiminta tarjosi kylvyt-, ateriat- ja virkistyspalveluja yht. 2 568 (1 938) hoitopäivää (sisältää sekä koko- että osapäivähoitopäivät).

HENKILÖSTÖ

Palvelukotipäällikkö, sosiaalityöntekijä, toimistos sihteeri (90 %), 3 sairaanhoitajaa, 20 hoitajaa, 1 lähihoitaja oppisopimuspaikka ja 5,5 osastoapulaista, joista 4,5 osallistuu hoitotyöhön. Lisäksi päivätoiminnassa työskenteli 1.9.2013 alkaen päivätoiminnan ohjaaja ja 2 hoitajaa. Kurjenmäkikodilla työskenteli talonmies-laitosmies (50 %).

TAVOITTEET

Henkilökunnan hyvä koulutustaso.

Mittarit: Ammatillinen koulutus, täydennyskoulutus.

Tavoitetaso: Toimet täytetty pätevillä.

Toteutunut: Toteutunut.

Riittävä henkilöstömäärä hoitajaa/asukasta

Mittarit: Ikäihmisten hoitoa ja palveluja koskeva laatusuositus.

Tavoitetaso: 0,55

Toteutunut: 0,58

Kuormitus.

Mittarit: Prosentti

Tavoitetaso: 98–100 %

Toteutunut: Toteutunut.

Laadukkaat palvelut.

Mittarit: Asiakastyytyväisyyskysely, asteikko 1-5.

Tavoitetaso: Palautteen keskiarvo 3,25.

Toteutunut: Asiakastyytyväisyyskyselyä ei tehty.

MONITYÖ

Monityön johtaja Jaana Helminen-Ylisalo

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	488 700	517 000	529 700
. palkat ja palkkiot	237 400	242 900	254 400
. henkilöstömenot yhteensä	297 800	309 500	335 900
Tulot	213 600	171 200	213 800
Netto	275 200	345 900	315 900

Monityö tarjosi lakisääteistä kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua, ammatillisiin opintoihin kuuluvia työssä oppimisjaksoja sekä terapeutista työtoimintaa sosiaalisena kuntoutuksena. Monityöllä toimii puu-, alihankinta-, verhoilu- sekä ompeluosasto ja kotitalouspalveluyksikkö sisältäen kotisiivouksen ja ulkotyöryhmän. Lisäksi kotisiivousasiakkaille tarjottiin pyykinpesupalvelua.

Vuonna 2013 työpajatoimintaan osallistui yhteensä 60 henkilöä. Asiakkaista 7 työllistyi määräaikaisiin työsuhteisiin ja 4 sai opiskelupaikan. Pitkäaikaistyöttömien aktiivitoimien järjestäminen on keskitetty Monityölle. Yli 500 työttömyyspäivältä työmarkkinatukea saaneita henkilöitä oli 87. Kuntouttavaan työtoimintaan sijoitettiin 81 henkilöä.

Etsivä nuorisotyötoiminta siirtyi 1.9.2013 sivistyspalveluista Monityöhön.

HENKILÖSTÖ

Johtaja, palveluohjaaja, 3 työvalmentajaa, työvalmentaja (70 %), kotisiivouspalveluvastaava sekä palkkatuella palkattu erityisavustajan oppisopimusopiskelija, 2 kotisiivoustyöntekijää, kierrätyskeskuksenhoitaja (15 %) ja hankekoordinaattori.

TAVOITTEET

Yksikön resurssien tehokas ja taloudellinen hyödyntäminen valmennus- ja työpalveluiden tuottamisessa

Mittarit: 1) Käyttöpäivien määrä (palkkatuki, työelämävalmennus, työkokeilu, työharjoittelu, kuntouttava työtoiminta).
2) Kotisiivouskäynnit.
Tavoitetaso: 1) 5 600
2) 1 000
Toteutunut: 1) 4 406
2) 906, TE-toimistouudistus 1.1.2013. TE-toimistolta ei ohjautunut asiakkaita aikaisempien vuosien tavoin. Alitus johtui asiakaskunnan tilapäisestä väheneemisestä sekä yhden henkilön työpanoksen poistumisesta.

Monityön palvelut tavoittavat mahdollisimman monia henkilöitä

Mittarit: Työvalmennus- ja työtoimintapalvelua käyttävien työttömien, kuntoutujien, opiskelijoiden ym. määrä.
Tavoitetaso: 90
Toteutunut: 60, TE-toimistouudistus 1.1.2013. TE-toimistolta ei ohjautunut asiakkaita aikaisempien vuosien tavoin.

Asiakkaiden ja viranomaistahojen kanssa yhteistyössä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Mittarit: 1) Työllistyneiden ja opiskelun aloittaneiden määrä.
2) Monityöltä muihin kunnan yksiköihin tai yhdistyksiin/yrityksiin siirtyneiden määrä (kuntouttava työtoiminta, työelämävalmennus, työharjoittelu, työkokeilu).
Tavoitetaso: 1) 8
2) 15
Toteutunut: 1) 11
2) 5, tavoitetaso arvioitu väärin.

Työvalmennus- ja työtoimintapalveluiden hyvä laatu

Mittarit: Asiakastytyväisyyskysely, arviointiasteikko 1-5.
Tavoitetaso: Palautteen keskiarvo 3,5.
Toteutunut: Asiakastytyväisyyskyselyä ei tehty.

SIVISTYSPALVELUT

Palvelujohtaja **sivistysjohtaja Kati Halonen**
Lautakunta **sivistyslautakunta**

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	22 282 100	23 358 600	22 472 600
. palkat ja palkkiot	11 703 900	11 933 900	11 623 100
. henkilöstömenot yhteensä	14 911 300	15 338 000	14 727 400
Tulot	3 734 900	3 823 100	3 846 700
Netto	18 547 200	19 535 400	18 626 000

Sivistyspalveluiden toiminta järjestettiin hyväksytyjen määrärahojen puitteissa, lisämäärärahasyitä ei esitetty. Budjetti alitti talousarvion 849 400 eurolla.

Henkilöstökuluihin käytettiin 554 300 euroa ennakoitua vähemmän. Vähennys kohdistui varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Palvelujen ostoihin käytettiin 154 100 ja ostoihin 136 800 euroa suunniteltua vähemmän. Tulot toteutuivat ennakoidusti.

Sivistyspalvelut järjestivät kuntalaisille esi- ja perusopetuspalveluja, varhaiskasvatuspalveluja, lukiokoulutuspalveluja, kansalaisopistopalveluja, kirjastopalveluja, kulttuuripalveluja sekä liikunta- ja nuorisopalveluja. Sisäiseen käyttöön järjestettiin ruokapalveluja.

Suurin osa sivistyspalvelujen toiminnasta on kunnan lakisääteistä toimintaa, jota järjestetään kunnan omalla henkilöstöllä. Palvelut ovat pääosin käyttäjille maksuttomia tai käytöstä peritään vain osa todellisista kustannuksista. Palveluja käyttävät kaikenikäiset kuntalaiset pääpainotuksen ollessa lasten ja nuorten palveluiden järjestämisessä.

YHTEISET PALVELUT

hallintopäällikkö Maarit Huhtinen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	417 100	461 900	374 500
. palkat ja palkkiot	279 800	277 000	245 200
. henkilöstömenot yhteensä	361 600	360 200	317 900
Tulot	3 500	0	0
Netto	413 700	461 900	374 400

Palveluysikkö vastaa toimialan yhteisten asioiden (hallinto-, talous- ja toimistopalvelut) hoidosta, tehtävien koordinoimisesta sekä lautakuntatyöskentelystä. Palveluysikkö tuottaa laadukkaita opetus-, kasvatus- ja sivistyspalveluja oikea-aikaisella ja kustannustehokkaalla päätöksenteolla.

Sivistyslautakunnan kokouksia oli 9 kpl.

Hallintopäällikkö päättää johtosäännön mukaisesti oppilaiden koulukuljetuksista ja hoitaa hallituksen vastuulla olevat joukkoliikenneasiat. Palveluysikköön kuuluvat myös opetustoimen alaiset psykologi- ja kuraattoripalvelut.

HENKILÖSTÖ

Sivistysjohtaja, hallintopäällikkö, toimistonhoitaja (0,6), toimistos sihteeri, koulupsykologi, koulukuraattori. Yhteensä 6 henkilöä ja 5,6 henkilötyövuotta.

TAVOITTEET

Taloudellisuus, talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit: vertailuraportit
Tavoitetaso: Tilinpäätöksen toteutuma 100 %.
Toteutunut: Tilinpäätöksen toteutuma 95,35 %.

Vaikuttavuus

Mittarit: Asioiden valmistelu, esittely, päätöksenteko ja tiedottaminen.
Tavoitetaso: Oikea-aikaisuus, ei keskeneräisiä päätettäviä asioita.
Toteutunut: Asiat on valmisteltu ja tuotu päätöksentekoon ajallaan.

Laatu

Mittarit: itsearviointi ja palautekysely
Tavoitetaso: 9 (asteikko 4-10)
Toteutunut: 8,3 (asteikko 4-10)

**PERUSOPETUS 31.7.2013 asti
ESI- JA PERUSOPETUS 1.8.2013 alkaen**

koulut ja niiden rehtorit

Heinijärvi ja Jumesniemi	Riikka Sirkka
Kaipio	Marita Rantamäki
Kirkonkylä	Timo Mäkelä
Kyröskoski	Ilkka Jyväsjärvi
Lavajärvi	Pertti Puro
Mahnalan Ympäristökoulu	Annukka Alppi
Pinsiö	Teija Paldan-Piipponiemi
Yhteiskoulu	Kari Lähde

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	9 373 600	10 653 200	10 249 400
. palkat ja palkkiot	4 732 700	5 252 900	5 082 800
. henkilöstömenot yhteensä	6 010 300	6 675 200	6 408 700
Tulot	796 300	602 100	769 300
Netto	8 577 300	10 051 100	9 480 100

Perusopetuksen menoihin kuuluvat hankemenot, koulujen yhteiset menot, koulukohtaiset menot ja kotikuntakorvausmenot.

31.12.2013 toiminnassa oli kahdeksan vuosiluokkien 1-6 koulua ja yksi vuosiluokkien 7-9 koulu. Esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirrettiin varhaiskasvatuspalveluista perusopetuspalveluihin 1.8.2013 alkaen. Siirto sujui suunnitellusti. Lisäopetus (perusopetuksen 10. lk) järjestettiin entiseen tapaan Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymässä.

Erytisen tuen palvelut:

- Osa-aikainen erityisopetus: kaikki koulut.
- Luokkamuotoinen erityisopetus (=pienluokat): Kirkonkylän ja Kyröskosken koulut (1-6), Yhteiskoulu (7-9).
- Tuen portaat: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki
 - * tehostettua tukea tarvitsevien oppilaiden osuus kaikista oppilaista 7,65 %
 - * erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä 6,8 %
- Oppimisen ja koulunkäynnin tukilomakkeistoa on kaikissa kouluissa käytetty vuoden 2013 alusta alkaen kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä erilaiseen tiedottamiseen kehitetyn sähköisen WILMA-liittymän kautta.

- Avustaja- ja ohjaajapalvelut: 5 ohjaajaa esiopetuksessa ja 24 perusopetuksessa (24,4 ohjaajan lukuvuositainen työpanos). Keskimäärin yhtä ohjaajaa kohti oli 55,6 oppilasta.
- Koulukuraattoripalvelut. Kuraattori tukee oppilaita mm. koulunkäyntiin, harrastuksiin ja ystävyyssuhteisiin liittyvissä ongelmissa. Eniten kuraattoria käydään tapaamassa alakouluilla koulumenestykseen ja käyttäytymiseen, yläkoululla ongelmakäytökseen liittyen. Vuonna 2013 kuraattorilla oli 41,7 % enemmän oppilastapaamisia kuin vuonna 2011. Oppilashuoltoryhmien kokoontumisten määrä lisääntyi vastavastavana ajanjaksona 24 %.
- Koulupsykologipalvelut. Koulupsykologin tehtävänä on omalta osaltaan oppimiseen liittyvien vaikeuksien selvittäminen ja tukitoimien arvioiminen.

Perusopetuksen hankkeet lukuvuonna 2013-2014:

- Perusopetuksen laatukriteerien käyttöön ottaminen. Kuntakohtaiset laatumittarit valmistuivat joulukuussa 2013. Niiden käyttöön ottaminen tapahtuu vuoden 2014 aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi erityisavustusta laatukriteerien kehittämiselle ja käyttöön ottamiselle 10 000 e. Avustuksen käyttöaika päättyi 31.12.2013.
- Perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen (Heinijärven, Lavajärven ja Pinsiön koulut). Opetus- ja kulttuuriministeriö on huhtikuussa 2013 myöntänyt valtion erityisavustusta perusopetuksen opetusryhmäkoon pienentämiseen 121 400 e. Avustuksen käyttöaika on lukuvuosi 2013–2014. Avustusta voidaan käyttää opettajan palkkakustannuksiin, jotka kohdistuvat samanaikaisopetukseen, jakotunteihin tai ryhmien jakamiseen. Jaettavien ryhmien tulee olla ensisijaisesti yli 25 oppilaan suuruisia.
- Koulun kerhotoiminnan kehittäminen. Opetushallitus on myöntänyt huhtikuussa 2013 valtionavustusta kerhohankkeelle 30 000 e. Koko hankkeen kustannusarvio on yhteensä 40 000 e. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja monipuolistaa laadukasta kerhotoimintaa, löytää uusia toimintatapoja, edistää koulun ja kodin yhteistyötä sekä eri kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Avustuksen käyttöaika päättyy 31.12.2014.
- TOP-Hämeenkyrö (Teknologia opetuksessa). Opetushallitus myönsi hankkeelle kesäkuussa 2013 rahoitusta 23 000 e. Koko hankkeen kustannusarvio on 29 000 e. Avustusta käytetään esi- ja perusopetuksen tieto- ja viestintäteknikan opetus- käyttöön sekä laite- ja tietoverkkohankintoihin. Avustuksen käyttöaika päättyy 31.12.2014.

Koulut ottivat omassa lukuvuositoiminnassaan huomioon F.E. Sillanpään syntymän 125-juhlavuoden. Osa toiminnasta järjestettiin yhteistyössä kulttuuripalvelujen kanssa.

Muuta

Yläkoulussa alkoi syyslukukauden 2013 alussa yhteistyössä Tampereen urheiluakatemian kanssa liikuntaluokkakokeilu.

HENKILÖSTÖ

1. Virkarehitorit 3 henkilöä (3 htv)
2. Opettajat yhteensä 100 henkilöä (98,1 htv)
 - esikoulu: 8 henkilöä (8 htv)
 - vuosiluokat 1-6: 47 henkilöä (45,5 htv)
 - vuosiluokat 7-9: 32 henkilöä (31,6 htv)
 - erityisopettajat ja erityisluokanopettajat vuosiluokilla 1-9: 13 (13 htv). Kunnanhallitus perusti 1.7.2013 esi- ja alkuopetuksen uuden erityisopettajan viran, mutta sitä ei ole talouden tasapainotussyistä täytetty lukuvuonna 2013–2014.
3. Koulunkäyntiohjaajat: 29 henkilöä ja 24,4 henkilölukuvuotta.
4. Koulusihteerit: 3 henkilöä ja 2,7 henkilötyövuotta. Kyröskosken ja Kirkonkylän koulujen koulusihteerin tehtävät yhdistettiin yhdelle henkilölle 1.8.2013 alkaen. Yhteiskoululla ja lukiolla on samoin yhteinen koulusihteeri.

Perusopetuksen oppilasmäärät ja koulukohtaiset nettomenot

Koulu	Oppilaita 20.9		Menot euroa/oppilas	
	2012 (Ei esioppilaita)	2013 (Ei esioppilaita)	2012	2013
Heinijärvi	64	65	5 780	5 671
Jumesniemi	32	22	6 832	8 323
Kaipio	40	38	7 143	7 874
Kirkonkylä	225	234	6 589	* 6 934
Kyröskoski	271	269	5 708	5 980
Lavajärvi	34	31	6 071	6 981
Mahnala	105	110	6 851	6 369
Pinsiö	70	77	5 330	5 412
Yhteiskoulu	393	386	8 480	8 972
Yhteensä	1 234	** 1 232	6 917	7 207

* Kirkonkylän kouluun on keskitetty alakoulujen neljästä pienluokasta kolme. Yksi luokista on sijoitettu Kyröskoskelle.

** oppilasmäärissä ovat mukana myös vieraskuntalaiset oppilaat

Esiopetuksen oppilasmäärät

Koulu	Oppilaita 20.9.	
	2012	2013
Heinijärvi	10	28
Jumesniemi	Heinijärvellä	Heinijärvellä
Kaipio	3	3
Kirkonkylä	50	41
Kyröskoski	29	38
Lavajärvi	(Ylöjärvellä 3)	(Ylöjärvellä 5)
Mahnala	18	Heinijärvellä
Pinsiö	15	19
Hämeenkyrössä esiope- tusta saavat yhteensä	125	*** 129

*** oppilasmäärissä ovat mukana myös vieraskuntalaiset esioppilaat

Esiopetus siirrettiin 1.8.2013 alkaen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen yhteyteen. Vuonna 2013 esiopetuksen järjestämiseen ja esiopetuspalveluiden ostamiseen naapurikunnilta käytettiin yhteensä 730 300 euroa.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin syyslukukaudella 2013 noin 60 oppilaalle Kyröskosken, Kirkonkylän, Mahnalan, Heinijärven ja Pinsiön kouluissa. Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista.

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit: Perusopetuksen toimintakulut: e/oppilas ja e/asukas.

Tavoitetaso: Pirkanmaan keskitaso.

Toteutunut: 7207 e/oppilas (Pirkanmaa 7979 e/oppilas; lähde: Kuntien tunnusluvut 2012)
838 e/asukas (Pirkanmaa 753 e/asukas)

Päätötodistuksen saaneet

Mittarit: lkm/ikäluokka ja %/ikäluokka

Tavoitetaso: 100 %

Toteutunut: 129 oppilasta ja 100 %

Ryhmäkoko

- Mittarit: 1) Perusopetusryhmän (=luokan) oppilasmäärä (keskiarvo).
2) Oppitunnin oppilasmäärä (keskiarvo).
- Tavoitetaso: 1) 20 (1-6 lk), 19 (7-9 lk)
2) 18 (1-2 lk), 20 (3-6 lk) ja 17 (7-9 lk)
- Toteutunut: 1) 15 (1-6 lk), 20 (7-9 lk)
2) 13 (1-2 lk), 15 (3-6 lk) ja 15,5 (7-9 lk)

Laatu

- Mittarit: 1) Muodollisen kelpoisuuden omaavan henkilöstön määrä.
2) henkilöstökoulutus
3) hanketoiminta
- Tavoitetaso: 1) 100 %
2) 4 pv/lukuvuosi
3) 1-2/lukuvuosi
- Toteutunut: 1) 95 %. Erityistä tukea antavista opettajista muodollisesti kelpoisia oli 69,2 %.
2) 4 pv/lukuvuosi
3) 3/lukuvuosi

Perusopetuksen kehittäminen valtuuston palveluverkkopäätöksen perusteella

- Tavoitetaso: Rakennushankkeiden käynnistyminen.
Toteutunut: Valtuusto päätti 23.9.2013 § 35 palveluverkkopäätöksen ennallaan pitämisestä (valtuustoaloite) ja § 36 Hämeenkyrön monitoimikeskuksen toteuttamismallista.

Mahnalan varhaiskasvatus- ja kouluhankkeen arkkitehtikilpailu saatiin päätökseen toukokuussa 2013.

F. E. SILLANPÄÄN LUKIO

rehtori Kari Lähde

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	1 056 700	1 120 200	1 131 400
. palkat ja palkkiot	649 300	655 000	648 600
. henkilöstömenot yhteensä	803 100	818 800	800 600
Tulot	8 300	4 500	14 800
Netto	1 048 500	1 115 700	1 116 600

F.E. Sillanpään lukio on yleislukio, jonka tehtävänä on tarjota laadukasta lukio-opetusta ja antaa opiskelunvalmiuksia sekä korkeakouluopintoihin että ylioppilasohjaisiin ammatillisiin opintoihin ja läpi elämän jatkuvaan koulutukseen. Yleissivistävän tehtävän toteuttamisen lisäksi F.E. Sillanpään lukio painottaa toiminnassaan äidinkieltä ja kirjallisuutta, kielten opiskelua ja pesäpalloa / urheilua. Lukio toimii samassa koulurakennuksessa Yhteiskoulun kanssa ja henkilöstö on pääosin yhteistä.

HENKILÖSTÖ

F.E. Sillanpään lukion opettajia 10 (9,2 htv), Yhteiskoulun kanssa yhteisiä opettajia on 11 ja yksi koulusihteeri (0,3 htv).

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

- Mittarit: kokonaismäärärahat: nettomenot e/oppilas
Tavoitetaso: nykyinen taso
Toteutunut: Talousarvion nettomenot vuonna 2012 8127 euroa/opiskelija ja vuonna 2013 7 997 euroa/opiskelija.

Vaikuttavuus

- Mittarit: Ylioppilastutkinnon suorittaneet ja lukion päättötodistuksen saaneet.
Tavoitetaso: 100 % ja 100 %

Toteutunut: Syksyllä 2010 aloitti 35 opiskelijaa (kolmen vuoden opiskelulla valmistuminen keväällä 2013). Näistä erosi 8. Yksi tuli kakkosluokalle syksyllä 2011. Lisäksi vaihdossa olleet neljä opiskelijaa valmistuivat keväällä 2013. Kaikki valmistuivat vuoden 2013 aikana ja saivat myös päättötodistuksen.

Määrä

Mittarit: Lukiokoulutukseen hakeutuminen, luokan koko ja oppilasryhmän koko.

Tavoitetaso: 45 %, 24 oppilasta ja 16,4 oppilasta

Toteutunut: Perusopetuksen 2013 päättäneistä oppilasta 42 % haki lukiokoulutukseen. F.E. Sillanpään lukioon hakeutui noin 34 % perusopetuksen päättäneistä Yhteiskoulun oppilaista. Keskimääräinen luokkakoko oli 22 opiskelijaa, ryhmäkoko 16,3 opiskelijaa.

Laatu

Mittarit: 1) valtakunnalliset ylioppilaskoetulokset
2) asiakastyytyväisyys (opiskelija- ja kurssipalaute)
3) hanke- ja kehittämistoiminta
4) henkilöstön kelpoisuus
5) henkilöstön täydennyskoulutus

Tavoitetaso: 1) yleisarvosana Magna cumlaude
2) tyytyväiset opiskelijat, 4 asteikolla 1-5
3) vähintään yksi hanke/lukuvuosi
4) 100 % pätevyys
5) 4 koulutuspäivää/hlö

Toteutunut: 1) yleisarvosana Cumlaude
2) tyytyväiset opiskelijat, 4 asteikolla 1-5
3) F. E. Sillanpään lukio on mukana Tabletkoulu –hankkeessa ja PAOK-hankkeessa.
4) 100 % pätevyys
5) henkilöstön koulutuksia 4,4/opettaja

KANSALAIPOISTO

rehtori Pirkko Pilvinen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	507 300	466 000	479 700
. palkat ja palkkiot	300 800	284 000	305 000
. henkilöstömenot yhteensä	396 700	385 500	402 500
Tulot	107 200	95 000	104 000
Netto	400 100	371 000	375 700

Valtionosuus v. 2013 239 295 euroa, nettovaikutus 136 405 euroa.

Hämeenkyrön kansalaisopisto on vapaan sivistystyön aikuisoppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuden omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi riippumatta opiskelijan iästä, pohjakoulutuksesta tai sosioekonomisesta asemasta.

Pääosa kansalaisopiston opetuksesta annetaan kielissä, kuvataiteessa, kädentaidoissa, liikunnassa, musiikissa ja näyttämötaiteissa. Taiteen perusopetusta annetaan lapsille ja nuorille yleisen oppimäärän mukaisesti kuvataiteessa, kädentaidoissa ja näyttämötaiteessa.

- Opetustuntien lukumäärä 6 088 h
- Toteutuneiden kurssien lukumäärä 217
- Kurssille osallistujien määrä 3 310 (1670 eri henkilöä), heistä 0-20-vuotiaita 394 eri henkilöä.
- Opetusryhmien keskipakko 15,25 henkilöä.

Lapset ja nuoret

Lapset ja nuoret voivat opiskella samoissa ryhmissä aikuisten kanssa. Heille on myös omia kuvataide-, kädentaito- ja teatteriryhmiä, joissa annettava opetus on tasolta toiselle etenevää taiteen perusopetusta, sekä tanssiryhmiä.

Erityisryhmätoiminta

- Työttömillä työnhakijoilla on ollut mahdollisuus opiskella ilmaiseksi kahdella syys- ja kahdella kevätlukukauden mittaisella kurssilla. Opiskelijoista 76 henkilöä oli työttömiä työnhakijoita.
- Syrjäytymisuhan alaisille nuorille käynnistettiin matalan kynnyksen toimintapaja MunPaja yhteistyössä Etsivän nuorisotyön, liikunta- ja nuorisopalveluiden, Työkeskuksen ja 4H:n kanssa.
- Vanhuspalveluyksiköissä toimi kädentaito- ja akvarelliryhmiä.

Näiden erityisryhmien toimintaan on saatu Opetushallituksesta 5 000 euron suuruinen opintotuseteliraha-avustus.

Hankkeet

Hämeenkyrön kansalaisopisto on ollut mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön maksamassa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen opettajille suunnatussa osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisen Pirkanmaan Oppiva Vapaa sivistystyö -hankkeessa.

Juhlavuosit toiminta

Hämeenkyrön kansalaisopisto vietti 45. juhlavuottaan työn merkeissä

- Tavanomaisesta poiketen Hämeenkyrön ja Kyröskosken kansalaisopistojen yhteinen keväänäyttely oli Valtakadun liiketilojen näyteikkunoissa ja setlementin tiloissa 13.–22.4.2013
- Hämeenkyrön kansalaisopiston 45-vuotisjuhlaa vietettiin Koskilinnassa 20.4.2013 lasten ja nuorten soitinesittelymusikaalin ”Prinsessa Ryysyn soiva matka” sekä yhdessä Kyröskosken VPK:n soitto-kunnan kanssa järjestettyjen tanssiaisten merkeissä

F.E. Sillanpään juhlavuosi näkyi kansalaisopiston toiminnassa mm. kirjaston kanssa yhteistyössä järjestettynä Sillanpää –lukupiirinä ja taidekoulun alakoulujen oppilaille järjestämänä Sillanpää –sarjakuvatempauksena.

HENKILÖSTÖ

Vakituisen henkilöstö: rehtori (0,8), toimistonhoitaja, kädentaitojen opettaja ja taideaineiden opettaja (0,6)

Kurssikohtaisesti palkattavia tuntiopettajia 51 henkilöä, joista lasten ja nuorten kuvataidekoulun vastaavalle tuntiopettajalle kuuluu myös hallinnollisia tehtäviä

* tuntiopettajista 8 on pitänyt vain lyhytkursseja

* koko lukuvuoden tai -kauden opettavien tuntiopettajien viikkotuntimäärä on ollut 2-18 h

Musiikinopettajan virka on muutettu kuvataideopettajan viraksi 1.8.2013 alkaen. Virka on talouden tasapainottamisen takia täyttämättä.

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit: 1) Toimintakulut e/opiskelija, e/kurssi, e/asukas.

2) Kurssien keskimääräinen opiskelijamäärä.

Tavoitetaso: 1) Pirkanmaan keskitaso 2012 (Lähde: Kuntien tunnusluvut 2012; Toimintakulut 66 e/opetustunti ja 24 e/asukas).

2) 12 opiskelijaa/kurssi

Toteutunut: 1) Toimintakulut 112 e/kurssilainen, 1 712 e/kurssi (61 e/oppitunti), 35 e/asukas.

2) 15,3 opiskelijaa/kurssi

Toiminta tavoittaa mahdollisimman laajasti kuntalaiset

Mittarit: Asiakastytyväisyyskyselyt, opiskelijapalaute
Tavoitetaso: 4 asteikolla 1-5
Toteutunut: 4,41

Kirjallinen tyytyväisyyskysely tehty 11 kurssilla, vastanneita oli yhteensä 132.

Oppilasmäärä ja tuntimäärä

Mittarit: Opiskelijoiden %-osuus väestöstä ja tuntimäärä/vuosi
Tavoitetaso: 20 % ja 5 900
Toteutunut: 15,8 % ja 6 088 h

Opiskelijamäärä jäänyt alle tavoitteen. Syynä mahdollisesti kurssihintojen nousu, tarjonnan vastaamattomuus kysyntään sekä muiden palveluntuottajien vastaava tarjonta Hämeenkyrössä.

Uudistuva kurssitarjonta ja keskeyttämisprosentti

Mittarit: 1) uusien kurssien %-osuus kurssien kokonaismäärästä
2) keskeyttämisprosentti alhainen
Tavoitetaso: 1) 12 %
2) 5 %
Toteutunut: 1) 13,4 %
2) 9 %

Keskeyttäneille asiakkaille tehtyyn asiakaskyselyyn vastanneiden mukaan keskeyttäminen johdettiin suurimmalla osalla (73 %) henkilökohtaisista syistä. Kyselyyn vastasi 145 kurssilaista.

MUU KOULUTUSTOIMINTA hallintopäällikkö Maarit Huhtinen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	53 900	53 000	51 900
. palkat ja palkkiot	0	0	0
. henkilöstömenot yhteensä	0	0	0
Tulot	0	0	0
Netto	53 900	53 000	51 900

Palveluyksikköön kuuluvat Länsi-Pirkanmaan musiikkiopisto (Hämeenkyrössä musiikkiopiston sivutoimipiste, päätoimipaikka Ylöjärvellä) ja Tampereen konservatorion oppilaspaikka-avustukset.

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit: kuntaosuus/vuosi ja menokehitys
Tavoitetaso: valtionosuudella ja maksutuotoilla pyritään kattamaan suurin osa menoista
Toteutunut: kuntaosuus/vuosi 51 472 euroa ja vuonna 2013 kuntaosuus oli 2 428 euroa pienempi, kuin vuonna 2012

Oppilasmäärä ja tuntimäärä

Mittarit: 1) oppilasmäärä/musiikin taiteen perusopetus
2) oppilasmäärä/musiikin varhaiskasvatus (=musiikkileikkikoulu)
3) tunnit/viikko
Tavoitetaso: 1) 70
2) 20
3) 90
Toteutunut: 1) 66
2) Musiikkiopistotoimintaan varatuilla määrärahoilla ei pystytty aloittamaan musiikin varhaiskasvatusta, musiikkileikkikoulua.
3) 87,8

AMMATILLINEN KOULUTUS
 hallintopäällikkö Maarit Huhtinen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	91 600	110 000	101 000
. palkat ja palkkiot	0	0	0
. henkilöstömenot yhteensä	91 600	100 000	101 000
Tulot	0	0	0
Netto	91 600	110 000	101 000

Hämeenkyrön kunta on ollut osakkaana Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymässä, jolla oli itsenäinen ammatillisen koulutuksen järjestämislupa vuoden 2013 loppuun asti. Talousarviossa oli määrärahavaraus vuoden 2001 alusta puretun Itä-Satakunnan ammatillisen koulutuskuntayhtymän aikaisiin eläkeperusteisiin menoihin.

KULTTUURIPALVELUT
 rehtori Pirkko Pilvinen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	122 500	150 800	123 900
. palkat ja palkkiot	29 600	49 000	47 141
. henkilöstömenot yhteensä	38 600	63 900	49 300
Tulot	6 900	48 200	8 000
Netto	115 600	102 700	115 900

Kulttuuripalveluiden talousarvio on ylittynyt, koska

- lastenkulttuurihankkeen hankerahoituksesta kohdentui vuodelle 2013 vain kuntasuosuus. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 46 600 euroa, josta ELY-keskuksen myöntämää hanketukea 33 600 euroa. Tuki maksetaan jälkikäteen.
- museoiden investointimenot olivat alle 10 000 euroa, jolloin meno siirtyi kokonaisuudessaan investoinneista käyttömenoksi.

Kulttuuripalvelut -yksikön tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa. Yksikkö vastaa myös Hämeenkyrön kotiseutumuseon ja Myllykolun museon toiminnasta.

Kulttuuritoiminta

Kulttuuritoimintaa edistettiin ja tuettiin järjestämällä kulttuuritoimijoiden verkostoitumistapaamisia ja myöntämällä kohdeavustuksia 15 hakijalle.

Kulttuuripalveluyksikkö järjestää kulttuurielämyksiä pääsääntöisesti lapsille ja nuorille hoito- ja koulupäivän aikana, jolloin tavoitetaan mahdollisimman suuri osa ikäluokista. Tästä linjasta poikkeavia toimintoja ovat mm. viikonloppuisin yhteistyössä Filmipyörä ry:n kanssa järjestetyt elokuvaesitykset sekä kirjakahvilat kirjastossa yhteistyössä kirjaston ja F.E. Sillanpään Seura ry:n kanssa sekä vuosittaiset itsenäisyyspäivän ja veteraanipäivän juhlalat.

Vuosi 2013 oli F.E. Sillanpään syntymän 125-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi lapsille ja nuorille suunnatussa kulttuuritarjonnassa: Eemeli ja kissa Kirjaltaja -saduskierron päiväkodeissa, esi-koululaisten ja alakoululaisten Sillanpää -painotteiset draamalliset kotiseuturetket, Silja Sillanpään kirjailijakiertue ala- ja yläkouluissa sekä yläkoululaisille tarjottu Myllykolun kesäteatterin esitys ” Ihmiselon ihanuus ja kurjuus”.

F.E. Sillanpään Seura ry hallinnoi F.E. Sillanpään 125-vuotisjuhlavuoden hanketta, jonka yhteistyöryhmässä oli mukana myös sivistyslautakunnan ja kulttuuripalveluiden edustajia.

Hanketoiminta

Kulttuuripalveluiden hallinnoiman Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden kehittäminen Hämeenkyrössä -hankkeen varsinainen toiminta alkoi 22.4.2013 hanketyöntekijän aloitettua työnsä.

Hämeenkyrön kulttuuripalvelut oli mukana

- Nokian kaupungin hallinnoimassa ympäristötaiteen Strata –hankkeessa yhdessä Ylöjärven ja Nokian kanssa.
- Tampereen hallinnoimassa Pirkanmaan lastenkulttuurin kehittämishankkeessa sekä
- Ylöjärven kaupungin hallinnoimassa, Ylöjärven, Nokian ja Hämeenkyrön yhteisessä Kuntien kulttuuriyhteistyön kehittäminen Länsi-Pirkanmaalla –hankkeessa.

Museotoimi

- Myllykolun museo ja Hämeenkyrön kotiseutumuseo ovat olleet avoinna viisi päivää viikossa ajalla 19.6.–11.8.2013.
- Kotiseutumuseolla oli kesän ajan näytteillä Hämeenkyrön alakoulujen oppilaiden Sillanpää –sarjakuvia.
- Ahlforsin aseparjalla
 - siirrettiin esinekortistoa digitaaliseen muotoon Pirkanmaan Maakuntamuseon Siiri-ohjelmaan,
 - puhdistettiin ja kunnostettiin aseparjan asunnon irtaimistoa,
 - kunnostettiin sepän asuinrakennusta sekä verstasta.

Avustukset

Paikallista kulttuuritoimintaa tuettiin jakamalla kohdeavustuksina yhteensä 16 319 euroa.

HENKILÖSTÖ

- Vakituinen henkilöstö: 20 % kansalaisopiston rehtorin työpanoksesta
- Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden kehittäminen Hämeenkyrössä –hankkeen työntekijä 60 % työajalla
- Kesätyöntekijät: 2 museo-opasta 8 viikkoa
- Ahlforsin aseparjan esinekortistojen digitoija 11 viikkoa
- Ahlforsin aseparjan asunnon tekstiilien ym. kunnostaja 8 viikkoa
- Lisäksi käytettiin tuntipalkkaisia henkilöitä kotiseutumuseon toimintapäivissä, ryhmien oppaina jne.

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit: toimintakulut e/asukas

Tavoitetaso: Pirkanmaan keskitaso: Muun kulttuuritoimen nettokustannukset 26 e/asukas.
Lähde: Kuntien tunnusluvut 2012

Toteutunut: 11,2 e/asukas

Asiakastytyväisyys, vaikutus hyvinvointiin ja elämänlaatuun

Mittarit: asiakastytyväisyyskyselyt, asiakaspalautteet

Tavoitetaso: 4, asteikolla 1-5

Toteutunut: 4,7 (asiakastytyväisyys kysytyt koululaisten kotiseuturetkestä)
Yleensä sanallinen palaute on ollut kiittävää.

Osallistujamäärä (kotiseutumuseo ja Myllykolu) ja tapahtumien määrä

Mittarit: Pääsylippujen perusteella laskettu kävijöiden määrä / itse järjestettyjen tai tuettujen tapahtumien lukumäärä.

Tavoitetaso: 2 000 henkilöä / 50 tapahtumaa vuodessa.

Toteutunut: 5 300 henkilöä / 115 itse yksin tai muiden kanssa järjestettyä tapahtumaa (kävijämäärä laskettu näistä tapahtumista).

Myllykolun ja Kotiseutumuseon kävijämäärä: yhteensä noin 1 800 henkilöä.

KIRJASTOPALVELUT

kirjastotoimenjohtaja Liisa Mäntylä

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	469 500	481 800	481 000
. palkat ja palkkiot	200 000	218 700	211 400
. henkilöstömenot yhteensä	259 200	287 900	274 700
Tulot	40 100	43 700	50 600
Netto	429 400	438 100	430 400

Hämeenkyrön kunnankirjaston tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia kirjallisuuden, musiikin ja muun kulttuurin harrastamiseen sekä vapaa-ajan viettoon. Kirjasto pyrkii tukemaan opiskelua ja muuta tietojen ja taitojen hankintaa. Kirjaston käyttö on maksutonta ja palveluilla pyritään tavoittamaan kaikki kunnan asukkaat. Kirjaston toimipaikkoja ovat pääkirjasto ja kirjastoauto. Auton palveluja myytiin Ikaalisten kaupungille yhtenä päivänä viikossa.

Hämeenkyrö on osa koko Pirkanmaan laajuista PIKI – kirjastokimppaa. Kirjastoilla on yhteinen aineistotietokanta ja verkkokirjasto. Yhteistyötä tehdään myös palvelujen kehittämisessä, aineistonhankinnassa ja koulutuksessa. Toiminta perustuu Pirkanmaan yleisten kirjastojen yhteistyösopimukseen. Kirjastossa järjestettiin säännöllisesti viikoittainen satutuokio ja käsityökerho. FES 125 –lukupiiri ja Kirjakahvilat järjestettiin yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa. Kirjastogalleriassa oli 12 näyttelyä. Kouluille tarjottiin kirjastonkäytön opetusta ja kirjavinkkausta.

HENKILÖSTÖ

kirjastotoimenjohtaja, 2 kirjastonhoitajaa, 2 kirjastovirkailijaa (toinen oppisopimuksella) ja kirjastoauton virkailija-kuljettaja. Täyttämättä yksi kirjastovirkailijan toimi 9.11.2013 alkaen talouden tasapainotussyistä.

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen: lainan, käynnin ja aukioloajan hinta

Mittarit: Toimintakulut / tilastoidut lainat, käynnit ja aukiolotunnit.
Tavoitetaso: Nykyinen taso.
Toteutunut: Lainan hinta samalla tasolla, käynnin ja aukiolotunnin hinta laskenut.

Asiakastyytyväisyys, vaikutus hyvinvointiin ja elämänlaatuun

Mittarit: Käyttäjäkyselyt ja asiakaspalautteet.
Tavoitetaso: Yleisarvosana kyselyissä kohtalainen, 75 % kirjatusta asiakaspalautteesta myönteisiä.
Toteutunut: Yleisarvosana asiakaskyselyssä 9, 80 % asiakaspalautteesta myönteistä.

Kirjastopalveluiden parantunut saatavuus ja lisääntynyt käyttö.

Mittarit: Kävijälaskelmat ja lainatilastot. Verkkokäyntitilastot.
Tavoitetaso: Lainat ja kävijämäärät: nykyinen taso. Verkkokäyntien kasvu.
Toteutunut: Kävijämäärät pääkirjastossa, kirjastoautossa ja verkkokirjastossa nousseet. Lainamäärät pysyneet ennallaan.

Korkeatasoiset ja oikein kohdistetut palvelut

Mittarit: Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksot.
Tavoitetaso: Nykyinen taso.
Toteutunut: 10 laatutavoitteesta 6 pysynyt vuoden 2012 tasolla, 2 laskenut (hankitut uutuuskirjat, poistot) ja 2 noussut (käyntimäärät, koulutuspäivät).

Oikea henkilöstömitoitus

Mittarit: Henkilöstökysely, kehityskeskusteluissa esiin tulevat asiat.
Tavoitetaso: Henkilöstön viihtyvyys ja jaksaminen hyvä. Vain lyhytkestoisia sairauslomia.
Toteutunut: Henkilöstökyselyä ei järjestetty. Keskusteluissa ja työsuojelutarkastuksessa esiin tullut viihtyvyys ja jaksaminen hyvä. Sairauslomien osalta tavoite toteutunut tyydyttävästi.

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT
liikunta- ja nuorisosihteeri Mika Lehtinen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	613 400	552 200	529 100
. palkat ja palkkiot	134 200	120 200	131 000
. henkilöstömenot yhteensä	166 900	150 200	164 100
Tulot	87 500	78 500	105 300
Netto	525 900	473 700	423 800

Liikunta- ja nuorisopalveluyksikön toiminta keskittyi mm. urheiluseurojen ja nuorisoyhdistysten toimintaedellytysten tason ylläpitämiseen ja yksittäisten kuntalaisten liikuntatottumusten parantamiseen.

Liikunnanohjauksen painopiste on erityisryhmien liikunnassa, terveystoiminnassa sekä kesän uimakoulutoiminnan järjestämisessä. Palveluyksikkö vastaa yhteensä 55 liikuntapaikan hoidosta. Liikuntahalli Kosken Sykkeen ja jäähallin kuntosalin aktiivinen käyttö lisääntyivät entisestään voimakkaasti. Kuntosalin käyttö 60-vuotiailla ja sitä vanhemmilla henkilöillä oli maksutonta kolmena iltapäivänä viikossa. Vuoden aikana käyntejä oli yhteensä 1894 (keskimäärin 5,2 käyntiä vuoden jokaisena päivänä)

Nuorisotyön painopiste on ostopalveluiden avulla järjestetyssä perusnuorisotyössä. Koskilinnan nuorisotilan valvonta ja toiminta on ostettu Hämeenkyrön 4H yhdistykseltä. Nuorisovaltuusto kokoontui toimikautensa aikana 9 kertaa.

Marraskuussa 2012 alkanut Etsivä nuorisotyö -hanke siirtyi toiminnan käytännön organisoiminnaksi Monityölle syksyllä 2013 yhteisestä sopimuksesta.

HENKILÖSTÖ

Liikunta- ja nuorisosihteeri, liikunnanohjaaja ja -neuvoja, sekä liikuntapaikkamestari. Terve Liikunta hankkeen koordinaattori Ikaalisten kaupungin kanssa puoliksi. Yhteensä 4,5 henkilöä.

TAVOITTEET Liikuntapalvelut
Talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit: Toimintakulut: e/asukas
 Tavoitetaso: Vuoden 2012 taso (Pirkanmaan keskitaso: liikunta 85 euroa/asukas).
 Toteutunut: 29,9 euroa / asukas

Vaikutavuus

Mittarit: Asiakastyytyväisyyskyselyt, asiakaspalaute
 Tavoitetaso: 4, asteikolla 1-5
 Toteutunut: Liikunnanohjauksen kysely ei toteutunut useiden peruuntuneiden liikuntaryhmätalouksien vuoksi.

Ikäihmisten ja erityisryhmien ohjattu liikunta, vaikutus hyvinvointiin ja elämänlaatuun.

Mittarit: 1) ohjattujen ryhmien lukumäärä/viikko
 2) osallistujien lukumäärä
 Tavoitetaso: 1) 14
 2) 4 400
 Toteutunut: 1) 17
 2) 6 512

Kokoikäisten liikunnanohjaajan- ja neuvojan, sekä Terve -liikunta hankkeen avulla lisäryhmien - ja osallistujien määrän kasvu mahdollistui ja tavoitetasot ylittyivät.

TAVOITTEET Nuorisopalvelut

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit:	Toimintakulut: e/asukas
Tavoitetaso:	Vuoden 2012 taso (Pirkanmaan keskitaso 23 euroa/asukas).
Toteutunut:	8,4 euroa/asukas

Nuorisolle suunnattu toiminta: vaikutus hyvinvointiin ja elämänlaatuun

Mittarit:	1) Nuorten tapahtumat ja nuorisovaltuuston toiminta. 2) Etsivän nuorisotyön toiminta. 3) Nuorisotilan aukiolotunnit/viikko.
Tavoitetaso:	1) Pirkanmaan keskitaso. 2) Mahdollisimman monta kontaktia (toiminta alkamassa). 3) 24
Toteutunut:	1) 9 kokousta. Nuorisovaltuusto järjesti mm. päihdekasvatusnäytelmän 7-9 luokkalaisille. Nuorisovaltuusto oli vaikuttamassa uusien skeittiramppien hankinnassa ja valinnassa. Nuorisovaltuuston kokouksessa otettiin kantaa mm. kouluterveyskyselyyn. Aiheesta järjestettiin keskustelutilaisuus. Tilaisuudessa oli vieraina mm. terveyspalveluiden edustajia. Lisäksi valtuusto toteutti kyselyn 7-9 luokkalaisille Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmaa (2014 - 2017) varten. 2) Toiminta tavoitti 23 hämeenkyröläistä nuorta, joista 19 nuoren kanssa edettiin henkilökohtaisemmalla tasolla. 3) 24 tuntia + syyskaudella 6 lauantaita, yhteensä 36 tuntia. Nuorisotiloilla nuoria osallistujia yhteensä: 3 687. Tiloilla pidettiin mm. 4 biljarditurnausta, 2 pingisturnausta, leivontakertoja, sekä 5 askartelukertaa. Lisäksi nuoria opastettiin kesätyöpaikan haussa. Päihde- ja huumevalistusta pidettiin 2 kertaa.

Kesäuimakoulut ja uimahalliuimakoulut

Mittarit:	1) Kesän uimakoulujen lukumäärä ja lasten lukumäärä. 2) Uimahallissa pidettävien uimakoulujen lukumäärä ja lasten määrä.
Tavoitetaso:	1) 7 ja 70 2) 4 ja 60
Toteutunut:	1) 6 ja 96 2) Koulujen kanssa alustavasti syksyksi suunniteltuun uimaopetustoimintaan ei syyskaudelle ollut tarvetta.

Korkeatasoiset ja oikein kohdistetut palvelut sekä osaava henkilökunta

Mittarit:	Asiakastyytyväisyyskyselyt, asiakaspalaute sekä henkilöstön kelpoisuus.
Tavoitetaso:	4, asteikolla 1-5 sekä nuoriso- ja vapaa-ajan koulutuksen tutkinto.
Toteutunut:	Asiakastyytyväisyyskyselyä ei pystytty toteuttamaan useiden työikäisille suunnattujen ryhmänohjaustilaisuuden peruuntumisen vuoksi. * Kuntalaisten yhteydenottojen perusteella asiakkaat olivat tyytyväisiä ja toivoivat työikäisille suunnatun toiminnan jatkamista * Liikuntapaikkojen osalta mm. hiihtoladut olivat erinomaisesti hoidettu. Myös muiden liikuntapaikkojen hoidosta saatiin paljon positiivista palautetta. Henkilöstön koulutustaso oli oikea; taso 5 (Liikunnanohjaaja, liikuntaneuvoja, liikuntapaikkamestari).

VARHAISKASVATUS

varhaiskasvatuksen johtaja Päivi Kantonen

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	7 740 800	7 413 100	7 047 800
. palkat ja palkkiot	4 540 200	4 249 500	4 078 500
. henkilöstömenot yhteensä	5 743 700	5 453 600	5 129 500
Tulot	923 500	942 500	885 100
Netto	6 817 400	6 470 600	6 162 700

Varhaiskasvatusyksikön tavoitteena on ollut päivähoitopalveluiden laadukas järjestäminen. Toiminnan toteutumisesta on vastannut 10 päiväkotia (31.7.2013 asti, 1.8.–31.12.2013 välisenä aikana kahdeksan), 1 ryhmäperhepäiväkoti, perhepäivähoitajat sekä perhepäivähoidon varakoti. Esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta oli varhaiskasvatuksen järjestämää 31.7.2013 asti.

Kirkonkylä

- Kirkonkylän päiväkotia, 50 paikkaa
- Pappilanmetsän päiväkotia, 25 paikkaa
- Kettupolun vuoropäiväkoti, 20 paikkaa

Kyröskoski

- Torikeskuksen päiväkotia, 24 paikkaa 31.7.2013 saakka. 1.8.2013 alkaen esiopetuksen ja iltapäivätoiminnan yksikkönä.
- Koskilinnan päiväkotia, 64 paikkaa
- Koulukadun päiväkotia, 26 paikkaa
- Kyröskosken päiväkotia, 30 paikkaa 31.7.2013 saakka. 1.8.2013 alkaen Kyröskosken esiopetusyksikkönä.

Heinijärven päiväkotia, 45 paikkaa. Uudet vuokratilat otettiin käyttöön 1.8.2013 alkaen.

Kaipion ryhmäperhepäiväkoti, 12 paikkaa

Mahnalan päiväkotia, 32 paikkaa

Pinsiön Paroonin päiväkotia, 45 paikkaa

Perhepäivähoidossa oli syyskuun tilaston mukaan 72 lasta (2012:79 ja 2011:98)

Kevätkausi 1.1.2013 - 31.7.2013:

Esiopetusta järjestettiin 9 esiopetusryhmässä sekä Kaipion koulussa 1-2 luokan yhteydessä. Lavajärven esioppilaat (3) olivat Karhen koulun erillisessä esiopetusryhmässä. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettiin 7 eri yksikössä. Erityispäivähoidon palveluja on annettu integroituna kahdessa päiväkodin ryhmässä sekä kahdessa esiopetusryhmässä.

Syyskausi 1.8.2013 – 31.12.2013

Erityispäivähoidon palveluita on annettu integroituna kahdessa päiväkodin ryhmässä.

Varhaiskasvatuksen laajuustietoja, lapsimäärät

Laajuustietoja

	lapsimäärät		muutostiedot
	2012	2013	
Koko- ja osapäiväpaikat (keskiarvo)	641	615	- 26
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	32	(kevät) 41 (syksy) 27	- kevään luvuissa mukana myös esioppilaat - sisältyvät koko- ja osapäivämääriin
Esiopetus (keskiarvo)	131	(kevät) 131	siirto rehtoreille 1.8.2013
Iltapäivätoiminta	82	(kevät) 57	- 25, siirto rehtoreille 1.8.2013

Kiertävän erityislastentarhanopettajan palveluita on käytetty koko varhaiskasvatuksessa.

HANKKEET

Varhaiskasvatus on osallistunut kunnan yhteiseen Liideri-hankkeeseen. Sapere -hanke (aistien avulla tutustumista ruokamaailmaan) yhteistyössä ruokapalveluiden kanssa jatkuu.
Oma laadunkehittämis-projekti, jolla luodaan varhaiskasvatukseen mittarit ja sähköiset kysely-kaavakkeet asiakastytyväisyyteen aloitettiin syksyllä 2013
Varhaiskasvatuksen ympäristökasvatushanke aloitettiin elokuussa 2013.

HENKILÖSTÖ

Varhaiskasvatuksen johtaja, 3 aluepäällikköä, 2 toimistosihiteeriä, 1 kiertävä erityisopettaja, 26 lastentarhanopettajaa, 52 päivähoitajaa, 14 ryhmäperhepäivähoitajaa ja avustajaa sekä 16 kotona työskentelevää perhepäivähoitajaa.

Varhaiskasvatuksen henkilökuntaan kuului 126 vakituista työntekijää, sekä määräaikaisia työntekijöitä lasten päivähoitotarpeen muuttuvista tilanteista johtuen sekä sairaus -, virkavapaus ja äitiyslomansijaisina. Kesä-heinäkuuksi palkattiin 10 hämeenkyröläistä nuorta kesätöihin kahden viikon kertajaksoihin.

Ravitsemustyöntekijät sekä laitoshuoltajat siirtyivät 31.12.2013 teknisiin palveluihin. Esiopettajat ja iltapäivätoiminnan ohjaajat siirtyivät rehtoreiden alaisuuteen 1.8.2013.

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

Mittarit: Käyttöaste/yksikkö e/lapsi ja e/asukas.
Tavoitetaso: Pirkanmaan keskitaso (Lasten päivähoiton nettokustannukset 2012: 5 823 e/ 0-6 -vuotias, 467 e/asukas).
Toteutunut: Käyttöaste: 87 %, 6 800 e/0-6 -vuotias, 540 e/asukas.

Asiakastytyväisyys: vaikutus hyvinvointiin ja elämänlaatuun

Mittarit: Asiakastytyväisyyskyselyt, asiakaspalaute ja henkilökuntakyselyt.
Tavoitetaso: 4, asteikolla 1-5.
Toteutunut: Tulokset maaliskuussa 2014.

Määrä

Mittarit: Täyttöaste, ryhmäkoot/henkilökunta.
Tavoitetaso: Laki määrittelee lasten ja henkilökunnan välisen suhteen.
Toteutunut: 133 % (syyskausi), suhdeluku toteutunut säädösten mukaisesti.

Laatu

Mittarit: 1) Muodollisen kelpoisuuden omaavan henkilöstön määrä (%).
2) Henkilöstökoulutukseen osallistuminen.
3) Hanketoiminta.
4) Uuden varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen.
Tavoitetaso: 1) 100 %
2) 4 päivää/vuosi/henkilö.
3) 2-3 hanketta/vuosi.
Toteutunut: 1) 90 % (määräaikaisia epäpäteviä sijaisia).
2) 3 päivää/vuosi/henkilö.
3) Aloitettu 2 uutta hanketta.
4) Varhaiskasvatussuunnitelma on valmistunut kesäkuussa 2013.

Varhaiskasvatuksen kehittäminen valtuuston palveluverkkopäätöksen perusteella.

Tavoitetaso: Rakennushankkeiden käynnistyminen.
Toteutunut: Valtuusto päätti 23.9.2013 § 35 palveluverkkopäätöksen ennallaan pitämisestä (valtuustoaloite) ja § 36 Hämeenkyrön monitoimikeskuksen toteuttamismallista.

Sasin päiväkodin hankesuunnittelu käynnistyi kunnanhallituksen päätöksellä 18.11.2013 § 131. Päätöksessä Sasin päiväkotihanke eriytettiin Mahnalan Ympäristökoulun hankesuunnitelmasta.

RUOKAPALVELUT

ruokapalvelupäällikkö Jennileena Lähteenmäki

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	1 835 700	1 896 300	1 902 900
· palkat ja palkkiot	837 800	827 700	873 800
· henkilöstömenot yhteensä	1 039 600	1 042 800	1 079 000
Tulot	1 761 800	2 008 600	1 909 500
Netto	73 900	+ 112 300	6 700

Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluita varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, sekä perusturvan asiakkaille. Ruokapalveluiden tehtävänä on tuottaa ateriapalveluita taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti asiakasryhmät ja ruoan ravitsemuksellinen laatu huomioiden. Päivittäin ruokapalveluyksikkö valmistaa noin 2 800 ateriala.

Ruokapalveluyksikön keittiöt

Keskuskeittiöt:

- Kirkonkylän koulun keittiö
- Kyröskosken koulun keittiö
- Yhteiskoulun keittiö
- Terveyskeskuksen keittiö

Valmistuskeittiöt:

- Heinijärven koulun keittiö
- Mahnalan koulun keittiö
- Pinsiön koulun keittiö (1.8.2013 alkaen jakelukeittiö)
- Kettupolun vuoropäiväkodin keittiö (1.8.2013 alkaen jakelukeittiö)

Jakelukeittiöt:

- Jumesniemen koulun keittiö
- Lavajärven koulun keittiö
- Kaipion koulun keittiö

Kunnanhallitus päätti ruokapalveluyksikön siirrosta teknisiin palveluihin vuoden 2014 alusta. Samassa yhteydessä varhaiskasvatuksen ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstö siirtyy ruokapalvelu- tai siivousyksikköön.

Vuoden 2013 aikana kilpailutettiin perunat, juurekset, vihannekset ja hedelmät yhdessä Ikaalisten kaupungin kanssa. Kilpailutus oli Ahlman-instituutin ja EU:n yhteishanke, jonka tavoitteena on lisätä lähiraaka-aineiden käyttöä julkisissa ruokapalveluissa. Uudet hankintasopimukset astuvat voimaan vuoden 2014 alusta.

Terveyskeskuksen uusi keittiö otettiin käyttöön toukokuussa. 2-vaiheessa valmistuu henkilöstön ruokasali sekä pukuhuone- ja varastotiloja keväällä 2014. Pinsiön koulun ja Kettupolun vuorohoitoyksikön valmistuskeittiöt muutettiin jakelukeittiöiksi 1.8.2013 alkaen. Henkilöstön toimenkuvia päivitettiin useissa kohteissa nykyisiin toimintaympäristöihin sopiviksi yhteistyössä kunnan siivousyksikön, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.

HENKILÖSTÖ

Ruokapalvelupäällikkö ja 27 vakituista työntekijää.

Jakelukeittiöissä (koulut ja päiväkodit) työskenteli siivousyksikön tai varhaiskasvatuksen henkilökuntaa.

TAVOITTEET

Talousarvion seuranta ja toteutuminen

- Mittarit:
- 1) Toimintakulut, e/suorite, e/keittiö.
 - 2) Reseptiikan yhtenäistäminen.
 - 3) Yhtenäinen lounaslista koko kunnassa.
 - 4) Keskitetyt ostot.

Tavoitetaso:	1) Pirkanmaan keskitasolla. 2) koulujen keskuskeittiöillä. 3) 100 % 4) 100 %
Toteutunut:	1) Koululounas 2,64 e/kpl (raaka-aineet 0,88 e/lounas), terveyskeskuksen ateria-suorite 3,78 e (raaka-aineet 1,17 e/suorite). 2) Yhtenäistä reseptiikkaa kehitetty ja on käytössä 30 %:ssa kaikista ruoista, lounaan pääraaka-aine on sama kaikissa koulukeittiössä. 3) Kouluilla ja päiväkodeilla käytössä oma kuuden viikon kiertävä ruokalista. Terveyskeskuksen keittiöllä noudatetaan omaa kuuden viikon kiertävä listaa. 4) Ostoista 98,7 % tilattu sopimustoimittajilta.

Laatu

Mittarit:	Henkilöstön osaaminen ja koulutus.
Tavoitetaso:	2 koulutuspäivää / vuosi / henkilö.
Toteutunut:	1 koulutuspäivä / vuosi / henkilö, marraskuun suunniteltu koko henkilöstön koulutuspäivä jäi toteutumatta hankintakiellon vuoksi.

Vaikuttavuus

Mittarit:	Asiakastyytyväisyyskysely Yhteiskoulun oppilaille.
Tavoitetaso:	Vastausprosentti noin 90.
Toteutunut:	Kysely piti suorittaa marraskuussa sähköisesti Wilman kautta. Koska sähköinen toteuttaminen olisi vaatinut kustannuksia, hankintakiellon ollessa voimassa, kysely siirrettiin toteuttavaksi keväällä 2014.

TEKNISET PALVELUT

Palvelujohtaja	tekninen johtaja Ari Kulmala	31.3.2013 saakka
	vt. tekninen johtaja Jari Luoma	1.4.–31.8.2013
	tekninen johtaja Satu Hyötylä	1.9.2013 alkaen
Lautakunnat	tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta	

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	6 748 000	6 790 000	6 850 800
. palkat ja palkkiot	1 715 000	1 672 100	1 703 900
. henkilöstömenot yhteensä	2 248 800	2 224 600	2 251 100
Tulot	4 930 900	4 980 800	5 452 900
Netto	1 817 100	1 809 200	1 398 000

TEKNINEN LAUTAKUNTA

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	5 952 900	5 868 100	5 995 900
. palkat ja palkkiot	1 375 400	1 335 700	1 382 000
. henkilöstömenot yhteensä	1 816 400	1 790 200	1 840 700
Tulot	4 784 400	4 857 800	5 274 000
Netto	1 168 500	1 010 300	721 900

TOIMISTOPALVELUT**toimistopäällikkö Pirkko-Liisa Vänttinen**

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	258 500	260 400	243 200
. palkat ja palkkiot	187 600	181 400	178 800
. henkilöstömenot yhteensä	229 400	225 500	219 600
Tulot	180 300	193 100	193 000
Netto	78 300	67 400	50 200

Toimistopalveluyksikkö tuottaa toimistopalvelut teknisille- ja ympäristöpalveluille sekä vesi- huoltolaitokselle. Palkkausmenoja jaetaan sisäisesti eri palveluyksiköille.

Yksikön talousarviossa on määrärahat toimistohenkilöstön palkkaukseen sekä teknisen lautakunnan ja tiejaoston kuluihin. Tekninen lautakunta kokoontui yhdeksän kertaa ja tiejaosto piti yhden yksityistielain mukaisen toimituksen.

HENKILÖSTÖ

Toimistopäällikkö ja toimistosihteerit (4,1) sekä tekninen johtaja (0,05) lautakunnan esittelijänä.

TAVOITTEET

Maankäytön ja kaavoituksen toimistopalvelujen tehostaminen.

Mittarit: Sijaisuusjärjestelyjen ja toimenkuvien tehostaminen.

Tavoitetaso: Toimivat sijaisuusjärjestelyt ja työtehtävien määrittelyt yksiköissä.

Toteutunut: Tavoite ei toteutunut. Tavoitteen toteuttaminen edellyttää muidenkin palveluyksiköiden toimenkuvien selkeyttämistä. Teknisten palveluiden suuri henkilöstön vaihtuvuus vaikeutti osaltaan tavoitteen toteuttamista.

KIINTEISTÖTOIMI

rakennuspäällikkö Mika Korkeamäki - 31.3.2013
vt. tekninen johtaja Jari Luoma 1.4.–31.8.2013
tekninen johtaja Satu Hyötylä 1.9.2013 -

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	4 722 400	4 726 300	4 871 200
. palkat ja palkkiot	1 050 700	1 017 300	1 080 500
. henkilöstömenot yhteensä	1 401 200	1 375 000	1 450 700
Tulot	4 404 200	4 471 600	4 913 500
Netto	318 200	254 700	42 200

Kiinteistöpalveluyksikköön kuuluu tilapalvelut sekä kunnan kiinteistöjen piha-alueet, puistot, leikkikentät, metsät, pellot, tori, venelaiturit ja matonpesupaikat.

Kiinteistötoimi vastaa kunnan omistamien rakennusten hoidosta ja vuosikunnossapidosta sekä kiinteistöjen piha-alueiden hoidosta. Vuoden 2010 alusta kiinteistötoimi on vastannut myös ulkopuolisilta vuokrattujen toimitilojen vuokraamisesta ja hallinnoinnista.

HENKILÖSTÖ

Tekninen johtaja (0,95), rakennuspäällikkö, kunnossapitopäällikkö (0,63) eläke 1.10.2013 alkaen, tekninen isännöitsijä 3.6.2013 alkaen, rakennusmestari (0,98), siivouspäällikkö, laitoshuoltajat (18, lukuun sisältyy kahden sivukoulun osa-aikaiset siivoustyöt), talonmiehet (6,5), rakennusmiehet (2), puistotyöntekijät (3) ja sopimuspalkkainen torivalvoja/torisiivoaja.
 * muutoksia + tekninen isännöitsijä, - kunnossapitopäällikkö

TAVOITTEET

Kiinteistökannan tehokas käyttö.

Mittarit: Vajaakäyttöiset tilat: Kostulan entinen koulu, Kirkonkylän entinen pienkoti (remontin tarve), Koskilinna.
 Tavoitetaso: Vajaakäyttöisten tilojen vähentäminen.
 Toteutunut: Kirkonkylän entisen pienkodin remontti kotihoitokeskukseksi ja toimistotiloiksi alkoi, Koskilinnan 2. krs:n tilat vuokrattiin yrittäjälle, Kostulan koulukiinteistön myyntiä jatkettiin.

Ulkopuolisilta vuokrattujen tilojen tehokas käyttö.

Mittarit: Vuokratilojen määrä.
 Tavoitetaso: Vuokratilojen määrän väheneminen.
 Toteutunut: Vuokratilojen määrä ei vähentynyt. Heinijärven koulun tontille vuokrattiin tilat päiväkodille ja esiopetukselle.

Kiinteistöjen korjaustarpeiden kartoittaminen

Mittarit: Vuoden aikana kartoitetut kiinteistöt.
 Tavoitetaso: Pitkän tähtäyksen suunnitelma (pts-suunnitelma).
 Toteutunut: Kartoitustyö ei lähtenyt käyntiin. Rakennuspäällikkö sanoutui irti 1.4.2013 alkaen ja uusi rakennuspäällikkö saatiin 1.10.2013 alkaen. Huoltokirjajärjestelmän hankintaa ja käyttöönottoa valmisteltiin.

TIEVERKKO

maarakennusmestari Hannu Hakanen - 30.9.2013

liikelaitospäällikkö Jari Luoma 1.10.2013 -

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	809 800	704 100	729 000
. palkat ja palkkiot	84 000	80 300	72 800
. henkilöstömenot yhteensä	118 400	116 300	106 500
Tulot	21 400	14 000	7 100
Netto	788 400	690 100	721 900

Yksikköön kuuluvat kaavakadut, kunnan kanssa hoitosopimuksen tehneet ja kunnan avustamat yksityistiet, yleiset tiet ja kunnan soranottoalueet. Yksikkö pitää kunnossa kaavakadut ja yksityistiet hoitosopimusten mukaisesti, avustaa osaa yksityisteistä sekä edistää liikenneturvallisuutta. Kunnossapidettäviä kaavakatuja on n. 56 km ja yksityisteitä 217 km.

HENKILÖSTÖ

Maanrakennusmestari (eläke 1.10. alkaen) ja kaksi maanrakennustyöntekijää.

TAVOITTEET

Yksityisteiden perusparannushankkeiden tukeminen

Mittarit: Toteutuneet hankkeet.

Tavoitetaso: Yksityisteiden parantunut liikennöitävyys kaikissa olosuhteissa.

Toteutunut: Ei ollut toteutuneita perusparannushankkeita.

Kaavakatuja perusparannushankkeiden ja liikenneturvallisuushankkeiden toteuttaminen

Mittarit: Toteutuneet hankkeet.

Tavoitetaso: Liikenneturvallisuuden parantaminen.

Toteutunut: Nuijamiestentien perusparannus 1. vaihe.

VARASTO JA KONEKESKUS

Varasto liikelaitospäällikkö Jari Luoma

Konekeskus maarakennusmestari Hannu Hakanen - 30.9.2013

liikelaitospäällikkö Jari Luoma 1.10.2013 -

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	162 200	177 200	152 500
. palkat ja palkkiot	53 100	56 700	49 900
. henkilöstömenot yhteensä	67 400	73 400	63 900
Tulot	178 500	179 100	160 500
Netto	+ 16 300	+ 1 900	+ 8 000

Yksikköön kuuluu varasto, konekeskus ja jätehuolto. Varastokustannukset jaetaan sisäisesti palveluyksiköille. Konekeskuksen palvelut laskutetaan sisäisesti teknisen lautakunnan hyväksymän taksan mukaisin hinnoin.

Konekeskuksen kalusto: Valtra, Wille ja Zetor –traktorit, viisi ruohonleikkuria sekä koneiden lisälaitteita.

HENKILÖSTÖ

Traktorinkuljettaja.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	795 100	921 900	855 000
. palkat ja palkkiot	339 600	336 400	321 100
. henkilöstömenot yhteensä	432 300	434 400	410 400
Tulot	146 500	123 000	178 900
Netto	648 600	798 900	676 100

YMPÄRISTÖPALVELUT

rakennustarkastaja Timo Mäkelä

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	289 800	308 300	261 400
. palkat ja palkkiot	158 900	161 200	136 500
. henkilöstömenot yhteensä	201 100	205 200	172 500
Tulot	129 400	101 000	153 300
Netto	160 400	207 300	108 100

Ympäristöpalveluiden päätoimialana on kunnan rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät. Tavoitteena on hyvä palvelutaso ja että jatkuvasti uudistuvien lakien ja määräysten mukainen toiminta on tasapuolista asiakkaita kohtaan. Ympäristölautakunta koontui 7 kertaa.

HENKILÖSTÖ

Rakennustarkastaja, tarkastusinsinööri, lvi-tarkastaja (liikelaitospäällikkö 10 %), ympäristösihteeri, kierrätyskeskuksen hoitaja (työllistämistuella yhteistyössä Työpajan kanssa)

TAVOITTEET

Rakennusvalvonnan tehtävien asianmukainen hoitaminen.

Mittarit: käsittelyaika
Tavoitetaso: 2 – 3 viikkoa
Toteutunut: 1 – 3 viikkoa

Pohjavesialueilla ja muilla alueilla olevien maa-aineslupien valvonta

Mittarit: käsittelymäärä
Tavoitetaso: 30 %
Toteutunut: 50 %

Ympäristönsuojelulain lupa-asioiden asianmukainen käsittely ja viranomaisvalvonta.

Mittarit: käsittelyaika.
Tavoitetaso: meluilmoitukset 1 vk – 3 kk. ympäristöluvat 4 – 8 kk. Viranomaisvalvonta erillisen suunnitelman mukaan.
Toteutunut: Lupien käsittely toteutunut suunnitellusti. Viranomaisvalvonta toteutunut tarpeen mukaan, erillistä valvontasuunnitelmaa ei ole resurssivajeen johdosta tehty.

MAANKÄYTTÖ JA KAAVOITUS

kaavoitusarkkitehti Jurkka Pöntys

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	349 200	366 100	341 900
. palkat ja palkkiot	180 700	175 200	184 600
. henkilöstömenot yhteensä	230 400	228 500	237 000
Tulot	17 100	22 000	25 600
Netto	332 100	344 100	316 300

Maankäyttöyksikkö hoitaa maa-aineslain mukaiset tehtävät, raakamaan hankkimisen ja muita alaa koskevia asioita, tonttien mittauksen ja myynnin sekä markkinoinnin yhteistyössä yrityspalveluiden kanssa.

Kaavoitusyksikkö hoitaa kunnan asema- ja yleiskaavoitusta. Kaavoitusyksikkö antaa kunnan lausunnot rakentamista ja naapurikuntien ja maakunnallisen kaavoituksen ohjaaville viranomaisille sekä muille tahoille maankäyttöhankeista ja kaavoista.

HENKILÖSTÖ

Kaavoitusarkkitehti, kaavas suunnittelija, maankäyttöinsinööri, mittamies, kartoittaja/mittamies

TAVOITTEET

Kunnan tavoitteita vastaava kaavoitusohjelma sisällön ja ajoituksen osalta

Mittarit: Kaavoitusohjelman toteutuminen.

Tavoitetaso: Tavoitteiden toteutuminen määrän ja laadun osalta.

Toteutunut: Tyydyttävästi

Kaavoituksen lupa-asioiden nopea hoitaminen

Mittarit: käsittelyaika < 2 kk

Tavoitetaso: viivytyksetön ratkaisu

Toteutunut: Käsittelyajat pysyneet tavoitteen mukaisina

Omakoti- ja rivitalorakentamisen ylläpito

Mittarit: käsittelyaika < 3 kk.

Tavoitetaso: 15 myytyä asuntotonttia.

Toteutunut: Tavoite ei toteutunut tonttien myynnin osalta. Tontteja myytiin 4.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

tekninen johtaja Ari Kulmala

1.1.-31.3.2013

vt. tekninen johtaja Jari Luoma

1.4.-1.9.2013

tekninen johtaja Satu Hyötylä

2.9.2013 -

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	156 100	247 500	251 700
. palkat ja palkkiot	0	0	0
. henkilöstömenot yhteensä	800	800	900
Tulot	0	0	0
Netto	156 100	247 500	251 700

TOIMINTA

Ympäristöterveydenhuolto (terveystarkastajat ja eläinlääkärit) kuuluu Pirkkalan hallinnoimaan seudulliseen palveluyksikköön Pirtevaan. Terveysvalvonnan kulut jakautuvat kuntien kesken asukaslukupohjaisesti ja eläinlääkärikulut käyttöön perustuen erillisten maksuperusteiden mukaan. Eläinlääkinnän maksuperusteiden muutos käyttöön perustuvaksi vuoden 2013 alusta aiheutti Hämeenkyrön kunnalle kustannusten nousun.

VESIHUOLTOLAITOS

liikelaitospäällikkö Jari Luoma

euroa	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Menot	1 048 700	1 038 600	1 113 300
. palkat ja palkkiot	184 400	186 400	226 100
. henkilöstömenot yhteensä	263 500	260 100	320 900
Tulot	1 633 200	1 590 800	1 709 400
Netto	+ 584 600	+ 552 200	+ 596 100

Vesihuollolla tarkoitetaan veden hankintaa eli veden johtamista, käsittelyä ja toimittamista talousvetenä käytettäväksi sekä viemärintiä eli jäteveden, huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista ja käsittelyä siinä laajuudessa kuin siitä laitoksen ja asiakkaan välillä sovitaan.

Vesihuollon piirissä oli vuoden vaihteessa 2 957 kulutuspistettä, lisäystä vuodessa 38. Talousvettä laskutettiin 296 433 m³ (v. 2012 299 801 m³) ja jätevettä laskutettiin 325 832 m³ (329 071 m³).

HENKILÖSTÖ

Liikelaitospäällikkö (0,9), puhdistamonhoitaja ja kolme laitosmiestä.

TAVOITTEET

Toimittaa asiakkaille terveydelle vaaratonta, hyvää talousvettä

Mittarit: Veden käsittelyn ja verkoston valvontanäytteet ja laatusuosituksukset.

Tavoitetaso: Hyvä, puhdas vesi.

Toteutunut: Laboratorioon toimitettavia vesinäytteitä otetaan joka kuukausi. Vesihuoltolaitoksen henkilökunnan toimesta otettiin 44 verkostovesinäytettä ja 15 vedenotamo vesinäytettä. Lisäksi Miharin raakavedestä otettiin useita näytteitä koe-pumppauksen yhteydessä. Valvova viranomaisen (terveystarkastaja) otti kolme (3) vesinäytettä sekä verkostosta että vedenottamoilta. Kaikki vesinäytteet tutkittiin kvvy:n laboratoriossa Tampereella. Vesinäytteet olivat tutkituilta osin hyvää talousvettä (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 461/2000).

Käsitellä/puhdistaa jätevedet ympäristöluvan ehtojen mukaisesti

Mittarit: Ympäristöluvan mukaiset, jäteveden puhdistamolle asetetut raja-arvot/säännöllinen mittaus.

Tavoitetaso: Raja-arvojen alittaminen.

Toteutunut: Jätevedenpuhdistamolla tehtiin kvvy:n toimesta vuonna 2013 velvoitetarkkailu kerran kuussa eli yhteensä 12 kertaa. Lisäksi ELY-keskus suoritti omia tarkkailujaan kaksi kertaa vuodessa. Velvoitetarkkailussa kaikki lupaehdot saavutettiin viisi (5) kertaa ja seitsemän (7) kertaa ne ylitettiin. Yleisin syy ylityksille oli fosforin poisto.

Putkistojen korjaustarpeiden kartoittaminen

Mittarit: Vuoden aikana kartoitetut putkistot.

Tavoitetaso: Vesihuollon pitkän tähtäyksen suunnitelma (pts-suunnitelma).

Toteutunut: Vuoden aikana valmistui viemäriverkoston vuotovesiselvitys, jonka perusteella voidaan tarkemmin määrittää viemäriverkoston saneerausta tarvitsevat verkoston osat, kustannusarvio ja aikataulu.

HALLINTOPALVELUT kiinteä omaisuus	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
Kiinteistöjen hankinta		500 000	500 000	40 052		
Kiinteistöjen myynti		-500 000	-500 000	67 649		

netto

0 0 -27 597

PERUSTURVAPALVELUT irtaimisto	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
		20 000	20 000	11 863		
		75 000	75 000	47 686		Täyhystyslaitteet 20 000 e, hammashoitokone 27 686 e, röntgenputken hankinta ei toteutunut

95 000 95 000 59 550

SIVISTYSPALVELUT irtaimisto	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
Opetuksessa käytettävät laitteet ja kalusto		10 000	10 000	10 400		Opetusteknologian hankinta Heinijärven, Kirkonky- lään, Kyröskosken ja Pinsiön kouluille.

menot

10 000 10 000 10 400

TEKNINEN LAUTAKUNTA irtaimisto	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
lautakunnan irtaimisto		50 000	50 000	10 277		Siivouspalvelujen kone 10 277 e, kiinteistöhallinta- ohjelman hankinta ei toteutunut

menot

50 000 50 000 10 277

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA irtaimisto	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
lautakunnan irtaimisto		40 000	40 000	39 500		Satelliittipaikannuslaite, robottikymetri ja maasto- tietokone ohjaukseen

menot

40 000 40 000 39 500

PERUSTURVAPALVELUT Rakennushankkeet	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
Osastojen I ja II saneeraus sekä terveyskes- kuksen keittiön saneeraus ja laajennus	2 540 975	3 830 000	3 830 000	2 816 339	5 357 314	Hanke valmistuu vuonna 2014
Terveyskeskuksen siiven 2 alakerta		500 000	50 000	16 942		Työterveyshuollon tilat
Kotorinne palveluasunnot		170 000	80 000	50 085		Vapautuneiden asuntojen saneerausta. E- talon ulkopintaremontti siirtyi uudelle 2014
Vanhusten päivätoimintakeskus		50 000	50 000	0		Sijjankodin alakertaan rakennettava päivätoi- mintakeskus siirtyi uudelle 2014
Hollitie 5, ilmanvaihdon parantaminen		45 000	45 000	47 335		
Kurjenmäkikoti		110 000	212 000	195 425		Ulkopuolinen maalaus 63 330 e, käyttö- vesiputki 118 936 e, pesutilaremontti 13 159 e
Kotihoitokeskus		400 000	300 000	266 097		Kotihoidon sekä liikunta- ja nuorisopalvelujen toimistotilat valmistuvat vuonna 2014
Ambulanssienkilöstön päivystystilat		0	23 000	18 400		
Hoivakoti		0	0	-6 281		Sijjankodin rakennusaikainen vahingonkorva- us
<i>netto</i>	2 540 975	5 105 000	4 590 000	3 404 342	5 357 314	

SIVISTYSPALVELUT Rakennushankkeet	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
Kirkonkylän monitoimikeskus		1 500 000	200 000	81 958		
Itäisen al. varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö		300 000	50 000	18 234		Arkkitehtikilpailu
Kyröskosken päiväkotij- ja esiopetusyksikkö		100 000	100 000	65 987		Sisäpuolinen remontti
Koulukadun päiväkotij (Koulukatu 35)		25 000	0	0		Määräraha siirretty Kurjenmäkikodin pesutila- remonttiin.
Museot ja muistomerkit		10 000	10 000	0		Investointiraja ei täytynyt, kulut siirretty käyt- tötalouteen.
Yhteiskoulun pesäpallokentän katsomot		40 000	40 000	38 983		Toteutui suunnitelman mukaisesti.
Järvenkylän uimalan saunan ja wc-tilojen kunnostus		20 000	20 000	24 065		Määräraha ylittyi kameravalvontalaitteiden hankinnasta.
Latuverkostosuunnitelma		10 000	10 000	10 166		Määräraha on käyteity verkoston kylliteihin ja niiden asennusmateriaaleihin, maastokartoi- tustöihin sekä karttaohjelmaan.

Heinijärven varhaiskasvatus-/esiopetusyks.	37 176	105 000	20 000	127 408	Perustus- ja piha-alueyöt leasing-rakennusta varten
Heinijärven koulun varhaiskasvatuksen tilat koulutiloiksi		0	20 000	19 232	
<i>menot</i>	<i>37 176</i>	<i>2 005 000</i>	<i>575 000</i>	<i>386 033</i>	

TEKNINEN LAUTAKUNTA Rakennushankkeet	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttösuunnitelma	TP 2013	kokonaiskustannus	lisätiedot
Asuntojen ja kiinteistöjen peruskorjaus		70 000	0	0		Määräraha jaettu: . ambulanssihöstön päivyystilat 23 000 e, . Koskilinnan keittion kunnostus 30 000 e, . Kurjenmäkikodin käyttövesiputki 17 000 e
Koskilinnan keittion kunnostaminen		0	30 000	31 558		Yritykselle vuokrattujen tilojen keittiö
Koulukiinteistöjen korjaukset		20 000	0	0		Käyttösuunnitelma: Heinijärven koulun varhaiskasvatuksen tilat koulutiloiksi
Päiväkotikiinteistöjen korjaukset		20 000	0	0		Käyttösuunnitelma: Heinijärven varhaiskasvatus- ja esikouluyksikkö
Leikkikenttien kunnostus		10 000	10 000	11 521		Kallenpuisto
Linja-autokatokset ja muut katokset		10 000	10 000	13 111		
Varaston piha-alue		50 000	50 000	33 571		Siirrettyjen autojen varastointialue
<i>menot</i>		<i>180 000</i>	<i>100 000</i>	<i>89 760</i>		

TUESTIÖ Rakennushankkeet	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttösuunnitelma	TP 2013	kokonaiskustannus	lisätiedot
Tiestöhankkeet		450 000	0	0		Määräraha jaettu alla oleville kohteille.
Laivataival, pihakadun rakentaminen	47 152	0	25 000	12 454		Valmistui
Nuijamiestentien rakentaminen 1. osuus, Närekuja-Mäntykuja		0	300 000	342 685		
Kaavakatujaan päällystys (Kannistonkuja)		0	40 000	44 794		
Kaavakatujaan viimeistely ja vihertyöt		0	15 000	19 584		

Häijääntie-Valtakatu risteysalue	509 921	0	50 000	54 546	Valmistui
Katuvalaistus, Nuijamiestentien suunnittelu ja 1. osuus		0	20 000	0	Kirjattu kohteelle: Nuijamiestentien rakentaminen 1. osuus

menot 557 073 450 000 450 000 474 063

VESIHUOLTOLAITOS Rakennushankkeet	aikaisemmat investoinnit	TA 2013	Käyttö- suunnitelma	TP 2013	kokonais- kustannus	lisätiedot
Vesihuoltohankkeet		200 000	0	0		Määräraha jaettu: . Äkönmaan paineenkorotus 15 000 e, . vuotovesiselvitys 16 000 e, . Kannistonkujan loppuosan viemäri ja vii- meistelytöt 20 000 e, . Turkkilan alueen vesihuolto 149 000 e
Äkönmaan paineenkorotus		0	15 000	10 572		
Vuotovesitutkimus		0	16 000	20 460		
Kannistonkujan loppuosan viemärointi ja viimeistelytöt		0	20 000	0		Viimeistelytöt hoidettu Kannistonkujan päällystämisen yhteydessä.
Turkkilan alueen vesihuolto		0	149 000	112 034		
Viemäriverkoston laajennus: Sasi – Mahnala – Kyröspohja - Heinijärvi		100 000		67 835		Suunnittelu
Jätevedenpuhdistamon rakentaminen		300 000		297 229		Suunnittelu
<i>menot</i>		600 000	600 000	508 130		

YHTEENSÄ menot

YHTEENSÄ tulot

YHTEENSÄ netto

9 035 000 7 010 000 5 022 108
-500 000 -500 000 -67 649
8 535 000 6 510 000 4 954 459

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN (1 000 e)

	TA 2013	TP 2013
Varsinainen toiminta		
Toimintatulot	9 488	10 701
Valmistus omaan käyttöön	134	102
Toimintamenot	-64 927	-63 932
Toimintakate	-55 304	-53 129
Verotulot	32 800	33 643
Valtionosuudet	21 500	21 341
Rahoitustulot ja -menot		
Korkotulot	100	221
Muut rahoitustulot	300	353
Korkomenot	-300	-326
Muut rahoitusmenot	-100	-205
Vuosikate	-1 004	1 898
Poistot ja arvonalentumiset	-1 800	-2 332
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-2 804	-434
Poistoeron vähennys	77	77
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 727	-357

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN (1 000 e)

	TA 2013	TP 2013
Toiminta ja investoinnit		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-594	1 898
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		-148
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 535	-5 022
Rahoitusosuudet investointimenoihin	700	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	300	216
Toiminta ja investoinnit, netto	-8 129	-3 056
Rahoitustoiminta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-250
Antolainasaamisten vähennykset	100	938
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000	6 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 700	-1 836
Lyhytaikaisten lainojen muutos		631
Vaikutus maksuvalmiuteen		-1 862

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

	31.12.2013	31.12.2012
Toimintatuotot		
Myyntituotot	4 233 804,50	3 559 163,59
Maksutuotot	4 201 278,56	4 269 999,41
Tuet ja avustukset	785 459,34	785 600,85
Muut toimintatuotot	1 480 551,75	1 180 997,42
Toimintatuotot yhteensä	10 701 094,15	9 795 761,27
Valmistus omaan käyttöön	101 837,13	139 944,62
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-24 315 941,59	-24 214 707,56
Eläkekulut	-5 831 058,76	-5 767 408,52
Muut henkilöstösivukulut	-1 338 917,21	-1 479 300,35
Palvelujen ostot	-24 680 084,03	-24 546 015,36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 065 155,11	-4 270 198,35
Avustukset	-2 257 677,63	-2 096 883,32
Muut toimintakulut	-1 442 949,00	-1 268 127,48
Toimintakulut yhteensä	-63 931 783,33	-63 642 640,94
TOIMINTAKATE	-53 128 852,05	-53 706 935,05
Verotulot	33 642 524,14	31 964 194,55
Valtionosuudet	21 341 235,00	21 184 794,16
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	221 994,74	70 417,56
Muut rahoitustuotot	353 015,99	549 063,13
Korkokulut	-326 415,31	-253 582,03
Muut rahoituskulut	-205 167,56	-229 128,05
Rahoitustuotot ja -kulut	43 427,86	136 770,61
VUOSIKATE	1 898 334,95	-421 175,73
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 332 536,60	-2 087 982,12
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	130 000,00
TILIKAUDEN TULOS	-434 201,65	-2 379 157,85
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	77 211,22	77 211,22
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-356 990,43	-2 301 946,63

RAHOITUSLASKELMA

	2013		2012	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 898 334,95		-421 175,73	
Satunnaiset tuotot	0,00		130 000,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-148 360,75	1 749 974,20	-176 588,30	-467 764,03
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 022 107,84		-4 700 373,09	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	216 010,00	-4 806 097,84	306 802,96	-4 393 570,13
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 056 123,64		-4 861 334,16
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-250 000,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	937 999,13	687 999,13	132 492,42	132 492,42
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000,00		4 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 835 560,00		-953 982,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	631 578,00	4 796 018,00	-500 000,00	3 046 018,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-39 227,42		45 385,61	
Vaihto-omaisuuden muutos	-131 318,10		59 985,50	
Saamisten muutos	484 308,22		1 432 398,28	
Korottomien velkojen muutos	-2 175 960,06	-1 862 197,36	1 753 277,89	3 291 047,28
Rahoituksen rahavirta		3 621 819,77		6 469 557,70
Rahavarojen muutos		565 696,13		1 608 223,54
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	7 844 680,67		7 278 984,54	
Rahavarat 1.1.	7 278 984,54	565 696,13	5 670 761,00	1 608 223,54

TASE

VASTAAVAA	2013	2012
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	160 050,66	216 981,02
Muut pitkävaikutteiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot	545 262,66	524 937,13
Aineettoman hyödykkeet yhteensä	705 313,32	741 918,15
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 517 288,19	6 544 885,19
Rakennukset	22 569 458,15	19 436 805,94
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 301 817,25	7 411 165,53
Koneet ja kalusto	244 336,00	226 691,42
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 143 136,64	2 497 961,33
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	38 776 036,23	36 117 509,41
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 393 032,71	7 393 032,71
Muut lainasaamiset	663 598,60	1 351 597,73
Pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	8 056 631,31	8 744 630,44
Pysyvät vastaavat yhteensä	47 537 980,86	45 604 058,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	30 121,61	44 123,37
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	246 434,02	249 474,58
Toimeksiantojen varat yhteensä	276 555,63	293 597,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	319 736,60	188 418,50
Vaihto-omaisuus yhteensä	319 736,60	188 418,50
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	40 000,00	42 500,00
Pitkäaikaiset saamiset	40 000,00	42 500,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 016 586,37	904 152,45
Lainasaamiset	0,00	10 000,00
Muut saamiset	2 848 123,94	3 493 609,60
Siirtosaamiset	435 115,77	373 872,25
Lyhytaikaiset saamiset	4 299 826,08	4 781 634,30
Saamiset yhteensä	4 339 826,08	4 824 134,30
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	4 107 131,47	3 974 081,14
Rahat ja pankkisaamiset	3 737 549,20	3 304 903,40
VASTAAVAA	60 318 779,84	58 189 193,29

VASTATTAVAA	2013	2012
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	31 081 895,99	31 081 895,99
Muut omat rahastot	322 286,41	322 286,41
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 781 244,95	5 083 191,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-356 990,43	-2 301 946,63
Oma pääoma yhteensä	33 828 436,92	34 185 427,35
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 812 630,93	1 889 842,15
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	1 812 630,93	1 889 842,15
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	30 121,61	38 751,37
Muut toimeksiantojen pääomat	278 812,51	326 452,49
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	308 934,12	365 203,86
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 474 079,00	10 309 639,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	14 474 079,00	10 309 639,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 835 560,00	1 203 982,00
Saadut ennakot	1 900,00	0,00
Ostovelat	2 565 041,65	3 012 856,18
Muut velat	1 003 776,04	1 082 987,38
Siirtovelat	4 488 421,18	6 139 255,37
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	9 894 698,87	11 439 080,93
Vieras pääoma yhteensä	24 368 777,87	21 748 719,93
VASTATTAVAA	60 318 779,84	58 189 193,29

KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	31.12.2013	31.12.2012
Toimintatuotot	34 125 265,75	32 652 212,68
Toimintakulut	-84 848 235,88	-83 541 442,73
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta	2,85	-2 694,24
TOIMINTAKATE	-50 722 967,28	-50 891 924,29
Verotulot	33 588 021,52	31 899 596,16
Valtionosuudet	21 341 235,00	21 184 794,16
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	231 896,89	63 839,10
Muut rahoitustuotot	358 534,86	576 314,94
Korkokulut	-671 584,55	-663 842,15
Muut rahoituskulut	-300 319,86	-326 099,61
VUOSIKATE	3 824 816,58	1 842 678,31
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 882 918,23	-3 567 990,57
Tilikauden yli- ja alipariarvo	0,00	-134,10
Arvonalentumiset	0,00	-4 318,98
Satunnaiset erät	0,00	130 099,91
TILIKAUDEN TULOS	-58 101,65	-1 599 665,43
Tilinpäätössiirrot	-258 088,46	-696 400,72
Vähemmistöosuudet	-55 170,99	-53 775,86
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-371 361,10	-2 349 842,01

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2013		31.12.2012	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 824 816,58		1 842 678,31	
Satunnaiset erät	0,00		130 099,91	
Tulorahoituksen korjauserät	-370 198,28	3 454 618,30	-811 931,31	1 160 846,91
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-6 613 027,53		-5 677 148,70	
Rahoitusosuudet invest.menoihin	242,93		33 130,03	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	117 386,14	-6 495 398,46	1 142 067,46	-4 501 951,21
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 040 780,17		-3 341 104,30
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-250 000,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	937 999,13	687 999,13	132 492,42	132 492,42
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 866 658,22		3 570 218,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 955 516,20		-1 115 319,99	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	476 296,94		-513 904,96	
Oman pääoman muutos	23 918,58	4 411 357,54	-49 905,61	1 891 087,44
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-53 849,12		44 990,37	
Vaihto-omaisuuden muutos	-40 242,53		38 798,33	
Saamisten muutos	131 136,42		1 569 367,83	
Korottomien velkojen muutos	-2 005 447,26	-1 968 402,49	1 805 121,61	3 458 278,14
Rahoituksen rahavirta		3 130 954,17		5 481 858,00
RAHAVAROJEN MUUTOS		90 174,00		2 140 753,70
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	10 953 001,09		10 889 561,77	
Rahavarat 1.1.	10 862 827,09	90 174,00	8 748 808,07	2 140 753,70

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2013	2012
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	428 162,20	512 557,06
Muut pitkävaikutteiset menot	649 300,69	588 774,70
Ennakkomaksut	46 653,65	21 576,40
	1 124 116,54	1 122 908,16
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 120 170,61	7 144 201,18
Rakennukset	38 141 872,71	35 159 612,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 441 100,67	7 541 180,05
Koneet ja kalusto	1 186 199,59	1 164 562,23
Muut aineelliset hyödykkeet	34 660,08	29 491,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 677 630,34	2 961 127,76
	56 601 634,00	54 000 174,82
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	61 265,03	173 155,56
Muut osakkeet ja osuudet	743 358,16	626 609,24
Muut lainasaamiset	205 474,69	200 000,00
Muut saamiset	2 416,97	7 884,17
	1 012 514,85	1 007 648,98
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	132 261,67	203 236,74
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	247 071,13	249 474,58
Muut toimeksiantojen varat	0,00	794,16
	379 332,80	453 505,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	583 958,25	518 992,38
Keskeneräiset tuotteet	34 313,28	55 754,44
Valmiit tuotteet	12 934,04	13 105,63
Muu vaihto-omaisuus	164 334,74	167 445,34
	795 540,31	755 297,79
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	366,46
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 400 722,96	2 010 220,99
Lainasaamiset	1 068,94	1 665,52
Muut saamiset	3 201 624,70	3 849 238,45
Siirtosaamiset	786 390,52	661 685,87
	6 389 807,12	6 522 810,83
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	4 201 297,61	4 066 250,21
Rahat ja pankkisaamiset	6 751 703,48	6 823 311,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	77 255 946,72	74 752 274,29

VASTATTAVAA	2013	2012
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	31 081 895,99	31 081 895,99
Arvonkorotusrahasto	7 788,21	7 919,10
Muut omat rahastot	354 520,30	355 128,01
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä	-558 016,37	1 903 193,79
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-371 361,10	-2 349 842,00
	30 514 827,03	30 998 294,88
VÄHEMMISTÖOSUUDET	419 077,26	388 343,14
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 427 246,09	2 502 610,29
Vapaaehtoiset varaukset	1 812 904,08	1 457 428,60
	4 240 150,17	3 960 038,89
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	882,44	1 410,11
Muut pakolliset varaukset	600 829,99	452 374,96
	601 712,43	453 785,07
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	30 121,61	39 210,45
Lahjoitusrahastojen pääomat	67 812,80	400 542,24
Muut toimeksiantojen pääomat	390 530,89	176 734,41
	488 465,30	616 487,10
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 484 815,32	21 929 117,96
Lainat julkisyhteisöiltä	50 799,14	54 839,64
Lainat muilta luotonantajilta	654 720,98	95 131,04
Liittymismaksut ja muut velat	22,75	986,14
	26 190 358,20	22 080 074,77
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 676 496,56	2 117 079,62
Lainat julkisyhteisöiltä	1 253,90	1 274,97
Lainat muilta luotonantajilta	9 583,36	11 356,07
Saadut ennakot	22 799,36	19 806,65
Ostovelat	3 569 819,19	3 815 648,15
Liittymismaksut ja muut velat	1 541 183,75	1 626 568,91
Siirtovelat	6 980 220,22	8 663 516,07
	14 801 356,34	16 255 250,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	77 255 946,72	74 752 274,29

4 LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelmanmukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymä poistosuunnitelma on otettu käyttöön 1.1.2013. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset ja sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden inventointi suoritetaan fyysisenä tilikausittain. Varasto-ohjelmassa käytetään keskihintamenetelmää.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon tilivuonna tehty kirjauskäytännön muutos. Edellisenä tilivuonna 2012 osinkotuottoihin muista yhteisöistä oli kirjattuna joukkovelkakirjalainasaatavien korkotuotot. Tilivuonna 2013 ne on kirjattuina rahoitustuotoissa korkotuottoina.

Aikaisempia tilikausia koskevien virheiden käsittely tilinpäätöksessä

Tilikauden henkilöstösivukulujen velkatileihin taseen vastattaviin on tehty työttömyysvakuutusmaksuvelan saldon oikaisua +484 871,67 euroa, tapaturmavakuutusmaksuvelan saldon oikaisua +24 978,77 euroa ja eläkevakuutusmaksuvelan saldon oikaisua -504 587,55 euroa.

Saldojen oikaisu johtuu lomapalkkajaksotuksen kirjauskäytännön muutoksesta edellisenä tilivuonna sekä henkilöstöhallinnon ohjelmiston sivukuluprosenttien laskennan ohjaustietojen muutoksesta.

Oikaistavat erät kohdistuvat 2012 ja sitä aiempiin tilivuosiin. Kaikki oikaisut ovat kirjattuna tilikaudelle 2013, koska oikaisujen nettovaikutus tilikauden tulokseen ei ole olennainen. Vaikutus tilikauden tulokseen on +5 262,89 euroa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Konsernitilin päätöksen laajuus**

Konsernitilin päätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä yksi osakkuusyhteisö.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden poistot (rakennukset) on oikaistu suunnitelman mukaisiksi yhteisöjen omien ilmoitusten perusteella ja jäännösarvojen ero on kirjattu oman pääoman eriä edellisten tilikausien yli-/alijäämä sekä tilikauden yli-/alijäämä vastaan.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymät on yhdistetty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti konsernitilin päätökseen.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilin päätökseen.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

8. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Yleishallinto	342 109,79	391 061,30	217 011,49	312 645,42
Perusturvapalvelut	25 054 021,77	24 232 426,43	5 613 522,39	5 137 496,31
Opetus- ja kulttuuripalvelut	5 664 331,04	5 604 944,81	1 991 060,66	2 009 390,47
Yhdyskuntapalvelut	1 311 922,64	821 177,18	1 311 922,64	821 177,18
Muut palvelut	91 615,42	85 539,07	0,00	0,00
Vesihuoltolaitos	1 661 265,09	1 515 051,89	1 567 576,97	1 515 051,89
Toimintatuotot yhteensä	34 125 265,75	32 650 200,68	10 701 094,15	9 795 761,27

9. Verotulojen erittely

	2013	2012
Kunnan tulovero	30 792 282,94	29 179 418,42
Osuus yhteisöveron tuotosta	834 912,73	785 085,33
Kiinteistövero	2 015 328,47	1 999 690,80
Verotulot yhteensä	33 642 524,14	31 964 194,55

10. Valtionosuuksien erittely

	2013	2012
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	23 493 619,00	23 345 034,16
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 877 798,00	3 836 204,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 152 384,00	-2 160 240,00
Valtionosuudet yhteensä	21 341 235,00	21 184 794,16

11. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Satunnaiset tuotot				
Energia-avustus	0,00	130 000,00	0,00	130 000,00
Pirkanmaan liitto	0,00	99,91	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	130 099,91	0,00	130 000,00
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

12. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kunnanvaltuusto on vahvistanut tämän poistosuunnitelman käytettäväksi 1.1.2013 alkaen.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

OMAISUUSLAJI		poisto- menetelmä	poistoaika vuosina	poisto %
Aineettomat hyödykkeet				
	Kehittämismenot	tasa	2	
1000	Aineettomat oikeudet	tasa	5	
	Liikearvo	tasa	2	
1010	Muut pitkävaikutteiset menot		5-20	
1005	Tietokoneohjelmistot	tasa	2	
	Muut	tasa	2	
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset				
1110	Asuinrakennukset	tasa	30	
1115	Hallinto- ja laitosrakennukset	tasa	20-30	
1120	Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasa	20	
1123	Muut rakennukset/talous- rakennukset	tasa	10	
	Rakennusten peruskorjaukset/ vanhana ostetut rakennukset	tasa	10-30	Perusparannusmenon poistoaikaa koskeva määrittely tehdään hankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen, hankesuunnitelman tai talousarvion hyväksynnän yhteydessä.
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
1130	Maa- ja vesirakenteet			
	Kadut, tiet, torit, puistot	menoj.		20
	Sillat, laiturit, uimalat	menoj.		25
	Muut maa- ja vesirakenteet	menoj.		20
1140	Johtoverkostot ja laitteet			
1142	Vedenjakelu verkosto	menoj.		10
1142	Viemäriverkosto	menoj.		10
	Kaukolämpöverkko	menoj.		15
	Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menoj.		20
	Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menoj.		22
	Maakaasuverkko	menoj.		15
	Muut putki- ja kaapeliverkot	menoj.		20

1150	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
1152	Sähkö-, vesi- yms. laitosten koneet ja laitteet	tasa	10	
	Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasa	15	
	Liikenteen ohjauslaitteet	tasa	10	
1150	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasa	10	
Koneet ja kalusto				
1160	Kuljetusvälineet			
	Rautaiset alukset	tasa	15	
	Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasa	8	
1160	Muut kuljetusvälineet (autot)	tasa	4	
	Muut liikkuvat työkoneet	tasa	5	
	Muut raskaat koneet/kuorma-autot	tasa	10	
	Muut kevyet koneet	tasa	5	
	Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasa	5	
	Atk-laitteet	tasa	3	
1170	Muut laitteet ja kalusteet	tasa	3	
Muut aineelliset hyödykkeet				
	Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		
	Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		

Investointiraja on 10 000 euroa. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan vuosikuluina käyttötalouteen. Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennuksen poistoaikaa vaan kaluston.

13. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalennusten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä

Keskimääräiset poistot ja investoinnit	2012 – 2016
Suunnitelman mukaiset poistot	3 281 226
Poistonalaisten investointien omahankintameno	11 548 496
Ero (euroa)	-8 267 270
Ero (%)	- 72

Selvitys poikkeaman syistä

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksoon ajoittuu poikkeuksellisen suuria investointihankkeita. Tarkastelujakson ensimmäisten vuosien investointimäärät ovat alhaiset ja näin ollen poistot ovat olleet alhaiset.

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	TP 2012	TP 2013	TS 2014	TS 2015	TS 2016
Poistonalaiset investoinnit	4 700 370	5 022 108	15 355 000	22 480 000	11 635 000
Rahoitusosuudet	0	0	150 000	1 150 000	150 000
Investointien omahankinta-meno	4 700 370	5 022 108	15 205 000	21 330 000	11 485 000
Suunnitelman mukaiset poistot	2 087 982	2 332 537	3 092 787	4 159 287	4 733 537
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot	3 281 226				
Poistonalaisten investointien omahankintameno	11 548 496				
Ero	8 267 270				
Poikkeama %	72				
Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin, %	252				
Jos eroa verrataan investointeihin, %	72				
Sumupoistot ovat investoinneista, %	28				

14. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Eläkevastuu 1.1.	1 410,11	1 908,98		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	527,67	498,87		
Eläkevastuu 31.12.	882,44	1 410,11	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1. (ky)	433 542,08	425 021,77		
Lisäykset tilikaudella	151 303,44	8 520,31		
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12. (ky)	584 845,52	433 542,08	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 1.1.	18 832,88	19 450,84		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	2 848,41	617,96		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	15 984,47	18 832,88	0,00	0,00

15. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	148 360,75	175 570,75	148 360,75	175 570,75
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	70 417,28	645 972,19	0,00	1 017,55
Myyntivoitot yhteensä	218 778,03	821 542,94	148 360,75	176 588,30
Muut toimintakulut				
Muut myyntitappiot	1 751,97	9 611,63	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	1 751,97	9 611,63	0,00	0,00

16. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2013	2012
Osinkotuotot muista yhteisöistä	19 512,78	211 452,84
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	88 691,66	88 691,66
Yhteensä	108 204,44	300 144,50

Vertailussa edelliseen vuoteen tulee ottaa huomioon tilivuonna tehty kirjauskäytännön muutos. Edellisenä tilivuonna 2012 osinkotuottoihin muista yhteisöistä oli kirjattuna joukkovelkakirjalainasaatavien korkotuotot. Tilivuonna 2013 ne on kirjattuina rahoitustuotoissa korkotuottoina, eivätkä näy tässä vertailutaulukossa.

17. Erittely poistoeron muutoksista

	2013	2012
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	77 211,22	77 211,22
Poistoeron muutokset yhteensä	77 211,22	77 211,22

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

21. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	216 981,02	524 937,13	6 544 885,19	19 436 805,94	7 411 165,53	226 691,42	2 497 961,33	36 117 509,41
Lisäykset tilikauden aikana	12 613,43	50 085,13	40 052,25	498 686,64	712 984,80	129 892,36	3 577 793,23	4 959 409,28
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-67 649,25	0,00	0,00	0,00	0,00	-67 649,25
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	3 932 617,92	0,00	0,00	-3 932 617,92	0,00
Tilikauden poisto	-69 543,79	-29 759,60	0,00	-1 298 652,35	-822 333,08	-112 247,78	0,00	-2 233 233,21
Poistamaton hankintameno 31.12.	160 050,66	545 262,66	6 517 288,19	22 569 458,15	7 301 817,25	244 336,00	2 143 136,64	38 776 036,23
Kirjanpitoarvo 31.12.	160 050,66	545 262,66	6 517 288,19	22 569 458,15	7 301 817,25	244 336,00	2 143 136,64	38 776 036,23

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Yhteensä	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	konserniyhtiön osakkeet	omistusyht. osakkeet	kunta-yhtymäosuudet		saamiset konserniyht.	saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 092 287,69	100 000,00	4 942 818,41	7 393 032,71	1 151 597,73	200 000,00	1 351 597,73
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	250 000,00	0,00	250 000,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	-937 999,13	0,00	-937 999,13
Hankintameno 31.12.	2 092 287,69	100 000,00	4 942 818,41	7 393 032,71	463 598,60	200 000,00	663 598,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 092 287,69	100 000,00	4 942 818,41	7 393 032,71	463 598,60	200 000,00	663 598,60

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	196 844,49	196 844,49	0,00	0,00
Muut maa- ja vesialueet	6 923 326,12	6 947 356,69	6 517 288,19	6 544 885,19
Maa- ja vesialueet yhteensä	7 120 170,61	7 144 201,18	6 517 288,19	6 544 885,19

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

22. - 24. Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 e)		
				omasta pääomas- ta	vieraasta pääomasta	tilikaud. voitosta/ tappiosta
22. Tytäryhteisöt						
Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy	H:kyrö	100,00	100,00	642	4 400	0
Ki Oy Hämeenkyrön Jokimetsä	H:kyrö	65,49	65,49	281	2 288	0
Hämeenkyrön Yrityspalvelut Oy	H:kyrö	100,00	100,00	141	44	15
Ki Oy Hämeenkyrön Teollisuustalo	H:kyrö	100,00	100,00	470	5	-3
Hämeenkyrön Jäähalli Oy	H:kyrö	52,00	52,00	54	456	14
Hämeenkyrön Vesi Oy	H:kyrö	50,00	50,00	133	335	28
Hämeenkyrön Vanhustentalosäätiö	H:kyrö	100,00	100,00	403	1 338	10
Yhteensä				2 124	8 866	64
23. Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Tampere	2,38	2,38	3 847	5 550	158
Pirkanmaan liitto	Tampere	1,96	1,96	28	16	-1
Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä	H:kyrö	20,89	20,89	1 979	816	20
Yhteensä				5 854	6 382	177
24. Osakkuusyhteisöt						
Ki Oy Kyrelinpuisto	H:kyrö	33,33	33,33	152	144	0

Hämeenkyrön Jaakonkoti Oy fuusioitiin Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy:öön 1.1.2013.

25. Saamisten erittely tytäryhteisöiltä, kuntayhtymistä sekä osakkuusyhteisöiltä

	2013		2012	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset	490 985,60	12 613,00	1 073 288,73	130 809,00
Myyntisaamiset	0,00	32 355,14	0,00	10 574,68
Yhteensä	490 985,60	44 968,14	1 073 288,73	141 383,68
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	888,15	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	88 691,66	0,00	88 691,66
Yhteensä	0,00	88 691,66	0,00	88 691,66
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Lainasaamiset	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00
Yhteensä	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00
Saamiset yhteensä	690 985,60	133 659,80	1 273 288,73	230 075,34

26. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	14 873,82	11 888,72	0,00	0,00
Siirtyvät korot	94 022,11	88 741,96	93 474,71	88 741,96
Kelan korvaukset	180 942,85	169 540,69	107 602,27	104 406,59
Valtion korvaukset	85 336,92	99 518,65	85 336,92	99 518,65
Projektitasaavia	95 920,30	4 938,53	35 245,00	4 938,53
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus	54 474,87	52 260,58	0,00	3 199,07
Lääkäreiden koulutuskorvaus	9 855,91	11 487,43	0,00	0,00
Palkkatuet	23 146,90	24 670,69	23 146,90	24 670,69
Takaus- ja vahingonkorvaukset, vakuutuskorvaukset	0,00	0,00	1 462,37	0,00
Muut tulojäämät	227 816,84	198 638,63	88 847,60	48 396,76
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	786 390,52	661 685,87	435 115,77	373 872,25

27. Rahoitusarvopaperit

	2013	2012
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	4 465 525,09	4 284 379,52
Kirjanpitoarvo	4 107 131,47	3 974 081,14
Erotus	358 393,62	310 298,38
Yhteensä rahoitusarvopaperit	4 107 131,47	3 974 081,14

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

28. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Peruspääoma 1.1.	31 081 895,99	31 081 895,99	31 081 895,99	31 081 895,99
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	31 081 895,99	31 081 895,99	31 081 895,99	31 081 895,99
Arvonkorotusrahasto 1.1.	7 919,11	7 919,11	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	130,90	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	7 788,21	7 919,11	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Eläkerahaston pääoma	238 192,45	238 192,45	238 192,45	238 192,45
Vahinkorahaston pääoma	84 093,96	84 093,96	84 093,96	84 093,96
Muut omat rahastot	32 233,89	32 841,60	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	354 520,30	355 128,01	322 286,41	322 286,41
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-677 524,24	3 064 592,37	2 781 244,95	5 894 726,31
Edellisen tilikauden virheen oikaisut	-119 507,87	-1 161 398,58	0,00	-811 534,73
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-558 016,37	1 903 193,79	2 781 244,95	5 083 191,58
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-371 361,10	-2 349 842,00	-356 990,43	-2 301 946,63
Oma pääoma yhteensä	30 514 827,03	30 998 294,90	33 828 436,92	34 185 427,35

29. Erittely poistoerosta

	2013	2012
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 812 630,93	1 889 842,15
EVL-poistoihin liittyvä poistoero	-	-
Poistoero yhteensä	1 812 630,93	1 889 842,15

30. Pitkäaikaiset velat

	2013	2012
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 120 525,00	5 556 959,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	7 120 525,00	5 556 959,00

32. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset (ky)	15 984,47	18 832,88	-	-
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	584 845,52	433 542,08	-	-
Muut pakolliset varaukset yhteensä	600 829,99	452 374,96	-	-

33. Vieras pääoma, velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille

	2013		2012	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöiltä				
Ostovelat	-	39 326,57	-	39 184,45
<i>Yhteensä</i>	-	39 326,57	-	39 184,45
Velat kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	-	63 290,79	-	51 855,57
Siirtovelat	-	329 250,18	-	2 018 655,70
<i>Yhteensä</i>	-	392 540,97	-	2 070 511,27
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Lainasaamiset	-	0,00	-	0,00
<i>Yhteensä</i>	-	0,00	-	0,00
Saamiset yhteensä	-	431 867,54	-	2 109 695,72

36. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	1 541 183,75	1 626 568,91	1 003 776,04	1 082 987,38
Muut velat yhteensä	1 541 183,75	1 626 568,91	1 003 776,04	1 082 987,38

37. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0,00	0,00	4 602,15	0,00
Menojäämät	401 792,53	1 969 804,23	401 792,53	2 018 655,70
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	5 410 622,10	5 087 982,44	3 732 210,50	3 593 680,34
Korkojaksotukset	153 823,41	25 087,91	129 163,74	88 804,05
Potilasvahinkovakuutus	81 684,46	82 707,86	0,00	0,00
Ulkopuolisen rahoituksen ja tieteellisen koulutusapurahan jaksotus	0,00	270 498,52	0,00	0,00
Valtionosuus	31 695,57	103 915,00	31 695,57	103 915,00
Sotaveteraanikuntoutusvarat	22 277,89		22 277,89	
Valtionvarainministeriö	0,00	114 352,00	0,00	114 352,00
Hankevarat, muut tuet ja avustukset	348 843,13	77 910,89	129 185,52	77 910,89
Muut menojäämät	529 481,14	931 257,22	37 493,28	141 937,39
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä				
Siirtovelat yhteensä	6 980 220,22	8 663 516,07	4 488 421,18	6 139 255,37

38. Huollettavien varat

	2013	2012
Huollettavien varat 31.12.	71 529,84	95 685,01

39. Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus

	2013	2012
Taseen saamisiin merkitty määrä 31.12.	13 545,00	13 588,00

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

40. Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 042 549,76	2 042 549,76	-	-
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	2 042 549,76	2 042 549,76	-	-

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	-	-	-	-
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	-	-	-	-

44. Leasingvastuiden yhteismäärä

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	400 108,17	358 201,40	297 800,73	251 345,73
Myöhemmin maksettavat	535 477,84	637 060,24	172 370,14	333 251,79
<i>Yhteensä</i>	935 586,01	995 261,63	470 170,87	584 597,52

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

45. Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2013	2012	2013	2012
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	-	-	9 715 462,91	7 047 080,39
Jäljellä oleva pääoma	-	-	8 538 725,87	5 679 402,45
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	213 777,96	214 009,53	200 000,00	200 000,00
Jäljellä oleva pääoma	26 370,63	145 913,86	24 250,16	143 360,00

46. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset, vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2013	2012
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	45 754 115,46	39 347 605,09
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	-	-
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	30 685,22	27 797,85

47. Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Kunnalla ei ole olemassa sellaisia merkittäviä taseen ulkopuolisia järjestelyjä, joista aiheutuva riski tai hyöty olisi olennainen kunnan taloudellisen aseman arvioinnissa.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot**48. Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	2013	2012
Yleishallinto	18	17
Perusturvapalvelut	289	287
Opetus- ja kulttuuritoimi	346	374
Yhdyskuntapalvelut	61	62
Yhteensä	714	740

49. Henkilöstökulut

	2013	2012
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	31 485 917,56	31 358 056,09
Henkilöstökulut, mitkä aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	62 533,35	103 360,34
Henkilöstökulut yhteensä	31 548 450,91	31 461 416,43

50. Tilintarkastajan palkkiot

	2013	2012
Tarkastusyhteisö, BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	12 577,70	14 858,20
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 395,00	0,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	13 972,70	14 858,20

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET**VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA**

LIKEVAIHTO	31.12.2013	31.12.2012
Myyntituotot, ulkoiset	1 566 400,41	1 514 026,43
Myyntituotot, sisäiset	115 724,84	105 607,89
Valmistus omaan käyttöön	26 112,39	12 586,86
Liiketoiminnan muut tuotot	1 176,56	1 025,46
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	-418 081,05	-394 058,81
Palvelujen ostot	-331 349,91	-294 625,97
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-226 054,71	-184 133,60
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-81 097,97	-67 848,83
Muut henkilöstösivukulut	-13 729,13	-11 510,22
Poistot ja arvonalentumiset	-248 867,88	-245 693,53
Liiketoiminnan muut kulut	-43 021,87	-43 566,24
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	347 211,68	391 809,44
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-179 419,00	-179 419,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	167 792,68	212 390,44

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2013	31.12.2012
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	416 660,56	458 083,97
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-508 130,12	-138 677,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	-91 469,56	319 406,06
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
 Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-15 784,42	7 766,15
Korottomien velkojen muutos	89 709,84	18 659,87
Rahoituksen rahavirta	73 925,42	26 426,02
Rahavarojen muutos	-17 544,14	345 832,08
 Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	-73 250,22	-55 706,08
Rahavarat 1.1.	-55 706,08	-401 538,16

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

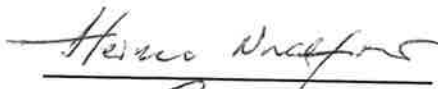
	31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	10 222,79	12 832,91
Aineettoman hyödykkeet yhteensä	10 222,79	12 832,91
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 548 619,38	3 651 811,20
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	365 064,18	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 913 683,56	3 651 811,20
Pysyvät vastaavat yhteensä	3 923 906,35	3 664 644,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	79 006,16	63 221,74
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	79 006,16	63 221,74
Rahat ja pankkisaamiset	-73 250,22	-55 706,08
VASTAAVAA	3 929 662,29	3 672 159,77
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 207 617,51	3 207 617,51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	378 157,11	165 766,67
Tilikauden yli-/alijäämä	167 792,68	212 390,44
Oma pääoma yhteensä	3 753 567,30	3 585 774,62
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	129 113,57	45 196,39
Muut velat	46 981,42	41 188,76
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	176 094,99	86 385,15
VASTATTAVAA	3 929 662,29	3 672 159,77

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Hämeenkyrössä 31 päivänä maaliskuuta 2014.

HÄMEENKYRÖN KUNNANHALLITUS

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Tilintarkastuksesta on annettu tänään erillinen tilintarkastuskertomus.

Hämeenkyrössä ____ päivänä _____ kuuta 2014

Jorma Kesä, tilintarkastaja JHTT
BDO Audiator Oy

LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tuloslaskelma, tase, pääkirja ja päiväkirja (sähköinen arkistointi).
Talousarvion toteutumisvertailu, palkkaluettelot, käyttöomaisuuden luettelot, luettelot arvopereista (paperiarkistointi).

KÄYTETYT TOSITELAJIT

Tositelaji	Nimi	Säilytystapa	Säilytysaika
1	Kassatositteet	Paperi	13
9	Palkat	Paperi	30
20	OR/maksut	Paperi	10
25	Ostolaskut, WorkFlow	Sähköinen	13
29	Luottotappiot	Paperi	10
30	MR/suoritukset	Paperi	10
31	MR/laskut/hallinto- ja talouspalvelut	Paperi	10
32	MR/laskut/terveyspalvelut	Paperi	10
33	MR/laskut/sosiaalipalvelut	Paperi	10
34	MR/laskut/sivistyspalvelut	Paperi	10
35	MR/laskut/tekniset palvelut	Paperi	10
37	MR/vesilaskutus	Paperi	10
51	MR/Effica Käyntilaskutus	Paperi	10
52	MR/Effica Työterveyshuoltolaskutus	Paperi	10
53	MR/Effica Vuodeosasto laskutus	Paperi	10
54	MR/Effica Suun terveydenhuolto	Paperi	10
55	MR/Effica Vanhainkoti laskutus	Paperi	10
56	MR/Effica kotihoitolaskutus	Paperi	10
58	MR/Päivähoitolaskutus	Paperi	10
80	Varastoviennit (Sonet)	Paperi	10
90	Muistiotositteet	Paperi	13
91	KP Laskennalliset	Paperi	10
92	SL Laskennalliset	Paperi	10
93	SL Automaattikirjaukset	Paperi	10
94	SL Vyörytykset	Paperi	10
95	Alv-perusteen jako/vesihuoltolaitos	Paperi	10
98	Kirjanpidon tulos kirjaus	Paperi	10
99	Sisäisen laskennan tulos kirjaus	Paperi	10

TILINPÄÄTÖKSEN SÄILYTTÄMINEN

Pysyvästi säilytettävät:	tasekirja, talousarvion toteutumisvertailu, tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus (paperiarkistointi)
10 vuotta säilytettävät:	pääkirja ja päiväkirja (sähköinen arkistointi) tase-erittelyt ja tililuettelo (paperiarkistointi)

F.E. Sillanpäälle omistettu juhlaraha kuuluu Euroopan Silver Star 2013 -ohjelmaan, jossa juhlistetaan eurooppalaisia kirjailijoita. Rahan tunnuspuolen on suunnitellut Reijo Paavilainen ja arvo puolen Pekka Rytönen.

Suomen Rahapaja Oy 2013

